EUROPA ÎN *80 de zile*

Aventuri pe Două Roți prin Europa și Lecții de Viață din Timpul Călătoriei

Bogdan Matei

Copyright © 2014 Bogdan Matei
Corectură: Ramona Cristea

Pentru comenzi:
www.bogdanmatei.ro

Cuprins

Mulțumiri 4
Prefață 6

Introducere 11
Capitolul 1- Cum a început totul 21
Capitolul 2 - Despre pregătiri și ziua plecării la drum 25
Capitolul 3 - Măi, noi chiar ne-am pornit? 29
Capitolul 4 - Ultimele zile prin România 33
Capitolul 5 - Curse contra cronometru 38
Capitolul 6 - Prin orașele mari ale Europei 43
Capitolul 7 - Din Pirinei, la Mediterană și de la Mediterană, spre Alpi 51
Capitolul 8 - Gabriel și lecțiile despre *self-esteem* 60
Capitolul 9 - Ploaia fără de sfârșit și *picăturile de aur* 64
În loc de sfârșit 69

În loc de continuare 75
Lecția 1 - Se poate, dacă îți dorești cu adevărat 77
Lecția 2 - Oamenii: binecuvântare sau blestem? 84
Lecția 3 - Acțiunea e cea care ne definește 91
Lecția 4 - Trăiește altfel! 97
Lecția 5 - De probleme nu se fuge! 104
Lecția 6 - Fii flexibil! 108
Lecția 7 - Frumosul așteaptă să fie descoperit 118
Încheiere - Alte lecții de pe drum 127
Epilog 140

Mulțumiri

Majoritatea lucrurilor cu adevărat frumoase nu pot fi făcute de unul singur, iar excursia cu bicicletele prin Europa și cartea de față nu fac nici ele excepție. Am avut o mulțime de oameni care ne-au fost aproape, ne-au împins de la spate sau ne-au întins o mână când am fost la nevoie, iar recunoștința mea se îndreaptă către toți aceștia.

Mulțumesc celor de la *Sanovita* pentru sprijinul acordat și pentru sponzorizare; fără ei, cu siguranță, partea financiară ar fi fost mult mai greu de acoperit.

Lui Dan Mazilu îi sunt recunoscător pentru articolele și promovarea pe care ne-a făcut-o pe site-urile de profil, iar clubului *XC Riders Buzău* îi mulțumesc pentru că mi-a oferit ocazia să le duc numele prin toată Europa.

Celor de la *BikeXpert* le rămân îndatorat pentru tot ajutorul pe care ni l-au oferit pe partea tehnică: de la consultanță în vederea achiziționării bicicletei și a pieselor și până la oferirea de revizii gratuite. Am găsit în ei un sprijin de nădejde.

Lui Laurențiu Dorodici (www.remorcabicicleta.ro) îi mulțumesc pentru că ne-a pus la dispoziție cărucioarele pentru biciclete, făcând astfel transportul bagajelor cale de 8.000 de kilometri mult, mult mai ușor.

Nu am cum să nu le fiu recunoscător celor care ne-au găzduit în timpul călătoriei: Peter în Cracovia, Arthur în Amsterdam, Silvia în Paris. Mulțumesc din suflet!

Cât despre carte, fără ajutorul unor oameni frumoși care m-au împins de la spate să scriu și care m-au tot bătut la cap să merg înainte, nu ați fi avut ce ține acum în mână. Așadar, le mulțumesc și lor!

Lui Vlad îi mulțumesc pentru că a trecut de fiecare dată peste întrebările mele stresante și pentru că s-a oferit să mă ajute în orice situație în care a putut. Astfel, de la editări până la website, el a avut un mare impact asupra muncii mele.

Nu în ultimul rând, le mulțumesc colegilor de drum, căci fără ei nu aș fi avut oportunitatea să trăiesc o astfel de aventură. Le sunt recunoscător pentru că au trecut peste obstacolele ce i-ar fi putut împiedica să-și trăiască visul și pentru că – cum, necum – ne-am suportat unii pe alții cu brio atât de multe luni, indiferent de condiții și context.

Și le mulțumesc și persoanelor care și-au rupt din timpul personal să citească manuscrisul și să îl facă mai bun prin părerea, sfaturile și criticle lor. Pentru că nu aș fi reușit fără ele, asta e cert. Le sunt recunoscător!

Prefață

Cineva spunea că dacă o persoană vine să îți vorbească din cărți să nu-l asculți, ci să îi ceri direct biografia și să te apuci de citit. Pe aceeași idee, în cartea de față am încercat să scriu de la mine, nu să mă laud cu ce au spus deja alții mai deștepți decât mine. Cu toate acestea, pe alocuri, mi-am permis să mai folosesc și citate, când situația o cerea fără drept de apel.

Am împărțit textul în două părți, pentru o lectură mai ușoară și mai organizată. În prima povestesc aventura propriu-zisă, fiind dedicată celor aproape trei luni pe care le-am petrecut pe drumurile Europei. Am încercat să rămân la aspectele importante și relevante și am ales să redau adevărata față a realității, deși în unele cazuri aceasta nu e chiar atât de plăcută. De dragul transparenței însă, mi-am asumat riscul de a produce supărare și de a spune lucrurilor pe nume. Nu am avut intenția să denigrez sau să ridic în slăvi pe nimeni, ci am relatat aventura așa cum am văzut-o eu.

În a doua parte mi-am îndreptat atenția către lecțiile care mi-au fost predate în această călătorie. Fie că au venit de la colegii de drum, fie că au fost rodul atmosferei sau, pur și simplu, îmi reflectă concluziile, menirea lor e să tragă un semnal de alarmă și să aducă o altă perspectivă în viața fiecăruia. Sunt conștient că multe nu se vor aplica în viața ta, dar important e ca pe cele care sunt pentru tine să le asimilezi. Iar după ce le înveți, să le și practici, căci degeaba le știi, dacă mai departe nu mergi.

Înainte de a porni la drum împreună – căci asta îmi doresc să fie această carte, o călătorie pe care tu să o parcurgi împreună cu mine – vreau să îți mai zic două vorbe. Prima: ia-ți timp să parcurgi lectura în ritmul tău, fără grabă și oferă-ți libertatea să citești doar ceea ce îți sună interesant sau ceea ce îți place. Căci, deși am gândit cartea ca un material unitar, am încercat să menționez tot timpul suficiente date, astfel încât cititul să fie unul liber, nerestrictiv. Iar a doua vorbă: te rog, nu da cu parul! Îmi dau seama că m-am supus judecății publicului, scriind rândurile următoare. Am ales, cu bună știință, să las la o parte orice protecție și să-mi dezvălui o perioadă de timp din viață, așa cum a fost ea, cu bune și cu rele. Îmi doresc ca, deși poate nu merit, critica să fie făcută cu milă. Iar în situațiile în care sunteți sigur că ați fi făcut astfel, vă îndemn să vă mai gândiți o dată. S-ar putea ca, mai de aproape lucrurile să se vadă altfel.

Și un ultimul gând: cartea aceasta nu este o carte în adevăratul sens al cuvântului, ci mai degrabă este un puzzle format din evenimente, trăiri, gânduri și învățături. Iar toate acestea se cer luate și aranjate de fiecare persoană în parte. Doar că există un aspect de care trebuie ținut cont: tabloul nu poate fi completat integral decât dacă pieselor de puzzle adunate aici li se alătură piese din viața ta. Fie că e vorba de visuri, de idei pe care rândurile acestea ți le vor trezi, sau despre simpla aplicare a unor sfaturi, imaginea finală nu o putem contura decât împreună.

Acestea fiind spuse, hai să pornim la drum!

Partea I
Turul Europei

Introducere

Ceasul arăta 18:43 când noi ne făceam intrarea din ploaia rece de afară, bucuroși că dăm de un loc mai uscat. În sala gării era tot frig, dar consolarea că nu e la fel de ud ne era de ajuns. Ploaia începuse undeva în jur de 10:00 dimineața și continuase aproape fără întrerupere până atunci, pe seară. Greu suportabili fuseseră cei 60 de kilometri de după Timișoara, cerul turnând torențial, iar camioanele de pe drumul european luând șuvoaiele și ridicându-le iarăși în calea noastră. Dar nu mai conta, eram ajunși în Lugoj, iar pentru mine cel puțin, asta era suficient.

Mă hotărâsem să îmi închei călătoria acolo, deși nu era sfârșitul pe care mi-l imaginasem. Nu era nici locul, nici momentul pentru a pune punct unei astfel de aventuri, dar așa se face uneori, trăim surprize pe care nu ni le-am fi imaginat vreodată. Și, indiferent că sunt plăcute sau nu, trebuie să învățăm să stăm în picioare în fața lor, să le primim cu responsabilitate și să scoatem ce e mai bun din ele.

– Bună seara! Mă puteți ajuta și pe mine cu o informație? Ce trenuri am spre București sau Brașov, în seara aceasta? am întrebat-o pe doamna de la casa de bilete, zâmbindu-i chinuit, dar sincer. Era destul de în vârstă, sictirită și ea de ziua ce tocmai se încheia, dar se vedea pe chipul ei că se străduiește să îmi răspundă cu amabilitate.

– București sau Brașov? îmi spuse, fără să îmi bage în seamă salutul.

– Brașov de preferat, dar aș dori să știu ambele variante dacă se poate.

Nu-mi mai amintesc la cât mi-a spus că am primul tren, era ceva cu 19, adică aproape imediat. Oricum, nu îl puteam lua, nu avea vagon pentru biciclete, astfel fiindu-mi aproape imposibil să intru cu tot bagajul meu de aproape 3 luni în trenurile de pe la noi. Nu am să înțeleg niciodată de ce nu ne putem alinia și noi, măcar cât de cât, la traiul din străinătate.

De abia mă întorsesem în țară, după aproape de 80 de zile de umblat pe drumurile Europei, iar reîntâlnirea cu haosul tipic de acasă a fost mai dureroasă decât anticipasem. La gară în Timișoara aflasem că singurul tren în care aș putea urca și eu fără să dau cu bani în stânga și-n dreapta și cu care să am o călătorie decentă totuși, pleca a doua zi dimineața, la aproape 20 de ore de atunci. Un singur tren pe zi, da! De la Timișoara la București, da!

Și iată că acum stăteam în altă gară, dar în aceeași nebunie și lipsă de sens. Trebuia să mă întorc cu informațiile la băieții ce mă așteptau la 5 pași mai în spate, dar ezit și întreb despre trenul din Timișoara. Era la 60 kilometri în direcția din care tocmai venisem, aceeași 60 kilometri pe care îi parcursesem cu doar câteva ore în urmă pe o vreme de îți era mai mare dragul, dar nu mai conta. Atunci nu voiam să plec, dar acum eram sigur că nu aș fi putut face altfel! Așa că fac pasul înapoi spre ghișeu și întreb, cu cea mai serioasă și decentă față posibilă, dar care sigur arăta ca și când aș fi fost luat de un TIR pe parbriz:

– Știți, la Timișoara mi s-a spus că e un tren cu vagon de biciclete spre București. Nu trece cumva prin Lugoj?

– Nu, nu avem niciun tren cu vagon de biciclete! CFR-ul a scos toate vagoanele de genul acesta, așa că trebuie să vă descurcați cum puteți! vine răspunsul, nu cu răutate, dar cu evidentă supărare în glas.

– Bun! Atunci îmi puteți spune cu ce ajung și eu la București? revin eu cu întrebarea, perfect conștient că tensiunea doamnei va crește considerabil. Dar ce era să fac? Numai bine nu era, eu

trebuind să ajung acasă și nu aveam cu ce, căci parcurgerea celor 600 de kilometri rămași tot pe bicicletă nu mai era o opțiune.

– Aveți tren la ora 23:00 în noaptea aceasta, dar nu vă pot garanta că veți urca cu tot bagajul. Sfatul meu: trenul va staționa cam 2 minute, așa că aveți timp să mergeți să întrebați controlorul dacă vă ia, iar apoi veniți și vă cumpărați bilet, e cea mai sigură cale să nu vă pierdeți banii, îmi spuse, vădit ușurată că discuția cu mine se apropia, după 3 minute aproape nesfârșite, de final.

Cu mintea încă rulându-mi la turație maximă, mă întorc la băieți cu rezultatul. Le povestesc discuția și concluziile, dar având în suflet speranța că voi fi întrerupt și rugat să mergem până la capăt, împreună. Nu că aș fi avut nevoie să tragă cineva de mine, dar încă mai trăia în mine iluzia că poate am devenit o echipă, până la urmă. Sau poate că așteptam ca același Radu care mai să mă bată la Alcaniz că voiam să plec singur în cazul în care el ar fi luat-o înainte spre Castellon și care susținea sus și tare că *am plecat împreun*ă, hai să ne întoarcem împreună, să fie la fel de săritor și acum…

Dar nu a fost cazul, fie că puțin le păsa de întorsul împreună, fie că, din diverse motive, nici nu le-a dat prin cap să insiste. Poate că oboseala apăsa prea tare asupra lor ca să mai înțeleagă că din cauza lor plecam și nu a vremii, sau poate că păream eu prea hotărât în decizia mea, asta făcând orice efort din partea lor zadarnic.

Nu trecuseră decât 2-3 ore de la evenimentul care înclinase balanța din mintea mea în favoarea plecării premature. Butucul de la roata din spate scăpa din ce în ce mai tare, iar în combinație cu apa din plin prezentă făcea ca drumul până la București să pară și mai lung, dar și mai scump. Dar nu asta era cel mai important, orice s-ar fi întâmplat s-ar fi și rezolvat; și nici măcar faptul că trebuia să pedalez prin ploaie și frig zilele rămase nu a fost determinant, deși uram pedalatul pe astfel de vreme. Eram pe la jumătatea distanței Timișoara-Lugoj, al treilea în formație, după Andrei și Wouter, și trăgeam cât de tare mă țineau picioarele să ajungem odată, plictisit fiind de toate: frig, ploaie, oboseală.

Brusc, pe o mică coborâre, aud zgomot metalic și realizez instant că am iarăși pană la roata din spate. Era a 23-a de la start, alegerea necorespunzătoare a cauciucurilor fiind una dintre cele mai mari greșeli cu care a trebuit să trăiesc pe parcursul călătoriei. Strig la Radu că am pană, înțelege despre ce e vorba și își vede de drum. Prea puțin surprins, mă întorc 50 de metri până la o stație de autobuz ca să nu stau în ploaie și încep operațiunea ce devenise de mult o rutină pentru mine.

Gândeam că ei se vor întoarce să-mi întindă o mână, dar am fost nevoit să mă mulțumesc doar cu un apel telefonic de la Andrei, în care mă întreba dacă am tot ce îmi trebuie și dacă am nevoie de ajutor. I-am răspuns acid că totul e în regulă și că își pot vedea de drum dacă vor, că eu oricum o să merg cu trenul și mă întorc, fără grabă, la treabă. Am reparat pana folosind o cameră nu chiar bună și am plecat la drum, convins că nu m-au așteptat, dar sperând că au făcut-o. Până la urmă nu ar fi fost nicio surpriză, ci doar încununarea unei atitudini de care ne-am lovit nu o dată în cei 8.300 de kilometri parcurși, speranțele mele că suntem o echipă dovedindu-se supuse unui eșec lamentabil. Dar la ce m-aș fi așteptat, în naivitatea mea? Că vom ajunge prieteni la cataramă sau frați de sânge? Prostii! De abia am reușit să supraviețuim împreună, iar eu voiam spirit de echipă. Și oare cum ar fi putut fi bine, cu trei încăpățânați pe același drum, supuși oboselii și capriciilor călătoriei? Și timp de 80 de zile, și fără o relație foarte strânsă înainte de drum? Cum spuneam, în naivitatea mea... speram.

Ne-am strâns mâinile reci și ne-am luat rămas bun, urmând să îi prind mai târziu în noapte, în caz că nu reușeam să urc în tren. Îmi spuneam din tot sufletul că nu o să fie cazul, deși șansele erau chiar mari, ținând cont că aveam o bicicletă al cărei portbagaj era plin, plus coburi laterale și remorcă. Wouter – belgianul care ne însoțea de zile bune deja, îmi spusese încă de la începutul drumului împreună că am prea mult bagaj cu mine și că trebuie să învăț să trăiesc cu mai puțin, pe viitor.

Eram undeva în Germania când ne-am întâlnit, iar ziua de acum semăna atât de bine cu cea de atunci. Se apropia seara, iar norii cenușii sporeau senzația de apăsare și de noapte. Ploaia se cernea fin, omorând parcă speranța că se va mai face și bine cândva. Veneam după o zi de vineri în care plouase 16 ore fără oprire și, deși prezentul era mult mai bun, parcă nu era suficient. Așteptam nerăbdător vremea frumoasă, pedalând adâncit în liniștea gândurilor. Eram doar eu și Radu pe drum, căci mașinile erau rare, iar oboseala de peste zi storcea din noi și ultimele fărâme de entuziasm. Atunci ne-am întâlnit cu Wouter.

Venea singur de pe un drum lateral, dându-ne impresia că se grăbește să ne ajungă. Inițial îl văzusem ciclistă, dar când distanța s-a mai micșorat am înțeles că speranțele-mi erau deșarte și că este, de fapt, ciclist. Ne-am salutat bucuroși și am început schimburile de politețuri standard: de unde suntem, unde mergem, de cât timp am pornit, ce traseu urmăm etc. Iar pentru că seara se apropia și pentru că aveam același traseu de parcurs, am continuat să pedalăm împreună.

Plecase din Belgia și spera să fie înapoi acasă de Crăciun. Sau cel puțin așa spusese familiei și prietenilor la plecare. Planul era să ajungă în Georgia, la Tibilisi, iar de acolo să se întoarcă cu trenul sau avionul. Tocmai absolvise arhitectura și, deși nu avea decât 25 de ani, lăsa impresia că a văzut toată lumea. Era motivat de un curaj simplu și hotărât, deși această călătorie constituia doar a doua lui excursie de genul acesta. Își propusese să se bucure de drum, locuri și oameni, interesându-l prea puțin planificarea, kilometri sau vremea. În el și aventura lui am văzut împlinit visul meu cu privire la călătorit: o continuă fericire interioară, indiferent de condiții și situație.

Și iată că mersesem până în Romania, petrecând împreună în jur de două săptămâni. Venise însă momentul să îmi iau rămas bun de la el, cel mai probabil pentru totdeauna. Puneam punct unei perioade frumoase și oh!, cât mi-aș fi dorit să îl însoțesc pe mai departe! Ne-am strâns mâinile cald, ne-am spus câteva

cuvinte de *la revedere* și ne-am despărțit. În câteva secunde rămăsesem doar eu, clădirea și străinii.

Abia atunci am realizat cât eram de singur. Și tot atunci am realizat și că fusesem singur prea mult timp, în cele trei luni de zile trecute. Iar faptul că am rămas acolo cu tot sfârșitul neașteptat al călătoriei accentua și mai tare singurătatea. Dar nu conta, pentru că nu era timpul să-mi plâng de milă, indiferent câte motive mi se părea că am.

Mai aveam timp berechet până la tren, cam 4 ore. Așa că mi-am strâns lucrurile și m-am îndreptat spre un colț mai ferit, să fie numai al meu. Nu împărțeam gara cu mulți, dar trebuia să îmi repar bicicleta, căci aveam pană din nou, așa că puțină liniște nu mi-ar fi stricat. Am dat din bagaje jos, fără să uit să îmi scot briceagul și să îl strecor în buzunar – pentru orice eventualitate – și am trecut la treabă. Pe geam, un tinerel mă privea insistent, dar m-am făcut că nu-l observ. Nu voiam să intru în contact cu prea multă lume deși, fie că voiam fie că nu, devenisem mascota locului, toți căutându-mă din priviri sau dorindu-și să mă întrebe măcar două-trei vorbe.

– Aveți nevoie de ajutor? mă lovește brusc cu amabilitatea tinerelul de mai devreme.

– Ce? Cum? Nu, mersi, mă descurc! îi răspund, fără să apuc însă să îmi revin din șoc.

Doar cu câteva minute mai înainte îi evitasem contactul vizual, propunându-mi să stau departe. Cu un necunoscut ca el trebuia păstrată distanța și întreținută atenția, gândeam. Și iată că el venea și se oferea să mă ajute cu reparațiile!

– Unde ați fost? vine întrebarea, în timp ce el pune mâna pe bicicletă să mă ajute să fixez roata la locului ei.

– Într-un tur al Europei, răspund. Dar de ce mi te adresezi cu dumneavoastră? Așa e obiceiul pe aici sau...? încerc eu să aflu, vădit stânjenit de respectul pe care mi-l arăta respectivul.

– Păi nu vă cunosc, de asta.

Sigur nu e de la barbă? îmi venea să întreb, râzând. Nu mă mai bărbierisem de la Paris, așa că nu aveam cum să mă îndoiesc

de faptul că arătam mai bătrân decât eram în realitate.

– Tu de unde ești? am continuat eu să fac conversație, sărind peste întrebarea despre barbă.

– Din Alba, îmi zice. De venit, veniți din Europa, dar de dus, unde vă duceți?

– La București! răspund. Dar nu cu bicicleta, că mi-a ajuns...

Și apoi a început spectacolul.

–Te duci pe bicicletă până la București? Și cât îți ia? se băgară în seamă niște femei de pe acolo.

Încerc să îmi continui treaba făcându-mă că nu le aud, dar răspunde băiatul pentru mine:

–Vreo două ore îi ia!

Și se pune pe râs. Dar ele nu se amuză, ci se pun pe țipat și înjurat:

– Nu ți-e rușine, țigan nenorocit? Ce mă, tu ne crezi pe noi proaste? Nici nu ai habar unde-i Bucureștiul, tu, mă! Auzi la el, două ore cu bicicleta! și scuipară sec câteva coji de semințe pe podeaua gării.

– Ba știu unde este! Și uită-te ce bicicletă are, cum să nu ajungă în două ore? Și nu mă face pe mine țigan, că eu am vorbit frumos!

– Bă! Tu să taci, că acum îți dau două de nu știi ce te-a lovit! Că eu nu-s proasta ta să îmi spui tu mie că ajunge el cu bicicleta în două ore! Poate vrei să pleci bătut de aici, ai grijă ce vorbești! continuă una dintre ele și își încheie intervenția cu o serie de înjurături care mai de care mai colorate.

Eu priveam năuc la scena ce se desfășura în fața mea. Cu un ochi îmi venea să râd, cu celălalt îmi venea să plâng. Să iau parte la o bătaie, asta mi-ar mai fi trebuit mie atunci! Femeile continuau să se învârtă pe acolo și să comenteze, iar cu tinerelul meu care nu se lăsa nici el mai prejos înțepându-le cu tupeu, show-ul era asigurat. Aveam grijă să am briceagul la îndemâna, iar din priviri îmi căutam cricul de ocazie – un băț de vreo 70 de centimetri, destul de gros – ce părea bun și pentru autoapărare. Din fericire focul s-a stins de la sine, căci tinerelului îi venise trenul, iar cum

scânteile nu pot ieși decât din cel puțin două capete tari, s-a făcut liniște curând după plecarea lui.

– Nu am cum să ajung în două ore la București, m-am simțit eu dator să îndrept lucrurile. Abia dacă aș ajunge la sfârșitul săptămânii, am continuat, încercând să le fac să înțeleagă că eu nu am avut niciun amestec în gluma nevinovată de mai devreme și că nu am niciun chef de probleme.

– Păi normal! Ce, parcă Bucureștiul e colea, să ajungi în două ore cu bicicleta! Eu nu-s proastă cum credea țiganul ăla nenorocit, nici cu mașina nu ajungi în două ore.

Le-am zâmbit apatic și m-am întors la ale mele. Am continuat să îmi așez bagajul, iar apoi am trecut la a pune niște haine uscate și călduroase pe mine. Stătusem mult prea mult timp ud și începeam să simt cum frigul îmi pătrunde în oase. Și nici măcar în sală nu era cald!

– Prietenii tăi unde sunt, te-au lăsat aici? a fost întrebarea care m-a smuls din gândurile în care începusem să mă scufund odată cu umblatul prin bagaje după haine.

– Nu, nu m-au lăsat! Or să se întoarcă, au plecat doar să rezolve ceva, am mințit eu robotic.

Nu aveam chef să știe că am rămas singur și că ei nu se mai întorc. Eram pe cont propriu, dar nu voiam să dau nimănui idei năstrușnice cu privire la mine și la lucrurile mele. De ce să îmi fac necazuri dacă nu e nevoie de ele?

Minutele se scurgeau alene, iar oboseala deja prea multă, mă apăsa din ce în ce mai tare. De ce trebuia să mai aștept încă trei ore pentru un tren pe care nici nu știam dacă o să îl pot lua? Nu îmi plăcea deloc situația asta de incertitudine imposibil de schimbat. În plus, chiar și dacă aș fi reușit să urc, călătoria urma să nu fie deloc plăcută. Mai fusesem exact în aceeași situație și altă dată, mă întorceam tot de la o tură cu bicicleta, tot din partea aceasta a țării. Eram cu un prieten, de abia am reușit să urcăm în tren, dar de somn și odihnă nici că a putut fi vorba. Am petrecut tot drumul stând la sfârșitul ultimului vagon, păzindu-ne lucrurile de oamenii de mâna a doua ce se înghesuiau ostentativ la un

fum de țigară și fiind martori la modul în care iau controlorii mită în trenuri.

Cu amintirile răscolite în minte și cu frustrarea crescândă în suflet, am început să caut soluții. Acces la Internet mi-ar fi trebuit, dar cum nu aveam de unde am sunat acasă și am început calculele. Tren la 23:00 spre București... Îl știam. Tren la 2:00 spre nu știu unde, iar apoi legătură până la Brașov... Nu. Tren la 8:20 din Timișoara spre București, via Brașov, IR cu vagon de biciclete... Bun! Așa că aveam o noapte întreagă să prind același tren pe care l-aș fi luat din Timișoara mai devreme.

– Bună seara! Aștept trenul spre București de la ora 23:00 și aș dori și eu un bilet, plus unul pentru bicicletă, încerc eu iarăși la casă, după ce șeful de stație îmi spusese să merg să îmi cumpăr biletele din timp, că trebuie să îmi dea, iar apoi nu o să am nicio problemă să nu mă primească în tren.

– Îmi pare rău, dar nu avem voie să emitem bilete pentru bicicletă, îmi distruge doamna firava fărâmă de entuziasm ce începuse să încolțească timid.

– Da, dar știți… am înțeles că se poate, totuși mai fac eu o încercare.

– Nu, chiar nu se poate! Singura variantă pe care o aveți este IR-ul Timișoara-București de mâine dimineață, continuă ea.

– Și ce legături aș avea spre acel tren? Mă puteți ajuta, vă rog?

– Aveți tren Regio la 3:57 până în Simeria, iar de acolo puteți lua trenul de București. Sosește la 11:47 și pleacă la 12:02. Vă dau bilet așa?

– Da, mulțumesc! Spun eu zâmbind și îi întind banii, fericit că mi-am găsit o variantă decentă, în sfârșit.

În timp ce am grijă de rest și de bilet, doamna mă anunță că pot intra în sala de așteptare, dacă doresc. Îi spun că da, mi-ar prinde bine câteva ore de somn la căldură. Îmi arată pe unde să o iau, vorbește cu persoana responsabilă cu cheia și, în doar câteva minute, eram instalat și pregătit de o odihnă binevenită și mult așteptată. Mintea mea era însă de altă părere, având de hoinărit,

analizat și gândit. Încă nu îmi venea să cred ce nebunie putea fi în sistemul românesc și nici nu puteam concepe că peste câteva ore voi fi, dupa aproape trei luni, din nou acasă.

Din cele șapte ore pe care le aveam la dispoziție nu am profitat decât de vreo trei, dar și acelea cu întrerupere. La 3:45 mă apuc să îmi strâng lucrurile și iau trenul spre prima destinație, Simeria. Dau de o priză la îndemână, pun telefonul la încărcat, îmi zic *fie ce-o fi* și mă cufund într-un somn adânc.

Capitolul 1
Cum a început totul

Era 31 decembrie când ne aventuram către Vârful Omu, 13 persoane care plecaseră să se bucure de un ultim timp frumos pe anul acela. Nu am să uit niciodată acea zi! Deși în mijlocul iernii, timpul era cald și plăcut. Zăpada era atât de puțină, încât nu punea nicio problemă, iar atmosfera era clară, norii lăsând loc unui cer de un albastru străveziu.

Plecasem din Moeciu de Sus și, deși unii dintre noi nu erau foarte experimentați sau bine echipați, în jur de ora 13:00 reușeam să atingem vârful. După nelipsitele fotografii de grup și după o masă bine meritată, am pornit pe drumul de întoarcere, parcă mai bucuroși și mai încărcați sufletește decât la urcare. Și mai obosiți, evident. Dar, cum și așa eram o gașcă destul de nebună, oboseala a picat fix ca cireașa pe tort! La prima coborâre cu zăpadă spre vale am luat-o pe burtă, pe spate, pe rucsaci, fiecare pe ce a avut sau a apucat. Am continuat cu înotat prin zapada ce ne ajungea până aproape de genunchi, în timp ce trăncăneam vrute și nevrute.

În acest context, la un moment dat, s-a aruncat bomba:

– Mi-ar plăcea să fac un tur al Europei cu bicicleta!

Erau vorbele unui băiat care era cu noi. Nu știu ce îi venise și nici nu îmi pot aminti cum a început discuția despre așa ceva. Știu, însă, că ideea lansată de el se suprapunea perfect peste unul

din cele mai aprige visuri de-ale mele. *Ia uite că mai sunt nebuni ca tine,* mi-am zis eu în gând, entuziasmat.

Începusem de ceva vreme să conștientizez că viața e mai mult decât un trai chinuit către sfârșit și că trebuie să încerc să obțin mai mult din fiecare clipă. În plus, nu voiam ca dorințele mele să rămână uitate pe undeva, prin cotloane de suflet, ci voiam cu toată ființa să le smulg din adâncuri și să le aduc la lumina realității. Pentru că îmi era clar că viața e prea scurtă ca să o trăiesc așa cum se trăiește (adică perindându-mă printre speranțe, dar uitând la fiecare pas de ele) și pentru că îmi doream ca viitorul meu să fie altfel. Pur și simplu, obosisem să vreau mult și să realizez puțin, iar această nouă provocare ce se lansa la orizont părea cheia perfectă către o altă perspectivă.

– Ce fel de tur ai vrea? Eu unul visez de mult la așa ceva, am chiar și un traseu orientativ! am spus. Tot ce îmi lipsește e momentul și compania potrivită, am continuat, încă nevenindu-mi să cred că o așa excursie ar putea fi posibilă.

Și ne-am apucat de povestit, de gândit cu voce tare și de făcut planuri ad-hoc. Se pare că fusese nevoie doar de o scânteie ca să aprindă în unii dintre noi focul aventurii. Iar acea scânteie se mărise și cuprinsese totul, urmând doar ca timpul să clarifice cine și cât de mult va rămâne în joc. Pentru că așa se întâmplă întotdeauna – iar când vine vorba de experiențe măreațe cu atât mai mult – entuziasmul inițial e covârșitor, dar când obstacolele încep să apară, rândurile încep să se subțieze.

Atunci eram cinci care am luat la dezbătut ideea, probleme precum timp, cost și altele de genul acesta ținând prim-planul. Coborârea și peisajul contau mai puțin acum, proiectul adus în discuție fiind atât de grandios încât ne acapara cu totul. Dificultățile se întrezăreau și ele: bani, timp liber, pregătire fizică, biciclete, bagaj. Doar că atunci păreau mult mai mici decât urmau să se arate nu la mult timp distanță.

O lună mai târziu

Zilele s-au scurs și fiecare s-a dus la casa și la treburile lui. Nu știu dacă în mințile altora mai rezonau ecouri ale proiectului discutat atunci, dar eu nu am uitat niciun aspect, știu asta cu siguranță.

Trecuse cam o lună, când am încercat să continuăm discuția începută în acea ultimă zi de 2013 de pe munte. Încă eram entuziasmat și mă așteptam ca și ceilalți să fie la fel, dar am realizat cu stupoare că sunt singurul optimist din club. Poate din cauză că îmi doream să fac asta de mult timp sau poate doar pentru că eram suficient de naiv să cred că se poate face... nu știu.

Însă nu am să uit dezamăgirea care mă cuprindea ca un clește. Cu cât luam persoanele la rând și le reaminteam de ceea ce zisesem noi că facem *la vară*, cu atât aceasta mă strângea mai tare și mai tare. *Acesta să fie sfârșitul unui proiect atât de măreț? Oare totul e sortit sfârșitului încă înainte de a începe?* mă întrebam. Îmi doream cu toată ființa mea o astfel de călătorie, dar mi se părea imposibil să plec singur. Ca să te apuci de un astfel de drum ai nevoie oricum de o doză mare de curaj (nebunie, după cum spun unii), dar să pleci singur trebuie să fii nebun pe bune! Iar eu, cel puțin la momentul de atunci, nu aveam chiar atâta hotărâre în mine. În consecință, a pleca singur nu era o opțiune pe care să o iau în calcul.

În Biblie, carte pe care o consider lectură obligatorie, e prezentată o poveste despre o invitație la nuntă. Se spune că un om înstărit își însura fiul și voia ca prietenii săi de seamă să fie în primele rânduri. Așa că le-a trimis la toți invitații, spunându-le că sunt așteptați cu drag. Doar că ei, din diverse motive, nu voiau să ia parte la acea nuntă. Ce e interesant la această istorisire e însă nu refuzul lor, ci puerilitatea din scuzele lor: unul doar ce se însurase, altul avea un ogor abia cumpărat de văzut, iar cel de-al treilea tocmai ce pleca să-și testeze boii proaspăt achiziționați. Învățăturile extrase pot fi multe și diverse, dar cea care transcende cel mai complet e următoarea: dacă vrei să nu faci ceva, vei găsi o

scuză. Sau, ca să reformulez: atunci când nu îți dorești suficient de mult un rezultat, nu vei căuta soluții, ci justificări.

Așa simțeam eu răspunsurile negative din discuțiile cu băieții la momentul respectiv. Adevărul e că scuzele erau întemeiate, cel puțin pentru ei, atunci, dar poate că, dacă dorința ar fi fost mai mare, și cursul evenimentelor ar fi fost altul. Dar poate că nu a fost să fie, pentru că a pleca pe bicicletă să vezi lumea implică oricum multe sacrificii, iar dacă nu îți dorești asta cu adevărat, nu ai șanse de reușită.

Dar e ciudat tare cum ne permitem să ne batem joc de viețile pe care le avem de trăit. Privind în urmă, realizez că nu aș fi îndrăznit niciodată să sper că acest vis ar putea deveni realitate atât de repede. Îmi doream de mult să văd lumea și să călătoresc dar, pur și simplu, nu mă consideram în stare să reușesc. Cu numai câteva luni mai devreme totul părea imposibil, iar acum totul s-a transformat într-o amintire frumoasă. Și e ciudat cum focalizându-te pe obstacole, scapi din vedere șansele de reușită. Din păcate, ne-am învățat să trăim într-o stare de continuă amânare, lăsând pe mâine ceea ce credem că nu suntem în stare să facem azi. Și, uite așa, ne trezim la un moment dat că multe din cele ce cândva ne-am dorit să realizăm nu mai sunt posibile și că viața a trecut pe lângă noi în timp ce așteptam.

Ne-am găsit doi, până la urmă, și am pornit-o pe drumul premergător plecării. Nu aveam habar câte o să implice, dar aveam impresia că avem timp suficient să punem totul la cale în tihnă. Urgent era să începem să strângem cureaua pentru a face rost de resursele financiare și să dăm startul pregătirii fizice. Ulterior, cu 10 zile înainte de startul propriu-zis, am devenit trei, și parcă provocarea nu mai părea chiar o așa nebunie fiind atâția în barcă. Timpul avea să ne arate, însă, că ne înșelam amarnic.

Capitolul 2
Despre pregătiri și ziua plecării la drum

Nu mi-a plăcut niciodată să fac planuri pe termen lung pentru că, de obicei, nu reușesc să mă țin de ele. Nu știu cum se face, dar foarte des m-am văzut pus în fața situației de a schimba macazul și direcția. Și, fie că era vorba de aspectele lipsite de importanță ale vieții, fie de cele mult mai grave, am tot schimbat și adaptat. În tot haosul de informații și acțiuni înconjurătoare, nu mă pot defini decât punctual, la un anumit moment în timp și la un anumit loc în spațiu. Deci cum aș putea eu să știu că într-un context viitor o să-mi mai doresc să urmez ceea ce am gândit astăzi? Nu aș putea, așa că, decât să merg după un plan bătut în cuie, mai bine mă adaptez în funcție de mersul lucrurilor.

Dar, dacă îmi e aproape imposibil să mă țin de un plan, atunci când vine vorba de călătorit îmi e la fel de imposibil să pornesc fără unul. Aleg întotdeauna, însă, să îmi las libertatea de a ajusta socoteala de acasă în funcție de negocierile din târg. Există atât de mulți factori care pot interveni în planul unei excursii, încât să te gândești la ceva mai mult decât niște linii directoare devine o nebunie. Iar cu cât aventura e mai inedită, distanța mai mare și timpul mai lung, necunoscutele se înmulțesc și ele.

Așa se face că planul pe care l-am întocmit noi înainte de plecare s-a vrut să fie doar orientativ, urmând să facem cum credem că ar fi cerut situația la fața locului. Urma să plecăm la începutul lui Iulie - aceasta fiind cea mai devreme dată disponibilă – și să ne

întoarcem după 80 de zile – ca în romanul lui Jules Verne. Aveam să vizităm 18 țări, să trecem prin 13 capitale și să ne bucurăm de restul orașelor și peisajelor de pe drum, parcurgând în total 8.500 de kilometri.

Aceasta a fost socoteala inițială, pentru că după ce aveam să tragem linia de la sosire, concluziile urmau să arate un parcurs destul de diferit. Din nenumărate motive, subiective și obiective la grămadă, excursia realizată avea să fie cu totul alta față de excursia planificată.

***Fast-forward* către start**

Primele patru luni până la plecare au trecut repede, dar obișnuit. Pentru mine nu au însemnat decât muncă, pregătire fizică și activități diverse. Îmi amintesc că îmi propusesem un anume plan de antrenament, extrem de dur, așa încât excursia să mi se pară o joacă. Nu știu cum s-a făcut că nu am reușit să mă țin de el, deși am pedalat și alergat de cel puțin 2-3 ori pe săptămână.

În ultima lună, situația a devenit cu totul alta: timpul parcă se grăbea, probleme tot erau de rezolvat, iar data plecării parcă se tot lăsa așteptată. Nu mi-au ieșit multe în acele zile, gândurile mele fiind toate îndreptate spre ceea ce urma să fie cea mai mare provocare din viața mea. Dar, cum pregătirile erau în toi și aveam tot felul de lucruri de rezolvat, a trecut relativ bine și acea perioadă.

Tot în acel timp am avut pe cap și cea mai mare parte a nebuniei cu sponsorii. Fusese idea lui Radu să încercăm să obținem finanțare, dar căzusem de acord că, dacă ceea ce va trebui să oferim în schimb nu ne va fi pe plac, să renunțăm fără regrete. Eram într-o ieșire la munte când am început să primesc apeluri disperate de la Radu, dar semnalul era prea prost ca să ne putem înțelege. Am reușit să-i transmit să îmi scrie un mesaj, dar când l-am citit nu am priceput mare lucru. Era vorba despre un parteneriat pe care urma să-l facem cu o anumită firmă, iar în schimbul promovării și banilor pe care îi vom primi de la aceasta, proiectul nostru trebuia să devină imaginea lor oficială. Tot ce

implica aveam să înțeleg mult mai târziu și să mă facă reticent. Suna și prea bine, dar și prea puțin probabil.

Atunci am înțeles că a face o treabă având o companie în spate poate fi mai greu decât a te descurca pe cont propriu. Să fim serioși, în ziua de azi sunt prea puține situațiile (a noastră a cam fost una din excepții) în care cineva îți oferă sprijin fără să aștepte recunoștință în schimb. Iar când vine vorba de sponsorizare, totul se rezumă la o tranzacție: noi vă ajutăm, dar voi ce oferiți? Iar adevărul este că nu aveam multe de oferit: eram noi (având o ideea măreață, dar tot noi eram) și blogul pe care îl deschisesem pe post de jurnal de călătorie. Deci, ce am fi putut da la schimb?

Am modificat site-ul, transformându-l într-unul cu aspect profesional, prin lucru la design și descrieri. Totul s-a structurat după cum ni s-a cerut, cu alte cuvinte. Totul... până la capitolul *text*. Nu mi-a plăcut niciodată să mi se impună un anumit stil de formulare sau să fiu îngrădit între anumite limite, iar din această cauză au apărut conflicte cu privire la colaborare. Sau, cel puțin, acesta a fost un motiv venit la timpul potrivit pentru a întrerupe parteneriatul. Trecând peste detaliile supărătoare și toate discuțiile conflictuale ce au avut loc, sponsorizarea a rămas doar parțială, și la fel și partea noastră de înțelegere. Iar dacă nu am fi fost încurcați de cuvântul lor – pe care l-am luat de bază – poate că ne implicam mai mult în a căuta ajutor, și situația ar fi fost alta.

Cu revizia bicicletei, cu aranjatul bagajelor și cu emoțiile plecării, timpul a trecut. Iar pe ultima sută de metri, și acesta se grăbea mai tare, lăsând tot mai puțină vreme pentru pregătirile ce parcă nu mai conteneau. Ziua startului a venit, aducându-mi în suflet un acut sentiment că nu sunt gata: simțeam cum frica de această provocare mă încolțea, dar zarurile erau deja aruncate. Arătau 6-6, așa că nu aveam nicio cale de întoarcere, chiar dacă mi-aș fi dorit una.

Prietenii și rudele care au venit să ne conducă la plecare alcătuiau un grup tare divers, parcă îl văd. Și, deși oameni care mi-ar fi plăcut să fie acolo nu au fost, am simțit că nu plec singur

la drum. După scurte discuții de *la revedere* și după ce ne-am tras zâmbitori cu toții în poze, am pornit în aventura vieții.

Era o dimineață răcoroasă, numai bună de mers cu bicicleta, iar de norii ce acoperiseră aproape toată săptămâna de dinainte cerul nu se vedea nicio urmă. Soarele apărea și el sfios de după vârfurile blocurilor când am început să pedalăm către necunoscut. Se anunța o zi bună.

În formație completă ne întâlnisem abia atunci, cu doar 30 de minute înainte să pornim, adaptarea și ajungerea la un numitor comun urmând a se dovedi cea mai mare dintre problemele la care urma să fim supuși.

Am făcut cu mâna tuturor, în timp ce dispăream din câmpul vizual. Am trecut cu atenție pe carosabil, am virat pe lângă Dâmbovița și am luat drumul pribegiei. În sfârșit, plecasem!

Capitolul 3
Măi, noi chiar ne-am pornit?

Abia așteptam ieșirea din București, iar traficul, zgomotul și oamenii parcă ne împingeau de la spate. Adrenalina ne dădea și ea ghes să îi dăm mai tare, așa că tot ce aveam de făcut era să continuăm spre înainte. După o oprire scurtă la o mică piață, de unde Radu și-a făcut aprovizionarea, am stabilit traseul pentru acea zi pe hartă și am pornit. Abia acum puteam să spunem că ne luasem zborul, deși abia ne târam prin orașul prăfuit și aglomerat.

După ce am trecut de centură însă, ne-am putut considera cu adevărați plecați. Și, deși nu făcusem decât câțiva kilometri, parcă plecasem de ore în șir. Vremea era superbă, suficient de cald cât să ne fie bine, iar emoțiile ne colorau sufletele, fiind în ton cu atmosfera de afară.

Nu știu dacă sentimentele ce mă încercau atunci pot fi redate prin intermediul cuvintelor. În viață sunt unele momente care te zdrobesc sub încărcătura lor, iar acesta a fost, cu siguranță, unul dintre ele. Și, deși de multe ori pe parcursul călătoriei aveam să simt cât sunt de mic, parcă niciodată nu m-am simțit mai neînsemnat ca atunci, în primele ore de la plecare. Tot ce puteam vedea era că unul dintre cele mai grandioase visuri ale mele începuse să devină realitate și că eu eram atât de nesemnificativ pe lângă el.

Un amestec de emoții, acoperind toată gama de la tristețe la fericire și de la frică la încredere, se băteau în mine, fiecare dorindu-și să iasă la lumină și să domine. Iar eu, deasupra lor, luptam și mai aprig să le controlez și să fiu rațional. Nu știam ce avea să urmeze – fie bun, fie rău – dar știam că trebuie să îmi țin capul pe umeri și să îl folosesc, dacă vreau să scot cât mai mult din această aventură.

Încercam să mă transpun și să anticipez cum o să decurgă viitorul: cum o să fie totul, dar și cum o să mă raportez eu la acest tot. *Aveau oare așteptările mele să fie împlinite? Voi crește ca persoană sau mă voi simți mai plin sufletește după acest drum? Voi reuși să profit de fiecare loc, să mă bucur de întâlnirile cu fiecare persoană și să învăț din fiecare greșeală? Aveam eu să mă întorc mai bun decât am plecat? Mai umil?* Toate acestea și alte mii de întrebări mă învălmășeau, deși le ascundeam cu grijă în spatele discuției banale pe care o purtam între noi. Nu voiam să mă gândesc la pericolele sau problemele care ni s-ar fi putut ivi în cale. Încercam să sper la ce-i mai bun dar, în același timp, voiam să fiu pregătit pentru ce-i mai rău. *Nu poți fi niciodată prea pregătit*, îmi spuneam.

– Măi, noi chiar ne-am pornit? a fost întrebarea care m-a trezit din reveria plecării și m-a făcut să fiu atent la cele ce vorbeau. O adresase Andrei, râzând, și, deși trăda o urmă de îndoială, reflecta o doză importantă de siguranță și de liniște. *Oare eu eram singurul emoționat?* nu am putut să nu mă întreb. Se pare că nu.

Pornisem, asta era cert, iar faptul că noi nu eram 100% convinși nu mai era problema realității, ci a noastră. Nu ne rămânea decât să ne ridicăm la înălțimea proiectului și să mergem înainte, indiferent de surprizele ce ne stăteau în față: hora abia începuse, deci trebuia să jucăm!

De când mi-am anunțat părinții de planurile mele pentru vară, acesta era unul din laitmotivele discuțiilor: *nu ai habar în ce vă băgați!* Și, deși în toată perioadă premergătoare plecării am tot încercat să mă pregătesc psihic și să acopăr o cât mai mare listă de *evenimente probabile*, tot nu aveam cum să știu ce urma să implice această aventură. Oricum, cred că un asemenea eveniment

nici nu poate fi anticipat, cel mai bun lucru pe care îl poți face fiind să te pregătești și să speri că, atunci când va veni momentul de criză, vei putea sta în picioare. Pur și simplu, necunoscutele sunt prea multe, iar experiența prea puțină, pentru a îndrăzni să te consideri pregătit. E mai mult despre felul tău de a fi ca persoană, pentru că asta va conta în fiecare moment: cine ești și cum te raportezi la ceea ce te înconjoară, decât situațiile care ți se ivesc în cale.

Ziua a trecut repede, deși am parcurs mulți kilometri și am mers până târziu. Am campat într-o pădurice pe malul Argeșului, aceasta urmând să fie prima dintre multele nopți petrecute la cort. Țânțarii și-au făcut de cap cu noi și bănuiesc că le-am plăcut tare, pentru că am dat de ei mereu pe drum, seară de seară.

A doua zi am plecat pregătiți să traversăm munții, adică pregătiți de efort susținut și de peisaje de vis. Pe la Vidraru am făcut cunoștință cu prima ploaie, iar puțin mai sus eu am făcut cunoștință cu asfaltul. Încă mă gândesc la acea căzătură și nu îmi vine să cred că nu am avut nimic grav (nici eu, nici bicicleta) și că am putut continua fără probleme. Parcă văd și acum curba: destul de strânsă spre stânga cu o pantă de 5-6% și cu nisip umed pe margine. *Să am grijă să nu ies de pe asfalt*, mi-am zis, simțind că bagajul și viteza mă împing spre exterior și fiind conștient că, dacă prind partea cu nisip, dus sunt. Și dus am fost, exact în următorul moment, pentru că am derapat cu totul, julindu-mi toată partea stângă a corpului! Bicicleta, bagajele și remorca erau aproape neatinse, iar eu am putut să merg mai departe după doar câteva minute de odihnă. Abia mai târziu am înțeles că am avut parte de o a doua șansă și că, pe viitor, trebuia să fiu mai atent și mai responsabil, dacă voiam ca totul să fie în regulă.

Ziua următoare am ajuns în vârf la Bâlea, după ce am parcurs unii dintre cei mai grei kilometri din tot traseul. Transfăgărășanul e dificil oricum, dar cu 50 de kilograme după tine devine chinuitor de greu. Ultima parte parcă nu mai trece, tot pedalezi și pedalezi și pedalezi, dar parcă distanțele se dilată și refuză să

scadă. Obosit tare am mai fost atunci și nimic nu se poate compara cu sentimentul de ușurare care m-a cuprins când am ajuns la cabană. Acolo stabilisem să ne întâlnim, pentru că fiecare urcam în ritmul nostru, după puteri. Tot acolo a avut loc și prima ceartă și am înțeles că, dacă vreau să am liniște exterioară, trebuie să fac cum mi se zice, nu cum e bine.

Îmi e imposibil să uit frigul care mă pătrundea până la oase și din care cred că a mai rămas câte ceva prin câte-un ungher din corp. Vântul sufla cu putere, temperatura nu era cu mult peste 10 grade, iar soarele nu prea se obosea să apară. Am petrecut trei ore acolo, timp în care am avut pe mine doar pantaloni scurți, tricou și o jachetă de vânt. Nimeni nu a considerat necesar să îmi spună și mie că petrecem o jumătate de zi pe acolo, ce să mai spun de cerut părerea.

După ce s-au întors băieții de la celălalt capăt al tunelului – căci se întorseseră să mai facă niște poze – am luat-o la vale spre Sibiu. Asfaltul prost, curbele nenumărate și vântul puternic au făcut ca acea coborâre să nu fie una extraordinară, deși a fost, cu siguranță, una dintre cele mai lungi. Uneori, vântul lovea în rafale așa de puternice, încât te dezechilibra dacă nu erai concentrat cum trebuie, așa că nervii erau întinși la maximum. Cel puțin ai mei adică, pentru că nu voiam să mai risc încă o căzătură, cea de cu o zi în urmă fiindu-mi încă proaspătă în minte și fiindu-mi mai mult decât suficientă.

Am terminat ziua *rătăcind* pe drumurile patriei, unele cu gropi, iar altele fără asfalt deloc. Trecusem în Transilvania, peisajul devenind unul tipic: dealuri cât vezi cu ochii. După ce am tot schimbat drumuri prin sate ce păreau înghețate în timp, am reușit, spre seară, să ieșim la o rută mai principală. Am campat în apropierea unei mănăstiri, având nevoie de odihnă și de somn din plin. Tocmai pusesem punct zilei a treia și părea că începem să ne obișnuim cu drumul.

Capitolul 4
Ultimele zile prin România

Una din dilemele pe care le-am avut atunci când făceam planurile a fost dacă să încercăm să stabilim segmentele pentru fiecare zi sau să adaptăm totul la fața locului. Am optat pentru a doua variantă, deși știam că aceasta ne va priva de informațiile în avans pe care le-am fi putut avea cu privire la relief, calitatea drumului, trafic și altele.

Parcurgând traseul prin Transilvania, am avut parte de două etape total diferite: la început ne-am lovit de cățărări destul de serioase, iar în a doua parte, deși dealurile erau tot acolo, ne-am bucurat de un drum ce șerpuia lejer printre ele.

Se întâmplă ceva ciudat din punct de vedere psihic atunci când pedalezi în zonă deluroasă față de atunci când ai de traversat un lanț muntos, parcă e mai greu la deal. Devine mult mai ușor să te setezi pe cățărare, decât să schimbi mereu între urcare și coborâre. Dar oricum ar fi, atunci nu eram decât la început, așa că stăteam bine cu resursele. În plus, treceam printr-o zonă a țării pe care nu o vizitasem niciodată, așa că eram mai preocupat să mă bucur de peisaj și de noutate, decât să mă gândesc la obstacolele ce le aveam în drum. Și asta ca să nu vorbesc și de cealaltă față a monedei: după cățărare vine o coborâre. Și de ce coborâri am avut parte!

Colțul de rai numit Maramureș

Exceptând peisajul tipic cu dealuri acoperite de culturi de toate felurile, despre acele zile nu sunt multe de spus. Vremea era excelentă, iar noi ne simțeam bine din punct de vedere fizic și psihic. Și, deși nerăbdarea de a ieși din țară creștea cu fiecare secundă, realizam că și noi, în drumul nostru, am devenit o parte integrantă a acelui tablou. Era un peisaj simplu, fără linii complicate și părea că nu are nimic extraordinar de oferit privitorului. Dar, dacă te opreai să întârzii admirându-l, înțelegeai că tocmai lipsa aceea de ieșit din comun era cea care dădea nuanțe de special. Acolo am simțit – și când spun asta nu exagerez – că timpul și-a încetinit curgerea. Poate din cauza reliefului repetitiv și a satelor extrem de asemănătoare, sau poate doar din cauza simplității oamenilor, nu știu. Ce e cert e că era liniște și că sufletul se umplea și el din acea pace nemaiîntâlnită.

Iar această operă de artă și-a atins desăvârșirea în zona Maramureșului. Dacă înainte am simțit că timpul nu mai curge atât de repede, în această zonă am realizat că s-a oprit cu totul. Satele, casele și oamenii parcă nu erau din zilele noastre, ci veneau dintr-un trecut îndepărtat. O stare de rămânere în urmă era prezentă peste tot, dar în sensul bun. Sentimentul pe care l-am avut trecând pe acolo a fost că localnicii au luat ce-au avut mai frumos de-alungul timpului și l-au adus în zilele noastre. Iar îmbinarea de vechi și nou, tradiție și modernism, banal și ieșit din comun oferă întregii zone un aer aparte.

Eram încă în Bistrița-Năsăud când am început să sesizez că *miroase* a Maramureș. Pedalam agale la deal, pe un drum nu foarte calitativ, îndreptându-ne spre Dealul Ștefăniței. Așa se numea pasul în vârful căruia era granița dintre cele două județe, iar după informațiile localnicilor mai aveam de tras încă vreo 45-50 de kilometri. Ceasul arăta în jur de 16:00, iar cu distanța parcursă în acea zi nu ne era deloc rușine, chiar dacă ne-am fi oprit atunci. După un timp și încă puțini kilometri, ajunși fiind într-o zonă extrem de pitorească, m-am oprit să fac câteva poze.

– Ce-ar fi să rămânem aici? am aruncat eu ideea, în timp ce îmi căutam un cadru cât mai bun.

Privirile mirate ale celor doi prieteni se izbeau de zâmbetul meu nevinovat, contrastând violent.

– Să ne oprim așa devreme? Aici, printre atât de multe case? a venit unul din răspunsuri.

– De ce nu? Putem întreba pe cineva dacă ne permite să punem corturile și rezolvăm. Am mers oricum o distanță bunicică astăzi, iar peisajul e prea frumos ca să nu merite să ne tragem sufletul câteva ore în mijlocul lui!, am venit eu cu lămuriri. În plus, avem apă la îndemână și putem să facem și noi o baie cum se cuvine și să ne mai spălăm din haine, am continuat, sperând ca ei să se lase convinși.

– În regulă! Hai să încercăm, sunt de acord, spuse Radu.

– Și eu! veni și răspunsul lui Andrei. Hai să mergem să vedem dacă găsim loc de campat, zise, pornind spre mine.

Ne-am îndreptat împreună spre căsuțele ce se vedeau în apropiere, iar în câteva minute ne întorceam cu zâmbetele așternute pe față. Aveam loc de dormit în zona VIP, pe un mic platou de pe care fânul era proaspăt strâns. Aerul curat ne îmbia, soarele era încă pe cer, iar la doar câțiva pași aveam ieșire la pârâu. Ce ne-am fi putut dori mai mult?

Am simțit că m-am încărcat sufletește în orele petrecute acolo, aceea fiind una dintre cele mai frumoase zile ale traseului. Așa cum spuneam, nu a fost frumoasă prin extraordinarul pe care l-a adus, ci tocmai, prin lipsa acestuia.

Noaptea am avut parte de prima furtună, dar corturile au trecut cu brio primul test de rezistență. Dimineața ce-a urmat a fost una răcoroasă, dar frumoasă, prevestind o zi superbă de vară. Mai aveam de urcat încă vreo 30 de kilometri, dar prezența trenului prin zonă îmi dădea speranța că porțiunea abruptă tare nu o să fie foarte lungă. Ce fascinat eram de acea linie ferată! Urcată pe coasta dealului, făcându-și loc numai ea știe cum și aruncându-se peste văile izvoarelor în poduri impresionante, o priveam mut

cum apărea și dispărea din mijlocul pădurii. *Uite că se poate și la noi*! îmi ziceam. Sau, cel puțin, s-a putut cândva, pentru că acum aceasta nu mai funcționa, din păcate.

Dar tocmai când ne-a fost lumea mai grea, calea ferată ne-a lăsat să ne descurcăm singuri. Speranțele mi-au fost în zadar și, spre deosebire de una din urcările serioase din Franța unde am mers *cu trenul* până la 1.200 de metri, aici linia se termina în ultimul sat de dinainte de cățărare.

După câteva minute de efort susținut, am ajuns la Poarta Maramureșului, o arcadă din lemn, frumos lucrată, ce marca trecerea dintr-un județ în altul. Am scos aparatul să rămânem și cu câteva amintiri palpabile, dar ne-am văzut nevoiți să așteptăm ceva mașini cu turiști care să oprească și să ne ajute cu pozele. Mare mi-a fost surpriza când am realizat că recunosc numărul mașinii ce se apropia și că, într-adevăr, nu mă înșelam. *Lumea e mică*, se spune, și niciodată nu am fost mai conștient de acest lucru ca în acele clipe. Erau niște prieteni de familie, se întorceau dintr-o tură din Rodnei și mare le-a mai fost mirarea când m-au recunoscut. Știau că urma să plec în turul Europei cu bicicleta, dar întâlnirea aceasta neprogramată la sute de kilometri de casă, numai dintr-o coincidență se putea întâmpla. După pozele dorite și strângeri de mână, am pornit-o spre Iza, pe a cărei vale urma să o ținem până la Sighet, ultima localitate pe pământ românesc.

„Nu, ne-au obligat unii la București!"

– Voi chiar faceți asta de plăcere? veni întrebarea fetei din capătul celălalt al mesei.

Tocmai ne apropiam de sfârșitul prânzului – prânz pe ca îl luam în fața magazinului de unde făcusem câteva cumpărături – când ni s-a adresat întrebarea. Am ridicat capul cu uimirea încă nedisimulată pe chip, m-am uitat cu o față tâmpă la ea și i-am răspuns inocent:

– Nu, ne-au obligat unii la București!

Și am pufnit în râs, simțind că dacă mă mai abțin chiar și numai pentru o secundă, explodez. Acum venise rândul fetei să

se uite la mine ciudat, așa că mă simțeam dator cu niște explicații. Nu i le-am oferit, conștient fiind că ea nu voia decât conversație, iar băieții nu s-au obosit nici ei mai mult. Am strâns lucrurile, i-am urat *la revedere* și ne-am văzut de drum, era deja prea târziu să încercăm să ne reparăm imaginea în fața ei.

Dar pedalând spre Sighet nu am putut să nu mă întreb: *oare chiar atât de nebuni părem în ochii celorlalți?* Se pare că da, cel puțin în ochii unora.

Capitolul 5
Curse contra cronometru

Stați mai încet! mi-aș fi dorit din tot sufletul să pot striga. Dar abia dacă suflul îmi ajungea să respir, așa că pentru strigat, de unde resurse? Singura opțiune ce îmi rămânea era să trag și mai tare și să nu îi las pe cei doi *nebuni* din față să se depărteze de mine – al treilea. Făceam slalom în viteză printre pietoni, călești și bicicliști, încercând din răsputeri să nu-i pierd pe băieți din câmpul vizual. Eram cu Andrei și Peter la un tur nocturn al orașului și, deși era trecut de ora 23:00, străzile erau pline ochi.

Fusesem foarte entuziasmați cu două zile în urmă, când Peter a acceptat să ne fie gazdă pentru cele două nopți pe care urma să le petrecem în Cracovia. Astfel scuteam și banii de cazare și ne bucuram și de oportunitatea de a cunoaște oameni noi și pasionați. Nebun om, Peter! Ciclist înrăit (deși doar amator), făcuse o mulțime de ture cicloturistice și participase la o mulțime de concursuri de profil, nu la puține clasându-se printre primele locuri. Locuia cu prietena lui într-un apartament nu prea mare de la marginea orașului, dar înghesuiala nu i-a împiedicat să ne primească cu brațele deschise. Probabil că fuseseră de prea multe ori pe drumuri ca să nu înțeleagă cât de bine poate prinde un duș cald și un pat moale pentru un ciclist obosit. Sau poate că puteau să ajute, pentru ei fiind de neconceput să le stea în putere să întindă o mână și să nu o facă.

– Hai, mai vii? m-am pomenit că strigă Andrei după mine.

M-am ridicat în pedale și am mărit instinctiv ritmul.

– Da, vin, sunt chiar în spatele vostru! veni răspunsul meu, în timp ce cu mâna stângă îmi ștergeam fruntea arzândă.

– Păi hai mai repede!

De parcă nu mergem și așa destul de repede! mi-am zis în gând și am pornit în urmărirea lor. De frumos, era frumos, toată goana nebună cu 35-40 km/h prin Centrul Vechi al orașului, ridicându-mi adrenalina la cote maxime. Dar trebuia să am în vedere că totul s-ar strica dacă aș avea parte de vreo altă întâlnire cu asfaltul sau, și mai rău, cu vreun alt biciclist, pieton sau chiar cu o mașină. Abia atunci am înțeles de ce avusese Peter parte de atât de multe accidente cu bicicleta.

Avea în sânge microbul vitezei. Pentru el nu conta traficul, oboseala sau ora, tot ce îl interesa era să meargă cât mai repede posibil. Și, după ce dimineață ne dusese într-un tur fulger al orașului, acum ne ducea într-al doilea, mai fulger ca primul. Ne întoarceam de la o serată ce avusese loc la niște prieteni cicliști de-ai lui, iar pe drumul spre casă ne abătusem puțin să vedem și noaptea orașul.

Doamne, cât de frumos arăta! Nu știu dacă era de la toate acele clădiri vechi și străzi pavate, sau de la luminile frumos așezate, sau de la oamenii cocheți ce se plimbau alene în răcoarea serii, dar știu că întreaga atmosferă mi-a rămas întipărită în minte și suflet. Nu degeaba e considerată Cracovia unul dintre orașele reprezentative ale Poloniei, căci e frumoasă! Iar întreg peisajul era aproape în totalitate contrastant cu cel de pe lumină. Doar oamenii, deși alții, erau aceiași turiști curioși sau localnici nepăsători. Atunci am conștientizat pentru prima oară de la plecarea de acasă cât de norocos sunt având șansa să trăiesc astfel de momente frumoase!

Dimineață nu am reușit să pornim la ora hotărâtă, deși neam grăbit cât am putut, știind că aveam o zi grea în față. Urma să vizităm Auschwitz-ul și habar nu aveam cât ne va lua, nici drumul până acolo și nici turul propriu-zis al muzeului. După

multe mulțumiri, ne-am luat *la revedere* de la gazdele noastre și am pornit la drum cu forțe proaspete. Eram mai odihniți acum și cu moralul mult mai sus ca la sosire. Nu știam cum avea să fie următoarea parte a traseului, dar speram din suflet să nu fie atât de dificilă ca porțiunea Sighet-Cracovia.

În Ucraina, la granița cu Slovacia, avusesem parte de spectacol; un spectacol venit după 185 de kilometri pedalați cu vânt din spate și pe niște drumuri de acum 20-30 de ani. Ajunși la punctul de trecere, obosiți nevoie mare și uzi leoarcă de la ploaia de după-amiază, ne-am văzut blocați în vamă, pe motiv că pe acolo nu trec decât autovehicule. Orice încercare a noastră de a protesta a fost imediat blocată cu un vulgar „Here is not Romania!". Și poate că am mai fi încercat noi să comentăm, dar mitraliera de pe umărul grănicerului nu arăta deloc prietenoasă, așa că – mai mult de nevoie decât de voie – ne-am abținut. Astfel că, după ce am trecut în Slovacia a doua zi dimineață – pe la un alt punct vamal – mai că ne venea să pupăm pământul de ușurare!

De peripeții am avut parte și la granița slovacă, dar de data aceasta în partea cu Polonia. Din cauza unei setări greșite la GPS, am ajuns să rătăcim pe drumuri forestiere, prin păduri uitate de lume. Așa se face că am știut că am intrat în Polonia doar după o pancartă simbolică, agățată dezinteresat într-un par lângă drum, în mijlocul necunoscutului. Oricum, măcar pe acolo am putut trece, deci am fost mulțumiți că nu am repetat istoria de la intrarea în țară.

Dar cea mai rea parte a fost, fără îndoială, ziua de dinainte de Cracovia. Într-un fel, e tare stresant să mergi știind că ai un deadline, pentru că totul se transformă într-o cursă. Iar cu cât timpul trece și kilometrii rămân, realizezi că plăcerea se duce și mergi înainte doar pentru că trebuie. Și nu e nimic mai dureros ca a face lucrurile doar pentru că *trebuie*. Și dacă lângă data limită mai adaugi și dealuri cu nemăsurata, atunci iese o zi de toată frumusețea. Așa fuseseră ultimii noștri kilometri înainte de a ajunge în oraș: urcare și apoi coborâre, urcare și apoi coborâre, urcare și apoi coborâre. Parcă văd semnele în fața ochilor: cățărare 6%...

coborâre 7%, cățărare 9%... coborâre 7%... cățărare 12%... coborâre 10%. Și tot așa am ținut-o ziua întreagă, de parcă noi, sisifi moderni, aveam de îndeplinit cele *12 munci ale lui Hercule* pe bicicletă!

Așa că speranța într-un traseu mai decent nu venea doar din dorința de a fi mai ușor drumul, ci și din faptul că avusesem prea multe zile grele ca să nu vină și unele mai ușoare. Și, după cum se spune, după rău vine și bine, dacă știi să aștepți și să acționezi, iar noi nu aveam altceva de făcut decât să mergem înainte.

Și, am fi avut parte numai de bine, dacă nu ar fi trebuit să transformăm totul într-o cursă cu timpul. Mai erau doar câteva zile până la plecarea din România, când Radu mi-a trimis un mesaj în care îmi spunea că vrea să se întoarcă la o nuntă și că el și-ar cumpăra bilet de avion din Praga, dacă noi o să fim de acord. De acord nu am fost, dar când am venit cu răspunsul era prea târziu, pentru că biletul era deja luat și lucrurile aranjate. De ce s-o mai fi deranjat să ceară părerea, dacă oricum nu a avut nicio intenție să țină cont de ea? Nu știu, dar iată că acum nu aveam de ales și trebuia să tragem cât putem de mult, așa încât el să nu piardă avionul. Așa se face că până în Cehia am ținut-o într-un ritm deloc plăcut și într-o stare psihică deloc de invidiat.

Între trecut și viitor... la Auschwitz

Până la Auschwitz am avut ghid autohton, un bătrânel de vreo 80 de ani care ne-a însoțit împreună cu prietenul lui aproape trei sferturi din distanță. La despărțire, ne-a umplut bagajele cu sticle cu apă și sucuri cu vitamine, iar după câteva poze ca amintire ne-am văzut fiecare de ale noastre.

Lagărele de concentrare de la Auschwitz nu m-au impresionat nici pe departe așa cum mă așteptam. Durerea, crimele comise, lacrimile vărsate erau toate atât de departe, încât nu le-am putut percepe decât rațional. Inițial, credeam că acolo voi învăța să privesc altfel viața, să o apreciez mai mult, dar am învățat altceva: că durerea altuia nu o putem simți decât cu mintea. Și că dacă o problemă nu mă lovește în mod direct, atunci probabil că

nu mă afectează prea tare. Și cred că nu eram doar eu în situația aceasta. Priveam oamenii care vizitau, aproape toți se comportau exact la fel: treceau prin zonele amenajate, făceau poze, mergeau mai departe. Foarte puțini reușeau să înțeleagă cu adevărat ororile ce-au avut loc acolo, majoritatea doar plimbându-se ca la muzeu.

Nu știu de ce am ajuns atât de egoiști și atât de lipsiți de empatie și apreciere pentru ceea ce avem, însă nu mi s-a părut deloc normal să fiu într-o zonă atât de încărcată istoric, iar pentru mine să conteze mai mult febra din proprii mușchi decât milioanele de morți ce și-au chinuit zilele prin lagăre. Dar realitatea e realitate, chiar dacă doare: mai mult decât mental, durerea cu care nu avem nicio legătură aproape că nu contează.

Soarele cobora spre apus cu rapiditate, iar noi lăsam Auschwitz-ul tot mai în urmă, în timp ce ne căutam un loc bun de campare. De a doua zi urma să mergem întins către Cehia căci, după cum aminteam, aveam o dată limită la care trebuia să fim în Praga.

Capitolul 6
Prin orașele mari ale Europei

După încă o zi ca cea înainte de Cracovia, în care am tot urcat și coborât dealuri, ne-am despărțit de Radu pentru cele câteva zile pe care urma să le petreacă în România. Urma, în sfârșit, detensionarea situației și reîntoarcea la statutul de drept al excursiei: călătorie de plăcere.

Nu am ajuns duminică la Praga, așa cum intenționam, iar asta a dat totul peste cap. Am văzut cum o mică schimbare determină o alta, iar aceasta o alta și tot așa, ca într-un joc de domino. Reușisem, după eforturi considerabile, să ne găsim și în Praga gazdă pe warmshowers.com, dar cum noi nu am mai ajuns în seara plănuită, am rămas în pom: tipul nu a mai vrut să ne mai primească, spunându-ne că e la muncă, deși inițial nu era nicio problemă dacă ajungem luni. Astfel, singurul care s-a bucurat de găzduirea lui a fost Radu, care ajunsese mai devreme cu trenul și care își lăsase bicicleta și bagajele la el înainte de plecarea în țară.

După amiaza petrecută în oraș a fost frumoasă, dar ar fi fost extraordinară dacă ar fi fost fără ploaie. Am umblat pe străzile Centrului Vechi, ne-am plimbat și am făcut poze prin curtea Castelului Wavel, iar spre seară am făcut turul orașului luând tramvaiele la nimereală. Dacă am fi și ajuns uscați la cort, ar fi fost perfect, dar nu a fost cazul, din păcate.

Din Praga am plecat făcându-mi promisiunea că mă voi întoarce. Nu știu când și în ce condiții, dar sigur o să mai merg

acolo. Are un aer special orașul acela, care pe mine m-a fermecat și, fără să exagerez, o parte din mine va rămâne pentru totdeauna acolo. Toate acele clădiri îngălbenite de trecerea grăbită a timpului, înghesuite frumos pe marginile străzilor înguste, parcă mă cheamă să le descoper cu adevărat. Așa că pe viitor, trebuie să mai vizitez capitala Cehiei, ca să îmi recuperez părțile de suflet uitate pe străzi...

Berlin, Amsterdam, Haga, Rotterdam, Burxelles, Paris...

Încă înaintea sosirii în Cehia, ne-am dat seama că lucrurile nu merg cum am planificat și că distanțele stabilite de acasă sunt prea lungi pentru realitatea din teren. Așa că am scurtat drumul spre Amsterdam, eliminând urcarea la Hamburg, urmând ca de la Berlin să o luăm pe cel mai scurt drum spre Olanda.

Din păcate, în capitala Germaniei nu am avut parte nici de vreme bună, nici de gazdă ieftină. Parcă era un blestem ce ne tot urmărea, ca în orașele mari să avem parte doar de ploaie: fusese Praga, acum Berlinul și urma să ne lovim de aceeași situație și la Bruxelles și Paris. Dar unele lucruri nu pot fi controlate, iar starea vremii cu siguranță că face parte din această categorie. Iar dacă nu ai la dispoziție timp suficient încât să aștepți să apară soarele, nu ai de ales decât să continui în situația în care te găsești.

Cred că puțini sunt turiștii care să se descurce mai prost ca noi cu vizitatul; pentru noi, din diferite motive, a vedea un oraș se rezuma la trei aspecte: mers în centru, căutat pe Internet câteva obiective importante, pedalat până la ele. Atât, fără planificare elaborată înainte și fără socoteli de acasă. Că a fost bine, că a fost rău, nu mai contează, căci trecutul rămâne în trecut.

Puține au fost orașele în care am făcut altfel și pe care le-am văzut în adevăratul sens al cuvântului, iar Berlinul cu siguranță nu a făcut parte dintre acestea. Ajunși în oraș în jur de ora prânzului, pe o vreme mohorâtă ce dura deja de două zile, ne-am îndreptat direct spre Piața Centrală. Iar de acolo, după obicei, am pornit-o în viteză într-un tur al clădirilor și locurilor importante din oraș.

Câteva ore mai târziu, părăseam capitala pe o ploaie torențială, rece, nemțească, care făcea pedalatul orice, numai plăcere nu.

Din fericire, următoarea săptămână am avut parte numai de vreme frumoasă, așa că ne-am ridicat pânzele și am plecat cu toată viteza înainte, astfel încât după nici cinci zile ajungeam în capitala Olandei – Amsterdam. Orașul e unul dintre cele mai non-tipice orașe prin care am trecut: un loc al contrastelor și al tuturor posibilităților. Biciclete ca în Amsterdam nu am văzut în toată viața mea, însumat. Atâta libertate, nici atât. Oriunde m-aș fi uitat, mesajul transmis era același: *totul e permis*. De la ghivece cu canabis vândute în bazarurile cu flori, la biserici construite colț în colț cu așa-numitele *head-shop-uri* – magazinele de droguri – și până la tinerii ce înotau nestingheriți prin canale, totul parcă reprezenta un puzzle ciudat alcătuit, după gusturile și dorințele fiecăruia. Realitatea e că Olanda e de felul ei mai libertină, acest aspect observându-se și prin celelalte orașe prin care am trecut: atât timp cât nu deranjezi pe nimeni prin ceea ce faci, nu se ia nimeni de tine, oricât de nelalocul tău ai fi.

Pentru biciclete, relieful țării e perfect, poate și acesta fiind unul dintre motivele pentru care acestea sunt preferate față de mașini sau mijloacele de transport în comun. Infrastructura e fantastică, peste tot se merge doar pe piste, iar respectul acordat bicicliștilor e nemaiîntâlnit! Pentru șoferi, situația acolo e ceva de genul: ai atâtea locuri unde trebuie să cedezi trecerea bicicliștilor, încât ca să fii sigur că nu greșești, le dai prioritate tot timpul! Iar oamenii care folosesc bicicleta ca mijloc de transport sunt din toate categoriile sociale și de toate vârstele, fără excepție. Ne întrebam, în mijlocul lor fiind, cum de oare au reușit ei să dobândească o astfel de cultură? De ce la ei se poate, iar în alte părți e atât de greu? Ce fac (sau au făcut) ei altfel?

Nu ne-a răspuns nimeni, dar un episod la care am fost martori ar putea ilustra puțin drumul pe care l-au parcurs olandezii până la punctul în care sunt astăzi. Coboram într-un pasaj care trecea pe sub șoseaua propriu-zisă, iar în fața noastră mergea un

tată cu cei doi copii, fiecare pe bicicleta lui. Cel mic nu avea mai mult de trei ani – cu indulgență – dar mergea pe propria bicicletă, fără roți ajutătoare. După coborâre, urma urcarea la nivelul solului, porțiune foarte grea pentru micuț, bineînțeles. Dar el, fără să se plângă, a continuat să pedaleze din toate puterile. Tatăl și-a pus mâna pe spatele lui și l-a împins ușor, dar nimic mai mult. Zâmbetul de satisfacție ce a urmat efortului a completat frumos tabloul. Cum au ajuns olandezii unde sunt astăzi la capitolul acesta? Prin educație se pare! vine răspunsul.

Din Amsterdam am continuat cu o goană nebună spre Haga, pentru a prinde apusul la Marea Nordului. Am dormit pe plajă, în aer liber, iar apoi am mers mai departe spre Paris, trecând prin Rotterdam și Bruxelles.

Aceea a fost prima mea noapte petrecută direct sub cerul liber, iar faptul că eram pe plajă a sporit din plin unicitatea ocaziei. Fiind destul de frig afară, a trebuit să punem pe noi cam toate rândurile de haine pe care le aveam: temperatura era destul de ridicată dar, din cauza vântului necruțător, părea foarte apropiată de zero grade. Din fericire, îmbrăcați bine și înveliți în sacii de dormit, totul a devenit mai acceptabil.

Ne-am băgat la somn destul de târziu căci eu, cel puțin, voiam să fiu cât mai obosit, în speranța că astfel mă voi odihni mai bine. În plus, un grup de tineri cu un proiector foarte puternic ne tot luminau, în încercarea lor de a urmări vulpile care ieșiseră după hrană. Erau o mulțime, vulpile acelea! Și tot umblau nestingherite pe lângă noi, ba căutând prin resturile lăsate de turiști, ba scormonind nisipul după vietăți. Cu noi și bagajele noastre nu au avut nimic, ne-au lăsat în pace, deși simpla lor prezență în preajmă crea un anume grad de disconfort.

Dimineață, vântul s-a întețit și mai mult și, ca să se completeze frumos tabloul, a adus cu el și câțiva stropi reci de ploaie. Așa că ne-am pregătit mult mai repede decât de obicei și ne-am grăbit spre un loc potrivit unde să luăm micul dejun. Acesta a fost să fie într-o pădurice din apropierea plajei. Era acoperit, liniștit și avea

chiar și spațiu pentru picnic. În continuare urma să ne aștepte o porțiune de traseu lungă...

Nici în capitala Belgiei nu ne-am schimbat obiceiul de vizită, dar acolo am pierdut mult timp degeaba: căutând Atomium-ul, ne-am rătăcit pe bune. Un oraș murdar – ca un București mai mare – unde punctele turistice sunt mai mult inventate decât existente, așa aș descrie Bruxelles-ul în câteva cuvinte. Acolo am înțeles cum merge treaba cu turismul: întotdeauna ți se arată ce e mai bun. Pentru că cine ar vrea să vină într-un oraș și să descopere adevărata față a acestuia? Pe cine ar interesa imaginea completă a unei capitale? Pe nimeni, fiecare dorindu-și doar să se bucure de frumos. *Nu suntem cu toții sătui de propriul urât de acasă?* ne-am putea justifica. Și poate că justificarea ar fi suficientă. Poate!

Ziua de vineri de după Paris a fost una dintre cele mai rele zile, dacă nu chiar cea mai rea. Veneam după trei zile petrecute în cea mai bună găzduire, așa că să fim din nou pe drumuri nu a fost deloc ușor. Ploaia rece ce a căzut aproape toată ziua a fost bonusul, iar cele trei pene pe care le-am avut au constituit cireașa de pe tort. *Ce ar fi putut merge mai rău de atât?* mă întreb. Dar nu aștept răspuns, pentru că sunt sigur că ar fi putut fi și mai rău, așa că prefer să mă bucur că nu a fost.

Plecasem din oraș încă de dimineață, pe o ploaie măruntă, după ce în ultimele zile ne bucurasem de vizitat și avusesem parte de mese și paturi calde. Parisul îl mai văzusem cu ceva timp înainte, fiind unul dintre puținele orașe în care mai fusesem. Impresia stabilită atunci, însă, nu mi-am putut-o schimba nici acum: orașul acesta e mai frumos dacă nu îl vizitezi. Există o atmosferă romantică aparte ce-l învăluie, făcând din capitala Franței una dintre cele mai de dorit metropole. Dar realitatea este, din păcate, mult în spatele imaginii create *din auzite*.

La fel stau lucrurile si cu orașul Versailles, care nu a reușit să îmi facă ziua cu nimic mai bună. Ba mai mult, în grădinile lui m-am ales eu cu două dintre cele trei pene de cauciuc, în nici un

kilometru de mers. Cu episodul de atunci am stabilit recordul la *cele mai rapide pene consecutive*, record ce a rămas în picioare fără probleme până la sfârșit. Revenind la Versailles: frumos este, dar reclama care i se face este cu siguranță mult exagerată. Iar în a sta la o coadă ce număra câteva sute de persoane doar pentru a te bucura de un scurt tur prin interior, nu știu dacă merită. Noi, cel puțin, nu am așteptat atât, nu aveam nici timp și nici dispoziție. Bineînțeles, situația a fost perfectă pentru a da naștere altor discuții între noi, dar aceasta e deja altă poveste.

De a doua zi am reintrat în programul normal instalat la Bruxelles și care avea să dureze până în Spania: undeva în jurul prânzului, sau cel mai târziu la începutul nopții, trebuia să ne luăm porția zilnică de ploaie. Așa am ținut-o până după ce am trecut Pirineii în Spania, cu cel puțin o aversă pe zi și/sau noapte. Iar partea proastă a fost că era și destul de frig.

Câteva zeci de zile după, când ne-am lovit de ploi și mai multe și mai reci în Germania, am dus dorul vremii din Franța. Cât de relativ poate să fie totul, nu?

Pe Valea Loirei, odihnindu-ne din castel în castel

Îmi doream de mult, mult timp să ajung să vizitez castelele de pe Valea Loirei, cu mult înainte de a pleca prin Europa pe două roți. Iar pentru că eu am fost cel care a desenat cea mai mare parte din traseul turei, mi-am permis să introduc și această superbă zonă în program. Nu aveam cum să știu din fața calculatorului că a sări din castel în castel nu e atât de ușor cum pare pe hartă, așa că la fața locului ne-am lovit de câteva surprize care ne-au cam stricat socotelile.

Din lipsă de timp și bani, nu am trecut decât pe la zece castele, iar de intrat nu am intrat decât la patru. Oricum, ca să te bucuri cu adevărat de frumusețile zonei trebuie sa petreci cel puțin două săptămâni acolo, iar buzunarele trebuie să fie pline, pentru că dacă vii cu ele goale, vii degeaba.

Ne-am planificat înainte să intrăm pe Loira pe la ce castele să trecem, așa încât să fim eficienți din punct de vedere al efor-

tului și al timpului. Dar, exceptând primul dintre castele, toate cereau taxe importante de vizitare, așa că tot ceea ce ne-a rămas la îndemână a fost să ne odihnim câteva minute în fața porții de la intrare. Așa se face că vizitatul nostru s-a transformat, fără să vrem, în odihnit din castel în castel. Ne-am consolat cu intrări la cele mai reprezentative dintre ele, iar la restul pe lângă care am trecut, cu câteva frânturi de imagini furate printre ziduri.

Dar a fost interesantă și odihna aceasta selectă, pentru că a reușit să ne facă să vrem să revenim pentru o vizită ca la carte. Însă trebuie să mă gândesc de două ori înainte să mă reîntorc tot pe bicicletă, pentru că vânt ca cel de care ne-am lovit acolo, rar mi-a fost dat să întâlnesc. În plus, după-amiază am avut parte și de o furtună aprigă, care ne-a obligat să ne oprim, căci riscam să fim dărâmați cu totul, cu bagaje și biciclete la grămadă.

Seara acelei ultime zile pe Loira a fost, în schimb, una dintre cele mai speciale din toată călătoria. Chiar când se îngâna ziua cu noaptea am ajuns într-un orășel superb – Amboise – unde, deși nu am mai apucat să vizităm castelele deja închise, ne-am reîncărcat cu ușurință bateriile. Trecerea noastră, de obicei grăbită, s-a domolit subit, transformându-se într-o plimbare agale pe străduțele înghețate în timp. Ochii ni s-au deschis, lăsând frumusețile înconjurătoare să ne inunde, iar odată cu fuga soarelui după orizont, ne-am luat *adio* și de la ultimele urme de nefericire din suflet. Ce mai puteam face cu ele?

Am adormit târziu atunci, căci parcă nici oboseala nu voia să-și revendice ce era de drept al ei. Deși campasem foarte aproape de oraș, liniștea era mare, iar pacea din suflet parcă nu ne lăsa deloc să părăsim peisajul. Luna – mare, clară, caldă și rece – ne veghea tăcută din înaltul bolții de stele, provocându-ne avalanșe de gânduri în inimi. Ce e frumosul, dacă nu astfel de momente în care memoria parcă ți se șterge, nerămânându-ți decât clipa de față? Și ce mai poți spune, atunci când – în fața unor astfel de tablouri – cuvintele nu-ți mai sunt de niciun folos?

După ce ne-am terminat porția de renascentism, am plecat spre Bordeaux, cu gândul la ziua de odihnă ce-o planificasem pentru una din plajele Atlanticului. Ajunși acolo, ziua de pauză s-a transformat în două, dar au prins atât de bine, încât în duminica de după am parcurs aproximativ 165 de kilometri cu o diferență pozitivă de nivel de aproape 1.000 de metri. Să mai zică cineva că timpul petrecut ascuțind fierăstrăul dăunează tăiatului lemnelor!

De la Atlantic am plecat să traversăm Munții Pirinei, pentru a ajunge într-o nouă țară, Spania. Am ales varianta ce trecea prin Col du Pourtalet (1.794 m), drumul implicând o cățărare de 29 de kilometri cu o pantă medie de 3.1%. Peisajul era fantastic, drumul superb, iar vremea excelentă. Aceasta din urmă nu a ținut, din păcate, iar ultimii kilometri am fost nevoiți să-i pedalam printr-o ploaie torențială și rece de munte. Am tras la hotelul din vârf, ne-am îmbrăcat cu haine mai groase și ne-am dat drumul la vale, spre ceea ce avea să fie cea mai rece coborâre a traseului. Cam după vreo 45 de minute am fost nevoiți să ne oprim, căci frigul era mult prea pătrunzător ca să mai fie suportabil. Am campat fix lângă drum, ne-am schimbat rapid, iar după o masă caldă ne-am băgat la somn, fără multe pretenții pe buze.

Ziua următoare a venit cineva să se ia de noi că nu avem voie cu corturile acolo, dar se trezise târziu, căci eram deja pe picior de plecare. Ploaia de cu o seară înainte avea să fie ultima din următoarele trei săptămâni, dar a fost cu siguranță una de povestit nepoților. Soarele care strălucea pe după vârfuri ne-a umplut repede cu energie, deci frigul și aproape șocul hipotermic de care ne lovisem doar cu câteva ore înainte s-a transformat repede doar într-o amintire neplăcută. Eram în Spania acum, și eram nerăbdători să ne bucurăm de timpul petrecut acolo. Ce era mai bun ne aștepta însă în viitor.

Capitolul 7
Din Pirinei, la Mediterană și de la Mediterană, spre Alpi

– Nu mai fac niciun pas mai departe, eu aici rămân! am spus eu apăsat, îndepărtându-mă de drum în direcția pinilor ce se vedeau la câteva sute de metri depărtare. Sunt mult prea obosit ca să continui, iar dacă aveam unde să campăm aș fi fost oprit de mult timp! am continuat peste umăr.

– Stai, stai, unde pleci așa? Eu vreau să încercăm să ajungem mâine seară și cu asta basta! veni răspunsul tăios al lui Radu.

– Simte-te liber să vrei orice, eu de aici nu mă mai mișc! am spus, încercând să pun capăt unei discuții care oricum nu ducea nicăieri.

Era a doua ceartă din acea zi, fix pe aceeași temă și care conducea către aceeași lipsă de soluții. Radu voia cu orice chip să ajungem la Castellon la mama lui a doua zi seara, dar distanța era pur și simplu prea mare, iar eu prea obosit și prea puțin dispus ca să îmi pese. Poate că era și un mod incoștient de a mă răzbuna pe el, pentru că nu acceptase să scoatem ocolul acesta din traseu. Nu știu. În ultima seară la Atlantic încercasem să îi conving pe băieți că aceste cinci zile am putea să le folosim mai inteligent în altă parte, dar nu avusesem nicio șansă de izbândă. Nu îmi rămăsese decât consolarea că am făcut tot ce s-a putut ca să fie bine.

De două zile mă luptam cu o oboseală care tot creștea în putere, în timp ce eu scădeam văzând cu ochii. Relieful cu multe

urcări și căldura aridă a Spaniei m-au făcut să trec prin unele dintre cele mai provocatoare zile din punct de vedere fizic. Ca să parcurg 330 de kilometri în două zile îmi era foarte greu, iar fără motivarea potrivită devenea imposibil.

– Adică? Cum adică nu te miști? veni răspunsul lui Radu după câteva clipe de liniște. Bun! Atunci stați aici și ne vedem acolo, poimâine; eu o iau înainte și ajung mâine seară, iar voi veniți când vreți sau puteți! continuă acesta cu satisfacție în glas, de parcă atunci îi venise ideea.

Nu îi venise atunci, o gândise de mult, dar nu avusese prilejul potrivit să o lanseze. Nu îi oferisem prilejul cred, dar acum eram prea obosit ca să mai lupt cu morile de vânt.

– Știi ceva? Fă ce vrei! Ți-am mai spus și îți mai spun: eu nu trag să ajungem mâine seară! Mai avem 175 de kilometri, relief cine știe de care, așa că nu merită efortul!

– Cum adică nu merită efortul? Vreau să merg la mama, e mama! Chiar nu poți să faci și tu măcar atâta lucru? încercă el să schimbe foaia pe o parte mai emoțională.

*De parc*ă tu ai făcut ceva pentru mine! îmi venea să-i strig în față, dar m-am limitat la cuvinte care își aveau rostul:

– Poți să mergi și la bunica sau bunicul, nu mă interesează! Sunt prea obosit ca să fac atâția kilometri, așa că nu îi fac. În plus, am stabilit că ajungem vineri și plecăm duminică, hai să ne ținem de plan. Sau, dacă tot vrei să tragi atât de mine, fac imposibilul să fim mâine seară acolo, dar sâmbătă dimineață ne-am cărat!

– A! Deci ai putea pedala, dar nu vrei! Greul a trecut, acum avem numai de coborât până la mare, e atât de mult să faci și tu un efort? continuă Radu tot mai enervat.

Andrei privea impasibil de pe margine, iar asta îmi ridica sângele în obraji. Anticipasem mai devreme că urma să existe o discuție în contradictoriu cu Radu, așa că avusesem destul timp să mă pregătesc și să îmi impun să fiu calm. Dar lipsa lui Andrei de implicare, doar așteptând în tăcere de ce parte să se dea, devenea din ce în ce mai stresantă.

Am continuat:

– Da, aș putea, dar nu vreau! Mulțumit acum? Și mi-am așternut un zâmbet ironic pe față. Hai să terminăm discuția asta că și așa știm amândoi că nu ajungem nicăieri: tu faci ce vrei, eu rămân aici. Iar apoi am aruncat bomba: Dar dacă pleci înainte, să știi că ne vedem la București! Nu o ziceam doar ca să mă aflu în treabă, ci eram perfect hotărât să continui excursia pe cont propriu. De ce să îmi provoc anumite dureri de cap degeaba, dacă le-aș fi putea evita? Eu o iau direct spre Barcelona, iar de acolo îmi văd de drum, am concluzionat.

Iar inainte să îmi continui mersul spre locul de campat am adăugat:

– Andrei, tu nu ai nimic de spus?

– Acum ce faci, mă amenințI? interveni Radu înainte să apuce Andrei, luat prin surprindere de schimbarea mea de direcție, să poată răspunde ceva.

– Nu, te informez! Așa cum tu ai dreptul la propriile decizii, lasă-mi te rog libertatea de a avea și eu dreptul la ale mele. Dacă alegi să spargi grupul, consideră-l spart definitiv! Oricum lucrurile nu merg cum trebuie între noi, așa că o separare nu ar fi neapărat o pierdere.

– Eu propun să ne oprim acum, iar mâine să mergem cât de repede putem; 175 de kilometri nu sunt așa mulți, avem șanse să îi facem.

Fusese intervenția lui Andrei care, pus direct în lumina reflectoarelor, nu mai avea cum să se eschiveze de la a-și expune părerea. *Eu ce tot zic de jumătate de oră?* aș fi strigat din toți plămânii. Dar eram prea obosit pentru a începe încă o repriză, așa că m-am mulțumit cu pacea temporară și cu faptul că, în sfârșit, puteam să mă odihnesc puțin.

Ziua următoare aveam să aflăm că acea coborâre până la Mediterană trecea prin trei pasuri successive: 1.000, 1.200 și 1.100 de metri. Nu am parcurs decât puțin peste 100 de kilometri în acea zi, și aceia cu eforturi susținute. Ce înseamnă să nu te documentezi înainte să te arunci cu capul în față. Acele certuri fără rost ar fi putut fi ușor evitate dacă Radu ar fi avut prevederea

să verifice profilul de altitudine înainte să dea cu noroi fără să îi pese. Iar starea relațiilor dintre noi ar fi fost mult mai bună, în aceste condiții. Privind în urmă, îmi pare rău că nu am avut sclipirea de a face profilul traseului chiar atunci, în mijlocul discuției. Poate că oboseala fizică și psihică și-a spus din nou cuvântul, atât în dreptul meu, cât și în al lui Radu și poate că, din cauza asta, merităm circumstanțe atenuante. Poate! Sau poate că trebuie ca fiecare să învățăm să ne asumăm responsabilitatea pentru ce spunem și facem, indiferent de contextul în care ne aflăm. Nu că ar fi mai bine așa?

După încă doar câteva zile ajungeam în Barcelona, oraș în care planificasem să dormim pe unde apucăm, adică printr-o gară sau printr-o piață mai principală. Adunasem deja destule nopți în aer liber pe plajele Mediteranei, dar voiam să încercăm și sentimentul de a dormi așa, pe străzi. Ne-am văzut însă obligați să renunțăm la idee, după ce piciorul meu stâng a cedat în seara în care trebuia să sosim în oraș, forțându-ne să ne oprim cu câteva ore mai devreme.

Prin capitala Cataluniei am trecut în grabă, alergând de la un punct turistic la altul. Am văzut vestita Sagrada Famiglia, statuia lui Columb, La Rambla, Montjuic și Parcul Gruell, dar Barcelona nu e deloc o așezare *cyclist-friendly*, multele dealuri transformând fiecare plimbare într-un antrenament dificil. Tot aici ne-am întâlnit și cu un cicloturist din Polonia care parcursese aproximativ 7.000 de kilometri în ultimele două luni și care spera să treacă de 10.000 de kilometri până la începutul lui Octombrie. Ce exemplu motivator!

Ulterior, am vorbit cu el și am aflat că a trebuit să își schimbe planurile din cauza unei accidentări destul de urâte la una din glezne. Așa că a luat un tren de pe undeva din Austria și și-a încheiat călătoria înainte de a se putea bucura de țările din Balcani în care își dorea să ajungă. Se pare, totuși, că uneori lucrurile nu merg chiar așa cum ne-am planificat, iar întoarcerea rămâne singura opțiune validă.

După Barcelona am continuat pe coastă spre Franța, următorul punct în agendă fiind vestita Coastă de Azur. Cât am stat pe lângă Mediterană, programul a fost cam același: ziua tocam kilometri, iar seara ne găseam un loc cât mai retras pe plajă unde să ne putem așeza tabăra. Ne-am abătut o singură dată de la regulă, la Cannes, unde, fiind ultima noapte pe plajă, am vrut să fie una specială. Și a fost o noapte unică, deși noi nu am fost deloc de acord cu turnura pe care au luat-o lucrurile.

Noaptea Șobolanilor

Soarele era încă pe cer și oamenii încă mulți la plajă, când neam făcut intrarea în oraș. După o zi superbă pe coastă ajungeam și în vestitul Cannes, urmând să petrecem acolo ultima noapte pe malul mării.

– Hai să ne oprim aici! sparse Andrei tăcerea, în timp ce trăgea pe trotuar să discutăm.

– De acord! veni Radu cu răspunsul. Tu ce zici, Bogdan?

– Nu știu dacă mai are rost să zic ceva, din moment ce sunteți doi care vreți să ne oprim. Doar că mi-ar fi plăcut ca ultima seară la Mediterană să fie altfel, nu să ne oprim pe plajă fix în mijlocul orașului, mi-am expus eu părerea, conștient însă că o fac degeaba.

– Și unde să mergem? Mai departe e numai oraș, iar până la Nisa nu mergem, așa că mai bine rămânem aici, concluzionă Andrei.

Așa că ne-am luat lucrurile și am intrat pe nisipul încă fierbinte, în ochii oamenilor ce se bucurau de ultimele raze de soare. Nu era decât aproape 18:00 și se anunța o seară lungă și liniștită.

Timpul a trecut, iar odată cu el plaja a devenit mai pustie și mai pustie. Soarele a apus și el, iar curând locul rămăsese doar pentru noi. La câteva sute de metri depărtare, un grup de tineri dădeau o mică petrecere, dar nu erau atât de gălăgioși încât să ne deranjeze. Doar cei care treceau pe trotuar se uitau ciudat la noi întrebându-se, probabil, noi de unde am mai apărut și ce căutăm pe acolo.

Se apropia de 22:30 și tocmai ne pregăteam să dormim, când am realizat că nu suntem singuri. Eu încă citeam, dar strigătele lui Radu m-au făcut să ridic ochii și să privesc în jur. Andrei era aproape adormit, dar s-a trezit și el când l-a auzit pe Radu spunând:

– Hei! Uitați-vă, uitați-vă! Acolo, sub șezlonguri!

Imediat privirile noastre se îndreptară în direcția indicată.

– Șobolani!?! am exclamat eu.

– Da, șobolani! Și? veni replica rece al lui Andrei.

– Ce facem? Nu putem dormi așa! continuă Radu.

– Evident că nu putem dormi așa, hai să plecăm în altă parte! am aruncat eu propunerea.

Dar unde să plecăm? Era târziu în noapte, iar noi numai să strângem tot și să ne apucăm de pedalat nu aveam chef. Radu descoperise cu câteva zile în urmă că are janta din spate fisurată în câteva locuri, iar înlocuirea acesteia se cerea urgentă. Iar dimineață avea programare la un service unde spera să o repare, deci unde să ne ducem? Cea mai bună variantă era să pornim pe drumul nostru și să campăm imediat ce ieșim din oraș și găsim un loc potrivit, urmând ca ziua următoare să plecăm mult mai târziu decât de obicei.

– Eu zic să nu mergem nicăieri! Ce pot să ne facă niște șobolani? spuse Andrei, și se întoarse pe partea cealaltă pentru a se așeza mai comod.

– Cum adică să nu plecăm? Nu pot să dorm în condițiile astea! am spus eu, continuând cu analizarea cu glas tare a variantelor.

– De plecat trebuie să plecăm, interveni și Radu. Dar unde?

– Oriunde, numai aici nu! Iar cum plajele probabil sunt toate la fel prin zonă, cel mai bine e să ne vedem de drum până găsim un loc unde să punem cortul, am revenit eu cu varianta ce oricum mi se părea cea mai bună.

– Dar eu ce fac cu roata? Doar ce găsisem service-ul acela unde speram să o rezolv, căci așa nu pot să mai merg cu ea,

răspunse Radu. Și știi bine că am pierdut ieri jumătate din zi cu căutatul unei soluții, adăugă.

– Nimic nu faci cu roata! Cum ai mers cu ea patru zile mai mergi una, asta este! Situația de față este una excepțională, iar noi trebuie să ne adaptăm repede, am spus, în timp ce începeam să îmi strâng izoprenul și sacul de dormit.

Și o tăcere gravă s-a așternut brusc peste noi. Mă uitam la ei în timp ce continuam cu împachetatul, iar ei nu făceau altceva decât să se uite la mine. Nu puteam să nu mă întreb de ce nu acționează și simțeam cum sângele începe să fiarbă în mine.

– Voi nu strângeți? Ce mai așteptați? am lansat eu întrebarea.

– Păi și unde să mergem? veni răspunsul lor în cor.

Iar Andrei completă:

– Eu nu vreau să plec nicăieri, așa că lăsați-mă în pace!

Încercam să îmi revin din bulversarea care mă cuprinsese, dar nu reușeam. Trecuse mai bine de o oră de când tot negociam, iar rezultatele erau dezastruase. Și nu puteam să înțeleg de unde atâta orbire și lipsă de flexibilitate! Șobolanii nu erau nici puțini, nici mici, așa că era clar că rămânerea acolo ar fi însemnat o noapte albă, deci la ce bun? Iar pe deasupra șobolanii mai erau și nesimțiți, nici nu avuseseră bunul simț să ne aștepte să adormim înainte de a se urca pe noi sau pe lucrurile noastre.

– Eu termin de strâns și plecat sunt! le-am spus, înțelegând că amiabil nu ajungem nicăieri. Voi, voi faceți ce vreți, dar eu de discuția asta m-am săturat!

– Ia stai așa! Cum adică pleci? Ție nu-ți pasă de ce zicem sau facem noi? veni răspunsul contrariat al lui Radu, pe un ton părintesc și plin de reproș.

Uite că acum reacționați! îmi venea să strig, dar m-am rezumat la a răspunde cu duritate în glas:

– Unde o să văd cu ochii, acolo o să plec! Stăm aici de atât timp, iar voi nici măcar nu v-ați clintit din loc; de ce mi-ar păsa, când nici vouă nu vă pasă? Și am adăugat: Nu faceți altceva decât să vă uitați în gol: lucrurile nu le strângeți, cu idei mai bune nu veniți, dar de dat altora în cap, dați!

– Încercam doar să îmi găsesc motivația, spuse Radu cu prefăcută oboseală în glas.

Îmi venea să urlu, să fug sau să dispar de acolo, orice, numai să nu mai stau nicio secundă în mijlocul acelei situații din care părea că nu mai există nicio scăpare. Încercasem toate variantele care îmi trecuseră prin cap, numai să-i facă să înțeleagă că nu are rost să mai pierdem timpul cu vorba, dar fără niciun rezultat. Așa că nu-mi rămăsese decât să plec singur, oriunde vedeam cu ochii. Trebuia să ajung undeva, cândva, cumva, nu?

Mă pregăteam să ies de pe plajă și să îmi iau zborul, când glasurile furioase ale băieților mă opresc în loc:

– Stai, venim și noi!

Am continuat să împing bicicleta până la asfalt, iar acolo m-am așezat pe bordură să aștept. În mintea mea era un amestec haotic de gânduri, dar nu avea rost să încerc să-l rezolv atunci. Urma să am timp mai încolo pentru asta. Un sfert de oră mai târziu continuam acea seară de marcă cu pedalare forțată la deal, în încercarea de a părăsi orașul. Aveam să parcurgem 30 de kilometri și să câștigăm 600 de metri în altitudine în următoarele câteva ore, iar efortul urma să fie unul pe măsură.

Trecuse de ora 3:00 dimineața când, în sfârșit, ne-am găsit un loc acceptabil de dormit. Era o placă de beton la marginea drumului, ce ne permitea să ne întindem izoprenele și sacii și să tragem un pui de somn. Peisajul din noaptea aceea fusese fantastic, cu fiecare pedală pe care o dădeam, deschizându-ni-se mai mult și mai mult priveliștea asupra orașelor de pe coastă. De când îmi doream să mergem și noaptea! Încercasem puțin după Bruxelles, de nevoie, iar felul în care se vedeau luminițele și atmosfera răcoroasă de seară mă fascinase, deschizându-mi apetitul să mai vreau.

Dar seara de acum fusese mai intensă, deci mai frumoasă. Ziua, peisajul era frumos, dar doar învăluit în întuneric își atingea adevăratul potențial. Sute, mii, zeci de mii de lumini se deschideau în fața ochilor, de la un orizont la altul, lăsându-te fără suflare. Și totul căpăta un aer de sublim, în care timpul,

efortul, sau chiar noi, ca oameni, nu contam. Dintr-o poveste dacă-ar fi fost rupt, și n-ar fi fost mai special.

După doar câteva minute de la oprire, capul îmi căzu printre foile agendei, iar pixul mi se rostogoli printre lucruri. Eram nevoit să continui cu notatul aventurilor și impresiilor altă dată, când oboseala mi-ar fi dat puțin mai multă pace. Îmi dorisem o ultimă seară specială la Mediterană, și iată că o primisem. Și de ce seară avusesem parte!

Capitolul 8
Gabriel și lecțiile despre *self-esteem*

Eram aproape ajunși în Grenoble când l-am întâlnit pe Gabriel. Trecusem deja cea mai mare parte a munților și reușisem să ne rezolvăm și problemele tehnice cu bicicletele. Se apropia seara și, pentru că nu mai aveam pâine suficientă, oprisem într-un sătuc să ne aprovizionăm. Ieșeam din magazin când l-am văzut: stătea de vorbă cu Radu și îi povestea foarte entuziasmat ceva.

Avea cam 40-45 de ani, iar figura lui părea apăsată, deși încerca să fie vesel. Păr șaten, tuns nu foarte scurt, ochi căprui, înălțime și greutate medie – acestea erau trăsăturile care îți săreau în față la prima vedere.

Ne-am apropiat și atunci a început povestea și pentru noi. Era din România, mutat în Franța de ani buni, lucra ca asistent medical – era șef de secție. Avea mașină sport, cu care ajungea la Marsilia sau Nisa în doar câteva ore, pe autostradă. Locuise în clădirea de peste stradă, fix lângă primărie, dar acum se mutase în noul bloc de apartamente de lângă parc. Avea dublă cetățenie, vorbea franceza la perfecție și era integrat total printre ei, deși nu-i fusese ușor deloc. Era divorțat și avea doi copii. Și atunci am înțeles.

Atunci am înțeles de ce se lăuda el atât: de nefericit ce era. Nu știu dacă faptul că îl părăsise soția era cauza sau efectul, dar niciun om echilibrat nu ar fi înșirat tot ce are și ce a făcut unor

străini de nicăieri, la margine de drum. Într-o altă ocazie, înainte de Berna, ne-am întâlnit cu Olivier, un tip de vreo 26-27 de ani care făcuse turul lumii pe bicicletă. Dar nu ne-a zis mare lucru despre asta, ci a întrebat despre excursia noastră, despre ce facem și de unde suntem, despre ce nevoi avem etc. Iar când l-am rugat să ne povestească despre aventura lui, nu ne-a dat decât detalii succinte și ne-a trimis către site, unde puteam citi în voie.

Dar Olivier era împlinit sufletește cu ceea ce realizase în viață până la acea vârstă. Gabriel nu era și avea nevoie de ceva exterior care să-i compenseze golul din interior. De asta avea nevoie de mașină, apartament nou și slujbă bună, pentru că îi lipsea fericirea.

Nu mi-a părut rău când am scăpat de Gabriel, dar m-am gândit multe zile la el și laudele lui. Și mi se pare trist tare, căci era încă tânăr și nici prost nu părea. Dar nu mi-l pot imagina ca fiind în stare să treacă peste neîmplinirea sufletească și peste nevoia de a se simți apreciat pentru ce are. Singura lui speranță ar fi ca să primească ajutor din afară, dar cine să i-l ofere? Iar dacă, ipotetic vorbind, s-ar găsi cineva care să-l ajute, ar primi el ajutorul?

În viață trebuie să te ajuți singur

Toți pe lumea aceasta ne lovim de propriile probleme. Suntem supuși la atâtea presiuni, încât faptul că nu cedăm zilnic e o minune constantă. Avem de alergat în atâtea direcții, încât e mai mult decât obligatoriu să fii rapid, dacă vrei să supraviețuiești. Iar în tot acest haos, nimănui nu-i pasă și de ceilalți. Cămașa e mai aproape decât haina, așa că e normal ca fiecare să se ajute mai întâi pe el însuși, iar abia apoi (uneori niciodată) să întoarcă capul și spre ceilalți.

Dacă tăria nu-ți vine din interior, nu ai nicio șansă să stai pe propriile picioare. Și degeaba întinzi disperat mâinile în stânga și în dreapta, nu o să reușești decât să îi alungi pe cei din jur. Nimeni nu vrea să se găsească în preajma unui disperat care tot agită din mâini fără rost!

Și nici plânsul de milă, nici lauda nu ajută. În primul caz, oamenilor oricum nu le pasă, iar în al doilea, oamenilor tot nu le pasă. Dacă ce le spui nu rezonează, măcar puțin, cu ei, atunci o să treci nebăgat în seamă. Și de ce i-ar păsa altuia de ce succes sau eșec te lovești tu, până la urmă? Trecând peste situația în care ai putea să-l înveți ceva din experiența ta de viață și el și-ar dori acest lucru, iar toată vorbăria nu ar avea niciun sens. Iar dacă îți cumperi mașină nouă, telefon de ultimă generație și costum de haine de la nu știu ce firmă doar ca să te remarce ceilalți și ca să ai ce povesti, atunci ai ajuns să trăiești degeaba.

Mulți încearcă să își înece nefericirea în posesiuni materiale. Neavând suficiente experiențe de viață care să le umple sufletul, apelează la aspecte din afara lor, în speranța că vor fi mai fericiți. Dar adevărata fericire nu vine din ceea ce ai în buzunar sau în curte, ci din ceea ce ești. Iar agățarea de obiecte sau persoane nu face decât să te adâncească și mai mult în disperare, în loc să te scoată de acolo.

În viață trebuie să te ajuți singur. Trebuie să înveți să te aduni și să te ridici din noroi (noroi în care, în majoritatea cazurilor, te-ai băgat singur) și să îți vezi de viață. Și trebuie să înțelegi că doar de tine depinde dacă îți construiești sau nu o viață mai bună. E suficient să crezi că ești în stare să faci acest lucru și să te apuci de treabă, iar rezultatele nu vor întârzia să apară, deși drumul cu siguranță nu va fi ușor.

Am făcut multă panaramă între noi pe seama lui Gabriel în zilele de după întâlnirea cu el. Dar fiecare glumă mă atenționa în mod direct că nu e de râs, ci de plâns. Și îmi aminteam la fiecare pas că oameni ca el sunt mulți, doar modalitatea pe care o aleg ca să-și înnece amarul fiind diferită.

Mai aveam doar câțiva kilometri până în Grenoble, când am realizat că mi-a cedat și a doua spiță. Prima mi se rupsese înainte de Praga, iar de atunci roata mea pe spate stătuse doar în celelalte 31 și se descurcase de minune. Începusem chiar să cred că o să o duc așa până în România, dar s-a dovedit că visam degeaba. A

doua zi am reușit să o rezolv la un service din oraș, relativ repede și fără mari probleme. Noua roată a lui Radu a cedat și ea la doar câteva sute de metri după service, așa că a avut și ea nevoie de exact aceleași intervenții ca a mea. Din fericire, a mea m-a dus până în România, a lui a mai avut nevoie de o reparație si în Ungaria. Se pare că uneori cele mai scumpe produse nu sunt și cele mai bune: Radu a dat cei mai mulți bani pe bicicletă, dar a avut și cele mai mari probleme tehnice cu ea. Oricum, una peste alta, ne-am lovit de mai puține dificultăți decât ne așteptam; câte au avut de îndurat vehiculele noastre, e o minune că încă mai sunt într-o bucată!

Când mă uit în urmă la parcursul nostru, rămân fascinat de câte lucruri puteau merge rău, dar nu au mers. Cu bicicletele am avut probleme, dar nimic ieșit din comun sau care să ne țină prea mult pe loc. Fizic am stat toți extraordinar, deși fiecare a avut momente și zile mai proaste. Nu ne-am lovit de *accidentări* și nici nu am avut parte de probleme grave. Căzături am luat câteva, dar cele mai rele ne-au trecut ca glonțul pe lângă ureche, extrem de aproape. Nici vremea nu a fost imposibilă, deși a fost destul de capricioasă. De oameni care să ne facă probleme nu ne-am lovit, iar locuri de campare am găsit aproape mereu în timp util. Nici măcar cu șoferii sau poliția nu am avut discuții, iar cele avute au fost mereu amiabile. Cred că am fost norocoși, să fim feriți de multele neplăceri pe care le-am fi putut întâmpina. Așa călătorii să tot faci, în atâta liniște, nu?

Capitolul 9
Ploaia fără de sfârșit și *picăturile de aur*

Soneria telefonului s-a auzit brusc și m-a făcut să sar buimac din sacul de dormit. Era aproape 7:00, și ploaia ce începuse seara trecută continua să se audă răpăind pe pânza cortului. M-am întors pe partea cealaltă și m-am întins mulțumit pentru încă o repriză de somn. Eram în întârziere cu kilometri, dar nici dacă aș fi primit bani nu aș fi ieșit la pedalat pe o așa vreme! Am ieșit însă mai repede decât credeam și nici bani nu am primit, din păcate.

Se apropia de 9:30 când reușeam să părăsesc cortul, deși ploaia nu se oprise, oricât de mult sperasem. Perioada extra de somn căzuse excelent, dar picăturile mari și dese de apă numai bine nu cădeau. De la prima trezire tot încercasem să trag de timp prin cort, cu gândul că poate, poate se oprește măcar puțin, dar totul fusese în zadar. Stabilisem să strângem totul repede și să mergem până la cel mai apropiat supermarket, ca să facem cumpărături și să luăm micul dejun într-un loc uscat. Zis și făcut, iar după aproximativ 5 kilometri și un sfert de oră de împins prin șuvoaie, ne făceam intrarea sub adăpostul magazinului. Acolo ne-am aprovizionat, am mâncat, iar apoi am tras într-o parte retrasă, mai caldă și mai adăpostită.

– Hallo! ne salută un bătrânel, în timp ce intra. Și continuă cu ceva ce am ghicit că ar însemna de unde venim.

– Wir kommen nach Rumanien! am răspuns eu cu puțina mea germană, sperând că am înțeles corect întrebarea.

– Ah, Rumanien! Ich habe in Roumanien gegehen! ne răspunse. Și pe față i se așternu un zâmbet și începu să povestească cum cu mulți ani în urmă vizitase el Timișoara și Nădlac.

Cât m-am ofticat atunci că nu învățasem germană mai bine! Andrei era în țară la nunta fratelui său, el fiind omul nostru de bază când venea vorba de purtat conversații cu nemții, așa că acum trebuia să ne descurcăm cu cele 2-3 elemente de bază pe care le cunoșteam eu.

– Ich sprache nicht gut Deutch, herr! m-am simțit eu dator să-i spun. Nu de alta, dar să înțeleagă și el că datul meu afirmativ din cap ținea loc de răspuns, nu că eram total de acord cu ce zice (căci aș fi fost probabil, dacă aș fi înțeles cum trebuie).

– Nein! Du sprichst zer gut! mă liniști bătrânelul. Iar apoi mi-a explicat că înțeleg bine, chiar dacă nu știu să vorbesc la fel de bine, iar asta e mai mult decât suficient.

Dacă ar ști el cât e înțeles și cât ghicit, nu ar mai crede asta! mi-am zis, și un zâmbet mi-a încolțit în colțul gurii. Am mai schimbat câteva propoziții, după care omul și-a văzut de drum, căci terminase cu predatul sticlelor. Pentru că acolo ne găsisem adăpost, în zona unde clienții aduceau PET-urile, pentru a-și recupera banii pe ele.

– Ia uite, mă, nu putea să ne lase și nouă două sticle! zise Radu din colțul în care stătea. Ne-am fi putut lua și noi ceva de mărunțișul acela...

– Eh, lasă, și cu 50 de cenți în plus sau minus, tot acolo! am răspuns eu, în încercarea de a fi mai pozitiv.

Însă adevărul e că nici nu îmi făcusem vreo clipă speranța că ar putea să ne ajute cu ceva. Că arătam ca niște vagabonzi era un fapt, dar de ce și-ar fi rupt cineva de la gură pentru niște necunoscuți? În plus, ajunsesem în situația actuală din proprie alegere, nu de nevoie.

Mai devreme, imediat după ce sosisem, discutasem câteva minute, într-un amestec pocit de germană și engleză, cu altcineva. Îi păruse rău de noi, spunându-mi că pe așa ploaie nu e *fun*, iar eu nu am putut să-l contrazic deloc. M-a întrebat unde

am dormit, dacă ne-a plouat, cum suntem și ce avem de gând să facem în acea zi, iar eu i-am răspuns, în suflet încolțindu-mi speranța că – cine știe? – poate ne invită la el acasă. Dar a intrat la cumpărături fără să ne cheme, așa că am aruncat speranța într-un colț și am lăsat-o să zacă acolo. În magazin, la câteva minute după, aceasta și-a revenit (se pare că nu am aruncat-o suficient de hotărât), căci nenea a început iar să mă pună să-i povestesc ce este cu noi, acum fiind și soția acestuia de față. Știți, afară e frig de murim…nu am putea veni la dumneavoastră să facem un duș sau măcar să ne adăpostim printr-un garaj pe undeva? mi-a venit să-l întreb de câteva ori, dar am tăcut resemnat. *Dacă el nu se oferă…* am concluzionat… *ce rost ar avea să-l rog eu?* Oricum, situația în care ne aflam nu era chiar rea, așa că nu aveam de ce să ne rugăm de nimeni. Dacă inițiativa ar fi venit, am fi acceptat bucuroși să mergem la adăpost, dar cum ea nu a venit, nici noi nu am cerut-o. La plecare ne-am strâns mâinile și, după urările de *Gutte fahrt!* și *Schone tag!* ne-am despărțit. El avea să urce în mașină și să se îndrepte spre casa caldă și confortabilă, iar noi aveam să rămânem acolo un timp, iar apoi să pornim prin ploaie și frig mai departe.

– Hier! și îmi împinse în mână o bancnotă.

Era bătrânelul cu sticlele, se întorsese să ne dea bani, *ca să ne cumpărăm ceva.*

Am apucat doar să-i mulțumesc uimit, în timp ce el se depărta grăbit. Nu îmi venea să cred, dar tocmai ne dăduse 10 Euro!

– Ce ziceai de sticle? l-am întrebat pe Radu, râzând.

– Salut, băieți! Ce faceți? De unde veniți? ne asaltă cu întrebări persoana ce tocmai intrase.

Era un șofer de TIR din România, văzuse steagurile bicicletelor noastre și venise să vadă ce-i cu noi pe acolo.

– Voi sunteți nebuni? Ați fost până în Spania? continuă potopul de întrebări, după primele noastre răspunsuri. Băi, eu vă fac niște poze la biciclete, că n-am văzut așa ceva niciodată! spuse. Nu vă supărați, nu?

– Faceți! De ce ne-am supăra? i-am răspuns noi râzând.

Am mai schimbat câteva replici, iar apoi fiecare și-a văzut de ale sale. Am ieșit să întindem cortul mai bine, iar apoi am reintrat la căldură. Era un frig pătrunzător afară, așa că trebuia să profităm de adăpost atât cât îl mai aveam. Dar nu l-am mai avut mult, căci la doar câteva minute a venit cineva și ne-a dat afară, pe motiv că nu avem voie să stăm acolo. Oare de ce le-o fi luat peste două ore ca să își dea seama de asta? Nu știu, dar a trebuit să ne conformăm și să ieșim. Am început să împachetăm cortul și hainele și să ne pregătim de plecare. Aveam nevoie de fiecare fărâmă de curaj rămasă ca să ieșim să pedalăm prin ploaie, căci încă turna cu găleata.

Eram aproape gata, când în mijlocul parcării se oprește un TIR și ne pomenim că șoferul ne strigă pe unul dintre noi. Era românul de mai devreme, își făcuse cumpărăturile și acum își continua traseul. S-a dus Radu și s-a întors cu alți 10 Euro, căci de asta ne chemase, să ne dea să ne luăm și noi *o cafeluță*.

Mi s-a restaurat credința în oameni după ziua aceea ploioasă de septembrie. Vremea urâtă nu s-a îndreptat decât după vreo patru zile, dar atât de rău ca în acea vineri nu a mai fost. A doua zi ne-am întâlnit cu Wouter, iar seara am tras la o fermă unde am primit un loc uscat în hangar și o cină pe cinste. Până la Viena am mers fără incidente, urmând Dunărea, iar faptul că Wouter vorbea germana ne-a fost foarte de ajutor. În capitala Austriei ne-am reîntâlnit cu Andrei, iar pentru că nu ne-am găsit unde să dormim și de camping nu aveam dispoziție, am tras în gara centrală și am petrecut noaptea acolo.

De la Viena am continuat pe malul Dunării, trecând prin Bratislava și Budapesta, iar mai departe am luat-o pe cel mai scurt drum spre București. Înainte de Budapesta, am avut parte de una dintre cele mai frumoase seri, așa cum mi-ar fi plăcut să fie cele mai multe dintre ele. Am campat într-o pădurice pe malul Dunării. Eram noi cu trei corturi, iar la câțiva metri distanță s-a mai oprit un cuplu de bicicliști din Germania. Am făcut focul, i-am chemat și pe ei cu noi și am stat la povestit, încălzindu-ne până aproape de miezul nopții. Despre asta e plăcerea de a călă-

tori, nu numai despre a vizita locuri noi, ci și despre a cunoaște oameni și a face schimb de experiențe cu ei. Iar toate aceste întâlniri cu persoane din țări diferite, cu viziune și obiceiuri diferite, dau o culoare specifică explorării necunoscutului. Și ajungi ca, în mijlocul străinilor să nu te mai simți străin, tocmai datorită acestor întâlniri cu oameni cu care împărtășești aceeași pasiune.

În loc de sfârșit

Se îngâna ziua cu noaptea când m-am trezit, iar trenul era acum plin de lume. Fusesem singurul pasager la plecare, dar lucrurile se schimbaseră serios între timp. Am ajuns în Simeria pe la 8:00, deci îmi rămâneau aproximativ 5 ore de așteptare. Am dat remorca jos, apoi am coborât și cu bicicleta, iar după ce am reansamblat totul, am plecat să îmi cumpăr bilet. Nu voiam să am vreo surpriză, să rămân fără loc sau, și mai rău, să rămân pe acolo.

Am mers la casă, dar când să explic ce îmi trebuie, o copilă dă năvală peste mine și se bagă în fața mea cât *ai zice pește*. Îmi revin repede și o întreb – cu un zâmbet sarcastic pe buze – dacă se grăbește. Ea nu își dă seama că întrebarea mea nu avea decât scopul de a o lua peste picior (normal că se grăbește, doar de asta și-a uitat manierele acasă) și îmi spune că *Da, am tren chiar acum.* O aștept să termine, îi explic doamnei de la casă ce bilet îmi trebuie, iar imediat ce biletul e gata mă îndrept spre sala de așteptare.

În trecerea mea observ trenul fetei de la casă: era la linia 1 și pleca abia peste 25 de minute.

Frigul de afară se simțea necruțător și în interior, dar era suportabil. Sala era goală, doar eu și cu femeia de serviciu învârtindu-ne pe acolo. Înfometat fiind, mi-am scos de-ale gurii și am mâncat fără grabă și pe săturate, după care m-am luat de activități mai serioase. Aveam de notat în jurnal evenimentele

ultimelor două zile, iar Kindle-ul aștepta și el să-i vină rândul.

Greu mai trece timpul când aștepți! În orele petrecute acolo am schimbat activitățile de nu știu câte ori, dar starea de nerăbdare nu trecea deloc. Nu știu dacă neliniștea se datora felului meu energic de a fi, sau era doar din cauză că în curând aveam să mă reîntorc la viața întreruptă acum 3 luni de zile. Am citit, scris, vorbit la telefon, mers prin sală, și iar citit, apoi iar scris și din nou mers, până am obosit să mai aștept. Iar în tren așteptarea urma să fie și mai rea, căci drumul era lung, iar vremea mohorâtă parcă îmi apăsa umerii cu greutăți de oțel.

După un timp, care a părut mai lung ca eternitatea, s-a auzit în difuzoare vocea care anunța că trenul Timișoara – București sosește în stație. Călătorii erau rugați să poftească în vagoane, dar eu eram aproape ieșit în ploaie îndreptându-mă în grabă spre garnitură, când această chemare se apropia de sfârșit. Am desfăcut remorca, iar după nici două minute eram cu toate bagajele sus. Mă ajutaseră niște băieți, căci singur mi-ar fi luat mult mai mult, având în vedere proasta proiectare a vagoanelor. Deși trebuia să urc în zona special amenajată pentru biciclete, ușa de acces, situată în capătul a nu știu câtor trepte, era atât de îngustă că de abia încăpea o persoană, ce să mai pun la socoteală bicicleta!

Nu am apucat să îmi trag sufletul cum trebuie că trenul a și pornit, deși pe bilet era specificat că staționează peste un sfert de oră. Dar la ce haos există în sistem, un așa detaliu nu m-a mirat, eram doar mulțumit că am reușit să nu-l ratez.

Următoarele 7 ore le-am petrecut într-o stare de somnolență semiconștientă, deși îmi propusesem să stau treaz ca să mă bucur de peisaj și de călătorie. Se pare că oboseala adunată era prea multă ca să o mai pot controla, iar mersul legănat pe șine nu m-a ajutat deloc în a o învinge.

Nu îmi venea să cred că, cu mai puțin de două zile în urmă ajungeam, după aproape trei luni de pedalat pe drumuri străine, din nou în România. Ce sentiment fantastic m-a mai cuprins, să fiu din nou acasă după atât de mult timp! Totul – deși vechi și

altfel – parcă era nou și același, iar eu – deși nou și altfel – parcă eram tot cel vechi de la plecare.

De primirea oficială nu avusesem parte la vamă – deși oamenii erau foarte mirați să audă că venim după 8.000 de kilometri de aventură pe bicicletă – ci undeva pe un câmp lângă drum, la locul de campare. Era prima noapte pe care o petreceam în țară și, pentru că oprisem puțin mai devreme, mă ocupam cu datul telefoanelor și cu răspânditul veștii că ne-am întors. Băieții erau adunați la povești și poze în jurul focului, iar eu mă învârteam prin zonă, la doar câțiva pași depărtare, dorindu-mi să închei mai repede, ca să pot și eu să mă alătur lor.

Se anunțaseră ploi abundente pentru zilele următoare, dar deocamdată cerul era încă senin, pictat în milioane de stele. Brusc, în timp ce încercam să termin cu ale mele, de deasupra capului a pornit o bilă de foc către orizont, luminându-și cu hotărâre parcursul spre moarte. Fusese cea mai fantastică stea căzătoare pe care am văzut-o vreodată! Pur și simplu, pentru puțin mai mult de câteva fracțiuni de secundă, cerul a devenit mai luminos sub umbra aceastui astru plecat spre nicăieri.

Atunci mi-au trecut prin fața ochilor zilele de călătorie, așa cum au fost ele, cu frumusețe, necunoscut și culoare. Am înțeles, în acea clipire din ochi, că – mai întâi de toate – trebuie să fiu recunoscător. Apoi, că trebuie să mă bucur de tot ceea ce a fost. Și, în al treilea rând, că trebuie să vreau întotdeauna mai mult.

Am închis telefonul, m-am îndreptat spre foc și m-am cufundat în gânduri: dialogul interior era prea puternic ca să nu-l eclipseze pe cel cu băieții. Din cauza acelei *shooting star*, viața mea urma să nu mai fie niciodată la fel.

În apropiere de Ploiești, am început echiparea; mai aveam 70 de kilometri până acasă și nu voiam să pierd niciun moment în gară, ținând cont de ora târzie la care era planificată sosirea. Spre surpinderea mea, nu aveam niciun minut de întârziere, deși parcursesem peste 350 de kilometri, și la unul din vagoane izbucnise

un mic incendiu. După acea călătorie am înțeles că da, se mai întâmplă și minuni, chiar și în România.

Mi-am tras lucrurile cât mai aproape de ușă, căci știam că nu am decât un minut la dispoziție ca să cobor. După alte 5 minute și câteva curse pe treptele pasajului dintre linii, cărând bicicleta și remorca în spate, eram gata de sprintul de final. Mi-am pornit luminile, mi-am fixat frontala pe frunte și am pornit motoarele. Nu am apucat însă să mă încălzesc fiindcă, după nici doi kilometri, o mașină cunoscută trage lângă mine și un glas familiar mă strigă. Erau *ai mei*, veniseră să mă scutească de ultimul drum către casă.

O oră mai târziu totul se terminase, iar eu intram pe ușa din față a casei. Trecuseră 80 de zile și pedalasem 8.300 de kilometri între cele două momente, al plecării și al întoarcerii. Vizitasem 13 țări, 10 capitale și o mulțime de alte orașe, iar locuri frumoase fără număr. Avusesem parte de o infinitate de momente care m-au lăsat fără respirație și de clipe în care am învățat cât sunt de norocos că mă pot bucura de așa experiențe. Am cunoscut oameni extraordinari, iar de la întâlnirile cu aceștia am plecat mai bogat sufletește și mai împlinit.

Am muncit, am obosit, am transpirat și mi-am chinuit fiecare fibră de mușchi și nervi, dar a meritat din plin! După aproape trei luni, călătoria vieții mele era la final. Dar un final care aducea cu el și un început: un nou mod de a vedea lumea și o altă raportare la tot ceea ce mă înconjoară.

Visasem măreț, iar visul devenise realitate.

Partea II
Lecțiile învățate

În loc de continuare

Aristotel spunea că *o viață neanalizată nu merită trăită*, iar eu cred că aceasta se poate aplica și la excursia de față. Degeaba pleci și cutreieri lumea dacă nu te întorci un altfel de om, mai bogat și mai împlinit. Iar dacă din toată această evadare din cotidian nu ești în stare să înveți anumite lecții ca să-ți faci viața de zi cu zi mai bună și să aduci valoare în jurul tău, atunci pierzi o parte importantă a călătoriei.

Să umbli prin Europa timp de 80 de zile pe bicicletă pare, din afară, o aventură totală. Dar făcând asta și fiind la fața locului, în mijlocul acțiunii, realizezi că spectaculosul nu e chiar atât de prezent cum ai crede. Iar frumusețea nu vine decât din aspecte obișnuite, în majoritatea cazurilor. Necunoscutul e cel care îmbracă experiențele într-un aer de sărbătoare, dar dacă nu ai ochi să le privești, la ce bun? Multe din evenimentele la care noi am fost martori se pot întâlni oriunde, nefiind nevoie să străbați mii de kilometri pentru a te bucura de ele. De apusuri de soare, de vârfuri înzăpezite de munte, de cățărări și coborâri de vis pe două roți sau de plimbări lejere prin orașe poți să ai parte oriunde te-ai afla, dacă îți deschizi sufletul. E adevărat, nu o să fie același apus sau același oraș dar, dincolo de farmecul de a călători, modul în care privești în jurul tău e cel care contează.

Când a fost ultima ocazie în care te-ai bucurat de orașul tău, ieșind la plimbare fără stres? Sau când ți-ai permis să fugi la mare să te bucuri de un răsărit aparte pe o plajă aproape pustie? Dar la

munte? Când ți-ai schimbat grijile și problemele pe un rucsac și o pereche de bocanci și ai luat-o la pas spre vârfuri? Când ai avut curajul să stai, pentru câteva clipe, într-un colț de natură și să-l admiri? Îți poți aminti?

De astfel de momente e vorba în viață, căci ele fac diferența. Nu banii strânși, relațiile avute sau călătoriile realizate aduc satisfacție. Sau, dacă aduc, aceea e doar o mulțumire de sine plafonată, departe de potențial. Poți trăi momente frumoase chiar acum, oriunde te-ai afla, cu oricine ai avea în jur. Tot ce ai de făcut e să alegi să privești viața din altă perspectivă și să înțelegi că, dacă nu ești fericit acum și aici, atunci unde și când te vei bucura de împlinire?

Cred că acesta a fost cel mai important plus cu care m-am întors după cele 80 de zile: am învățat să apreciez la adevărata valoare ceea ce am și ceea ce mă înconjoară. Iar viața mea nu va mai fi niciodată la fel din punctul acesta de vedere, pentru că toate acele zile pe drumuri se reduc la atât: a fi în locul potrivit, la momentul potrivit. Iar dacă acum și aici nu sunt locul, respectiv timpul cel mai potrivit, atunci care sunt?

*Europa în 80 de zil*e a fost o călătorie pe care o definesc, privind în urmă, ca având două planuri: cel fizic – cu drumul, vremea, efortul – și cel mental, cu lecțiile, reacțiile și dezvoltarea. În prima parte am încercat să creionez o imagine a celor mai reprezentative momente ale aventurii de peste 8.300 de kilometri. În a doua parte urmează povestea din culise, care nu sare atât de bine în ochi la prima vedere. Dar, fără aceasta, experiența nu ar fi completă, iar tabloul ar rămâne, cu siguranță, neterminat.

Lecția 1
Se poate, dacă îți dorești cu adevărat

Dacă ar fi să număr persoanele care mi-au spus că o astfel de excursie e o nebunie, mi-ar lua o grămadă de timp. Iar părerile că nu știm în ce ne băgăm erau susținute cu argumente hotărâte, în gura mare. E adevărat, o astfel de aventură implică mult efort, voință și hotărâre, dar a fi dificil nu e tot una cu a fi imposibil. Iar dacă riscurile sunt prezente, nu înseamnă că trebuie să se și transforme în realitate.

Încă de când am început să visez la această tură cicloturistică, am fost conștient de cât de dificil va fi să transpun totul în realitate. O asemenea călătorie te provoacă la maximum, indiferent de nivelul de pregătire și de experiența pe care o ai, cu atât mai mult pentru mine, care nu făcusem niciodată nimic asemănător, avea să fie mai greu. În față se găsea, pur și simplu, prea mult necunoscut, iar acesta putea aduce orice, producând surprize, indiferent de nivelul la care ne aflam.

Dar s-a putut, pentru că am vrut. Și întotdeauna, dacă îți dorești cu adevărat, vei putea realiza ce îți propui! Niciodată nu va fi ușor și mereu te vei lovi de probleme pe drum, dar vei găsi de fiecare dată resursele și soluțiile necesare ca să treci peste.

Cu cât avansam cu pregătirile și cu punerea la punct a aspectelor, cu atât realizam cât de multe nu știu și cât mai am de învățat. Din punct de vedere fizic, cred că nu aș fi fost atât de pregătit pe cât ar fi trebuit să fiu niciodată. Iar dacă aș fi putut amâna data

plecării aș fi făcut-o cu plăcere, dar probabil ca asta ar fi însemnat ca excursia să nu mai aibă loc curând.

Sunt o mulțime de aspecte de care te lovești atunci când vrei să faci ceea ce nu face toată lumea. De la a face rost de timpul liber necesar, până la a strânge banii de care ai nevoie, totul implică efort susținut. Iar cu cât obstacolele sunt mai multe, cu atât prilejurile de a-ți găsi scuze se înmulțesc. De asta a-ți dori cu adevărat nu e negociabil, dacă vrei să reușești.

În ziua de astăzi, toată lumea spune că își dorește. În orice parte te-ai întoarce să privești, te lovești de același peisaj: oameni care vor mai mult. Dar fac ei ceva pentru acel mai mult? De fapt, fac ei tot ce le stă în putere pentru a obține mai mult? E dorința lor autentică sau ea le e prezentă doar pe buze? Pentru că, în majoritatea cazurilor, nu acționăm decât ca să ne liniștim conștiința, ca să putem continua să trăim cu noi înșine pe mai departe. Iar la primul obstacol important ne oprim din drum, poate dezamăgiți de eșec, dar nu atât de deranjați încât să pornim din nou și să îl depășim.

Între a ști când să renunți și a renunța prea devreme se găsește o linie subțire. Prea subțire, din păcate! Și nu puține sunt situațiile de care fugim doar pentru că nu am avut suficient curaj ca să rămânem. Dar totuși, nu sunt puține nici situațiile în care rămânem doar pentru că nu am avut curaj să plecăm! Cine face diferența? Noi, prin felul în care ne raportăm la fiecare aspect al vieții.

Există unele probleme, care par să rupă și ultima fărâmă de curaj și perseverență din tine, lăsându-te în noroi, în cea mai jalnică stare. Dar întotdeauna, când focul dorinței arde încă, găsești puteri nebănuite care te fac să te ridici, să te scuturi și să continui. Din cauza aceasta diferența între reușită și eșec nu e dată de numărul de obstacole de pe drum, ci de determinarea cu care acestea sunt abordate. Nu cred că cineva poate să nu obțină un anumit rezultat (orice rezultat, indiferent cât de măreț sau nebunesc ar părea), dacă își dorește din toată inima. Tot ce trebuie

să facă e să țină de acea dorință și să fie dispus să facă sacrificiile necesare, căci acestea sigur nu vor lipsi. Iar întrebarea care se va pune nu va fi *O să reușească?,* ci *Când o să reușească?.*

Cu câteva luni în urmă, a face turul Europei pe bicicletă era o utopie pentru mine; ori asta, ori a deveni președinte, era același lucru. Totul nu era decât un vis frumos, pe care mi-l doream transformat în realitate, dar căruia nu-i venise încă momentul. (Doar partea cu turul era un vis, nu cu președintele). Așa mă consolam, că nu e încă timpul potrivit, abia ulterior urmând să înțeleg că niciun moment nu e potrivit până nu pui mâna pe el și nu îl faci potrivit! Dar mi-am dorit, iar când lucrurile au început să se lege, am ales să fiu deschis și să fac tot ce îmi stă în putință să îl transform în realitate. Iar apoi totul a devenit un joc de domino, ale cărui efecte se văd chiar în prezent (cartea de față) și care vor continua să se vadă încă mult timp de acum înainte.

Nu problemele te țin pe loc, ci scuzele

Întotdeauna, când ești pus față în față cu o provocare, realizezi că viața îți oferă două variante: să câștigi sau să pierzi. Pierzi, dacă nu accepți să lupți. Câștigi însă – chiar și când pierzi – dacă accepți să mergi înainte. Nu problemele sunt cele care stau în calea reușitei, ci atitudinea. Problemele au existat de când lumea și vor continua să existe, dar lucrurile tot s-au mișcat, în ciuda lor. Scuzele sunt cele care pun bețe în roate, când vine vorba de mers înainte. Și nici măcar acestea nu sunt o cauză în adevăratul sens al cuvântului, ci sunt mai mult un simptom. Săpând până la capăt ajungi să realizezi că problema ești tu, că nu îți dorești suficient de tare.

Scuzele reprezintă calea ușoară. În același timp însă, ele constituie și calea sigură să eșuezi. De fiecare dată când ești pus în fața unei decizii, oricât de multe variante de a alege ai avea, totul se rezumă la două căi: găsești o soluție sau cauți o scuză. Iar în această ecuație nu contează absolut deloc ce spun sau cred ceilalți despre decizia ta, tu știi dacă ai fugit pentru că nu ai vrut să lupți, sau pentru că așa era mai bine. Povesteam la început că, inițial,

trebuia să plecăm patru băieți, dar că doi dintre ei au renunțat la idee. Pentru mine, privind din exterior, aceasta a fost o ilustrare perfectă de cedare în fața provocării. Gândindu-mă la Radu, care a decis să își amâne examenul de licență și rezidențiatul tocmai pentru a putea merge în această excursie, ce concluzie se poate trage? Că orice e posibil, indiferent de obstacole, nu?

Așa cum spuneam însă, eu privesc din exterior, iar aceasta mă face să nu fiu în măsură să analizez deciziile celorlalți, pentru că nu cunosc toate datele problemei. Ceea ce pentru mine, ca observator, poate părea o scuză, pentru persoana în cauză poate constitui un motiv întemeiat. Important e ca, atunci când iei o decizie, tu să știi dacă te scuzi sau nu.

La câteva zile după ce am ajuns acasă, am văzut pe contul de Facebook al lui Wouter un comentariu cu privire la decizia mea de a lua trenul spre casă. Nu mă întrebase nimic despre motivația din spatele acțiunilor mele, dar și-a permis să enunțe realitatea așa cum o vedea el. Parcă văd și acum textul: „...unul din cei trei români a decis să ia trenul spre casă, dând astfel de pământ cu tot curajul de până acum. E o vorbă în acest popor: 'te îneci ca țiganul la mal', iar el tocmai asta a făcut." Știa el că butucul meu spate scăpa în gol, iar pe ploaie această problemă se accentua? Sau că mi se tociseră cauciucurile atât de tare, încât urma ca penele de cauciuc să fie și mai dese decât fuseseră? În plus, habar n-avea de conflictele dintre noi sau de faptul că eu îmi dorisem de mai demult să schimb statutul grupului, dar nu fusese momentul. Ca să nu mai vorbesc de drumul pe care urma să ne întoarcem, unul de care nu mai aveam dispoziție și pe care îl mai parcursesem în parte, cu altă ocazie. Iar pentru că nu eram într-o cursă, puțin mi-a păsat că nu ajung pe bicicletă până în București. El nu știa toate acestea și că, așezate în balanță, cântăreau prea mult, și poate că, chiar dacă le-ar fi știut, nu le-ar fi considerat decât scuze ieftine. Ar fi schimbat asta statutul lor? Nu, bineînțeles! Eu știam foarte bine de ce aleg acea variantă, părerea celorlalți urmând să nu conteze deloc în ochii mei.

Ideea e ca atunci când obstacolele ni se așază în cale, să fim în stare să le depășim. Să îți cauți scuze care să stea în picioare poate fi cea mai intuitivă alegere. Dar o să fie și cea mai inteligentă?

Am descoperit că știu că am luat decizia corectă, în funcție de regretele pe care le am privind în urmă: de fiecare dată când mi-am adus scuze ca să scap dintr-o situație, mi-a părut rău. Dar indiferent de cât de dure au fost anumite alegeri, am putut să le privesc cu seninătate și să îmi spun că a meritat să lupt.

Dar, după cum spuneam, uneori a lupta înseamnă să renunți, provocarea nefiind dată de a continua, ci de a nu mai alerga în direcția greșită.

Fără gânduri mărețe, că strică!

Ne-ar plăcea ca totul să fie ușor de obținut și simplu de păstrat. Dar ce valoare ar mai avea succesul, dacă nu ar fi obstacolele de pe drumul spre destinație? Cine face din atingerea rezultatului dorit o performanță? Rezultatul în sine sau problemele pe care le depășești până la acesta? Evident că problemele depășite, nu? Dar, deși rational știm cum stau lucrurile, tot mai bine ar fi dacă am primi totul de-a gata, nu?

Trăim într-o societate în care viteza este la rang de cinste, iar oamenii nu știu să mai aștepte. Tehnologia a ridicat standardele atât de sus, încât dacă internetul nu ți se deschide cât ai zice *pește*, apare o problemă. Vrem ca metroul, autobuzul, taxiul să vină instant, iar așteptatul la cozi nu e niciodată o activitate plăcută. Media și campaniile de marketing învață că totul se poate, chiar peste noapte. Slăbitul, timpul liber sau chiar succesul nu mai sunt o problemă, oricine putându-le obține dacă urmează *pașii simpli* din nu știu ce carte. Adevărat? Nu, normal că nu! Nimic din ceea ce merită obținut nu vine peste noapte. Succesul nu se obține urmând rețete, iar de kilogramele în plus nu scapi uitându-te la televizor și ronțăind snacks-uri. Sănătatea nu ți-o îmbunătățești peste noapte, ci trebuie să depui eforturi susținute pentru a elimina obiceiurile rele din viața ta. Cine practică un sport știe cât de greu este să progresezi și să nu renunți. Dar se pare că acceptăm

să ne lăsăm amăgiți de iluziile instant pe care lumea în care trăim ni le servește. Nu mai avem răbdare cu ceilalți, cu noi, cu nimeni. Cerem ca totul să se succeadă rapid, iar dacă rezultatele întârzie, nu e în regulă deloc.

Cu țintitul sus nu ne mai ocupăm, căci ca să urci durează, iar timp nu avem. Ne mulțumim să înotăm în mediocritate, doar pentru că excelența cere prea multă implicare și efort. La ce bun să gândești în stil mare, dacă totul se trăiește la scară mică?

Când le-am spus părinților că urma să plec cu bicicleta într-o călătorie de trei luni prin Europa, nu am fost susținut. Știam că nu vor fi de acord – tocmai de asta le-am comunicat decizia cât mai târziu posibil – dar mi-ar fi plăcut să mă împingă totuși de la spate. În schimb, nu am primit decât câteva bețe în roate și variante precum *de ce nu faci ceva mai mic, de vreo lună, prin țară?*. Sau, cu alte cuvinte, de ce trebuia să încerc ceva măreț, când puteam să rămân la un nivel mediu?

Iar de această presiune ne lovim fiecare, indiferent de activitate sau domeniu. Fie că e vorba de obținerea rapidă a unor rezultate, fie că ne limităm perspectivele prin alegerea unor ținte ușoare, dăm cu piciorul șanselor extraordinare și ne mulțumim cu mai puțin. Însă ar trebui să nu uităm că niciodată (dar niciodată) nu putem ajunge mai departe decât ne-am propus. Și chiar dacă a-ți dori mult nu îți oferă nicio garanție că vei reuși, acestă dorință constituie, totuși, primul și cel mai important pas.

Se poate!

Să vrei mult nu strică niciodată. Dar să vrei mult fără să fii dispus să depui eforturile necesare e o nebunie. Nu sunt și nu o să fiu niciodată adeptul ideii că orice e posibil, indiferent de circumstanțe. Sunt o mulțime de factori care contribuie sau care împiedică transformarea unui vis în realitate. Dar să gândești că dacă îți pui ceva în minte, universul conspiră ca să îți vină în ajutor, trebuie să fii naiv tare. Într-adevăr, să fii optimist te ajută, căci treci mai ușor peste probleme și eșecuri, dar asta nu o să schimbe niciodată realitatea.

Nu totul este posibil, dar cine poate să spună, în viitor prinvind, ce se poate și ce nu se poate realiza? Nimeni! Iar datoria fiecăruia e să își ia visele și să se arunce către ele, încercând să le transforme în realitate. Iar rezultatele poate că nu or să fie cele scontate, dar satisfacția survenită din urmărirea propriului drum o să fie suficientă.

Dacă noi, trei tineri fără multă experiență în pedalat, am reușit să parcurgem mii de kilometri prin Europa, tu de ce nu ai putea să îți atingi propriile ținte? Necunoscutul, frica și lipsa de pregătire pot fi impedimente mari pe drum, dar acolo unde voința există cu adevărat nu se pune problema de obstacol prea mare pentru a nu putea fi depășit. Important e ca astăzi – acum! – să îți iei două minute și să te gândești la unul din visurile tale. Elimină scuzele din ecuație și analizează-ți motivația. Iar apoi spune *pas* amânării și apucă-te de treabă. Nu există alt moment mai potrivit să începi decât clipa de față.

Trăiește în așa fel încât peste ani, privind în urmă, să nu regreți lucruri pe care nu le-ai făcut. Și nu uita! Orice e posibil, dacă îți dorești cu adevărat!

Lecția 2
Oamenii: binecuvântare sau blestem?

Aminteam că îmi doream de mult timp să plec într-o aventură mai lungă prin lume, dar singur nu mă credeam în stare să o fac. Îmi părea că provocarea ar fi prea mare, iar pericolele prea multe, ca să mă descurc pe cont propriu. Acum însă, privind în urmă, îmi dau seama că merge și de unul singur, iar avantajele pot chiar să arunce o umbră serioasă asupra dezavantajelor.

Înainte de a dezvolta subiectul, e nevoie să lămuresc puțin contextul plecării noastre. Scriam la începutul cărții că persoanele care aprinseseră scânteia excursiei nu au mai putut să meargă. Așa se face că din cei patru băieți, am rămas doar doi: eu și Radu. Însă ne-ar fi plăcut să fim măcar trei, așa că am început să răspândim vorba în stânga și-n dreapta. Au fost câteva persoane cunoscute interesate, dar din diferite motive, nu s-a concretizat nimic. Iar când cineva pe care nu-l știam decât de pe Facebook ne-a făcut propunerea să-l luăm cu noi, am refuzat, de teama unor posibile neînțelegeri. Andrei s-a decis cu nici 10 zile înainte de plecare, deși urmărise desfășurarea planurilor aproape de la început. Așa că el s-a alipit la proiectul nostru chiar înainte de start, totul urmând să rămână așa cum fusese stabilit în prealabil.

Ne cunoșteam între noi de ani buni, dar nu fusesem niciodată prieteni apropiați. Aveam în schimb idee cam de felul de a fi al fiecăruia, de ce poate și de cum se manifestă. Dar nu făcusem nicio activitate împreună, în formulă completă, ca să vedem cum

ne comportăm și raportăm unii la alții. Încercasem în primăvară să organizez o excursie cu Radu de câteva zile ca o simulare pentru traseul prin Europa, dar totul a rămas la stadiul de idee. Și cum Andrei era pe atunci nehotărât și încă în Germania, scopul acesta – de a ne cunoaște mai bine și de a ne găsi un stil comun de a călători – tot nu ar fi fost atins în totalitate.

De plecat am plecat însă, urmând să ne adaptăm din mers. Știam că aceasta nu avea să fie o misiune ușoară, doar eram trei încăpățânați ce trebuiau să se suporte pentru următoarele trei luni de zile. Iar efortul și oboseala aveau să contribuie la mărirea gradului de tensiune dintre noi, făcând lucrurile și mai rele. Dar am plecat cu speranța că, totuși, nu suntem la vârsta la care decât să iasă cum trebuie, mai bine să iasă ca mine. Nu mi-a trecut nicio clipă prin cap că se va ajunge la situații în care ambițiile personale să iasă câștigătoare, în detrimentul soluțiilor optime. Am crezut tot timpul că vom deveni o echipă, punând binele comun peste binele personal, dar timpul avea să îmi arate cât de mult mă înșelasem.

Decât cu oamenii nepotriviți, mai bine singur

Oamenii îți pot da mari bătăi de cap dacă ești în compania celor nepotriviți. Deși tot oamenii pot să fie cea mai mare bucurie, iar momentele petrecute împreună o binecuvântare, când nepotrivirile sunt prea multe, situația devine gri tare.

Am regretat de foarte multe ori că am plecat în această formulă, pentru că nu puține au fost situațiile în care ne băteam cap în cap între noi. Am ajuns până la evenimente în care amenințările au ocupat un loc de frunte și tare mă tem că, dacă perioada de timp ar fi fost mai lungă, se lăsa și cu violențe mai mult decât verbale! Ca să nu se înțeleagă greșit, niciunul dintre noi nu suntem oameni răi, dar se pare că acel context a reușit să scoată la iveală tot ceea ce aveam mai prost în noi. Ajunsesem să avem diveregențe chiar și pe subiecte ca unde să punem corturile, la ce oră să ne oprim sau cât de repede să mergem.

Am înțeles, în cele 80 de zile, că astfel de experiențe frumoase nu merită trăite într-o companie greșită. Pentru că, oricât ai încerca să dai la o parte aspectele mai puțin plăcute, un gust amar tot rămâne. Știi că potențialul ar fi fost mult mai mare dacă ai fi fost înconjurat de cine trebuie.

Eram în Spania, tocmai trecusem de Barcelona, când am purtat între noi discuția care avea să lămurească odată pentru totdeauna raporturile dintre noi. Cu doar câteva ore înainte, pe când eram încă în oraș, stabilisem de comun acord să nu mai mergem mulți kilometri după ce ieșim, ci imediat ce găsim o plajă potrivită să ne oprim. Mergeam de mai bine de o oră, când am venit cu propunerea să ne oprim și să discutăm ce aveam de făcut. Ne deranja calea ferată, care se interpunea între drum și plajă, trecerea făcându-se, în cele mai multe cazuri, pe niște trepte înguste și greu accesibile nouă cu atâtea bagaje. După ce am vorbit, a rămas să mai pedalăm jumătate de oră, iar apoi, imediat ce găsim pe unde să traversăm, ne oprim definitiv.

Zis și făcut, doar că timpul stabilit a venit și a trecut, iar Andrei nu dădea deloc semne că ar vrea să se oprească. M-am prins cam târziu că iar e vorba de o criză de ambiție, dar imediat ce am realizat asta am decis să lămurim situația. S-a dovedit că avusesem dreptate, era supărat că nu ne-am oprit din timp cum planificasem, iar acum se răzbuna pedalând ca nebunul. De ce nu deschisese gura atunci când fusese momentul, nu știu! Știu însă că a ieșit o discuție de toată frumusețea, purtată doar între mine și el (căci Radu nu avea suficient chef să se implice în a căuta o rezolvare), dar care nu a dus la nicio concluzie. Atunci am înțeles că speranța mea de a deveni o echipă nu se va transforma niciodată în realitate. Și cum s-ar fi putut întâmpla asta, dacă fiecare trăgea după propriile toane și pretenții? Începând din acel moment mi-a fost clar că nu suntem decât trei străini care au ales să meargă împreună de nebuni cu bicicleta și nimic mai mult. Iar imediat ce am realizat acest lucru, așteptările au coborât simțitor și, odată cu ele, s-au împuținat și dezamăgirile.

Dar nici libertate totala nu aveam, căci dacă am fi fost străini unul de altul, în adevăratul sens al cuvântului, nu am fi avut nicio obligație de a continua împreună. Imediat ce disensiunile dintre noi ar fi trecut peste nivelul de toleranță, fiecare ar fi fost liber să își vadă de drum în propriul mod și pe propria cale. Simplu, fără explicații, justificări sau argumente. Dar așa, plecând împreună, parcă trebuia ca și întoarcerea să fie tot împreună.

Fă ce poți, în situația dată!

Între noi, diferențele au fost o mulțime și, combinate cu o multă lipsă de flexibilitate de unele părți, au făcut ca multe momente să rămână fără o parte importantă de frumos. Pentru că, până la urmă, nu că suntem diferiți e problema, ci că nu știm să ajungem la un numitor comun.

Eu plecasem să mă plimb și să mă bucur de fiecare moment, așa că petreceam mult timp cu realizatul fotografiilor și ceream pauze dese. Andrei vede viața ca pe o competiție, așa că pentru el nu exista altceva decât mers nebun către departe. Radu avea dorința ca după prânz să doarmă o oră, ca să se așeze mâncarea mai bine. Mie mi-ar fi plăcut să nu plecăm cu noaptea în cap și să ne oprim devreme, ca să avem timp de odihnă și de liniște. Baieții ar fi vrut să pornim cât mai devreme și să oprim cât mai târziu. Andrei ar fi vrut să mergem mai repede, eu voiam să îi dăm decent, fără să ne rupem. Unii voiam un traseu, alții altul.

Și tot așa – la nesfârșit – ne învârteam în cerc în jurul unor decizii simple, care s-ar fi putut tranșa ușor, mergând pe o cale de mijloc. Iar soluțiile de compromis la care am fi ajuns ar fi fost cele mai bune, cu siguranță. Pentru că a fi diferit înseamnă și să vezi viața din altă perspectivă, ajutând la crearea unui echilibru, nu doar să te bați cap în cap.

Dar când nu îți pasă de celălalt sau când îl consideri inferior ție, nu ai cum să încerci să lași de la tine. De ce ai face ca el, când numai ca tine e bine? Nu ai de ce, dar dacă te-ai pune în locul lui, ai vedea altfel. Ai înțelege că e o idioțenie să te comporți astfel și

că fiecare are dreptul la o părere pertinentă, iar tu ești dator să ții cont de ea.

Am fi mai buni dacă am empatiza cu ceilalți. Dar egoismul e atât de prezent, încât nu lasă loc pentru nimeni altcineva, decât pentru noi. Totul se învârte în jurul propriei persoane, de parcă am fi centrul lumii. Iar de multe ori, chiar și ceea ce facem pentru alții facem, de fapt, tot pentru noi. Dar ne-ar plăcea ca ceilalți să nu fie așa cu noi și chiar avem pretenții de la ei să se comporte după cum ne dorim. Ne-ar conveni ca fiecare să fie altruist și să ne ajute, dar când suntem puși față în față cu a rezolva nevoia cuiva închidem ochii sau ne găsim scuze ca să trecem mai departe, fără să intervenim. Și ne mai mirăm de ce lumea nu e un loc mai bun?

De noi, de fiecare, depinde dacă situațiile rele devin mai bune sau le facem și mai rele. Oricând, chiar și atunci când se pare că nu putem face nimic, putem produce o schimbare, chiar mică. Important e să vrem și să înțelegem că fiecare faptă, vorbă sau gând au o consecință în economia vieții.

Nu puține au fost situațiile pe drum în care conflictele dintre noi au fost aplanate doar pentru că unul dintre noi a decis să ia decizia corectă și să tacă. Dar tot multe au fost și cazurile în care am continuat să mergem pe căi înfundate, doar pentru că ne-am lăsat mânați de ambiții, orgolii și încăpățânare.

Sper însă ca înțelegerea greșelilor trecute să fie primul pas către a nu le mai repeta în viitor. Pentru că dacă azi nu trăim mai bine ca ieri, înseamnă că am trăit degeaba. Iar dacă nici după astfel de experiențe majore perspectiva nu se schimbă, atunci ce rost mai are să-ți bați capul?

Fața frumoasă a monedei

Dar să ai alături de tine oameni frumoși cu care să vezi viața din aceeași perspectivă e cea mai mare binecuvântare. Să știi că formați o echipă, că atunci când e nevoie mâinile se întind să ofere ajutor și că atunci când diferențele apar acestea sunt tratate cu maturitate și responsabilitate, e fantastic! Atunci, călătoritul

de unul singur nu mai e o opțiune, decât în cazul nefericit în care nimeni nu îți împărtășește visul. Nu ai avea de ce să nu îți dorești ca astfel de momente să nu le trăiești cu cei dragi, iar bucuria ar fi completă.

Nu e nimic mai frumos ca a avea în jurul tău oameni care să te susțină. Oameni în care să ai încredere, la care să poți apela pentru sfaturi și despre care să știi că sunt acolo și pentru tine, nu doar pentru ei.

În perioadele dificile ale vieții vezi cine îți sunt prietenii și doar atunci cunoști adevăratul caracter al oamenilor. De obicei nu ne căutăm unii pe alții decât la nevoie, așa că e mare lucru ca cineva să fie lângă tine și ca să ofere ajutor, nu doar să-l primească.

Se spune că cea mai ușoară cale de a-ți provoca probleme e să interacționezi cu oamenii. În același timp, majoritatea bucuriilor nu sunt depline dacă nu sunt împărtășite cu ceilalți. Cînd vine vorba de relații, e exact ca și în cazul cuțitului: modul cum îl folosești îl face bun sau rău. Doar că între oameni lucrurile sunt mai complexe, căci fiecare are propriul fel de a fi, pe când cuțitul tace. Cert e că îți poți provoca multe dureri de cap acceptând niște relații nepotrivite.

Dar cealaltă parte a monedei există și e strălucitoare. Oamenii te pod duce la un alt nivel, ajutându-te să crești și să devii mai bun. Pot fi un exemplu și pot face, prin simpla lor prezență, ca zilele proaste să se transforme în zile mai bune.

Ultimele două săptămâni am avut grupul extins cu Wouter, belgianul plecat spre Georgia, iar acesta avea un mod tare interesant de a fi. Încerca să se bucure de fiecare moment, fără grabă, dar mereu păstrând drumul rămas și destinația în minte. Împreună cu el am petrecut unele din cele mai memorabile seri, stând până târziu printre corturi și povestind sau discutând planuri de viitor. Ar fi trecut zilele respective și fără el? Cu siguranță! Ar fi fost, însă, la fel de speciale? Cu siguranță că nu!

Depinde de noi, de fiecare, cu ce fel de oameni ne înconjurăm în viața de zi cu zi. Mai important însă decât cei pe care îi

avem lângă noi e ce fel de persoane suntem noi pentru cei din jur. Pentru că degeaba cerem de la ceilalți, dacă nu cerem, mai întâi, de la noi. Căci lumea se schimbă nu prin ceea ce face altul, ci prin ceea ce realizăm (sau nu realizăm) fiecare.

Lecția 3
Acțiunea e cea care ne definește

Acum câțiva ani am descoperit așa-numitele cărți motivaționale și de dezvoltare personală, un nou orizont deschizându-mi-se în față. Dintr-o dată, creierul meu a început să fie bombardat cu tot felul de idei noi și împins de la spate. Totul părea posibil și chiar și cele mai dificile vise aveau șanse de izbândă. În această nouă lume nu era loc decât pentru o continuă stare de bine și un context perfect pentru progres.

Am învățat foarte multe lucruri noi în timpul cât am citit astfel de cărți. Dar a venit și momentul în care am realizat că, deși o astfel de lectură e binevenită, e departe de a fi totul. În general, când vine vorba de cărți sau cunoștințe noi, a le citi sau a acumula informațiile din ele nu te ajută deloc – dacă nu treci la pasul următor: practica – dar în cazul lecturilor motivaționale lucrurile sunt chiar mai rele. De ce? Pentru că scriitorii din domeniu (nu toți), au ca principal scop nu să te determine să acționezi (deși mulți declară fix pe dos), ci vor doar să te facă să te simți mai bine. Citind, te umpli cu energie și capeți o stare de liniște, dar când aceasta se duce, trebuie să te întorci să citești iarăși. Iar toată situația devine un cerc vicios, starea ta devenind apropiată de a unei persoane aflate în sevraj. Doar că drogul nu e unul fizic, ci unul intelectual, însă efectele sunt aceleași.

În viață nu contează cât sau ce vorbești, ci important e ceea ce faci. Degeaba spui de pe buze, dacă viața ta nu e în concordanță

cu vorbele tale. Doar acțiunile pe care le întreprinzi te definesc, nu cele cu care te lauzi din gură. Henry Ford spunea că „nu poți construi o reputație pe baza a ceea ce ai de gând să faci", iar noi, de foarte multe ori, exact asta încercăm: să construim o viață de fapte pe o temelie de vorbe.

La începutul planificărilor pentru excursie, am decis să deschid un blog (care ulterior s-a transformat în site) pe care să îl folosim pe post de jurnal de călătorie și unde să împărtășim cu cei de acasă poze și povești. Acesta, plus încercarea noastră de a ne găsi un sponsor, a făcut ca aventura pe două roți să capete un anumit grad de notorietate, cel puțin în rândul prietenilor și cunoscuților, dacă nu chiar mai departe. Am ajuns astfel să fim *cunoscuți* în multe cercuri, iar unii oameni chiar ne urmăreau progresele pas cu pas.

Toată această așa-zisă faimă ne-a prins bine pe de-o parte dar, pe de alta, acționa asupra noastră ca o responsabilitate în plus. În decurs de doar câteva luni, ajunsesem să ne dăm – într-un fel – cuvântul în fața altora, deci nu prea mai puteam da înapoi. Au fost câteva momente în care toate planurile erau să se prăbușească, dar faptul că aveam seriozitatea pe post de garanție ne-a împins de la spate. Iar când antrenamentele nu mergeau cum trebuie sau dispoziția era proastă, să știi că nu îți permiți să te întorci în țară cu mai puțin decât ți-ai propus, oamenii neacceptând un abandon, a funcționat bine pe post de motivație.

Stau și mă întreb: ce imagine ne-am fi creat noi, dacă după ce ne-am tot lăudat în stânga și-n dreapta cu planurile noastre, am fi lăsat-o moartă și am fi dat înapoi? Ar fi contat pentru cineva vorbele, dacă faptele nu le-ar fi urmat? Am fi fost noi ceva mai mult decât niște guri sparte? Nu, bineînțeles că nu, iar ceilalți ne-ar fi taxat pentru asta.

Totuși, când vine vorba de viața de zi cu zi, ne permitem să spunem multe și să facem puține. Nu ne pasă câtuși de puțin de mesajul pe care îl transmitem celorlalți despre noi. Iar ceea ce este și mai rău: nu ne interesează nici de imaginea pe care ne-o creăm în proprii ochi. Cum putem să ne definim, ca persoane,

dacă ne rezumăm doar la vorbe? Cum să ajungem la o stimă de sine corectă dacă ne întemeiem viața doar pe ceea ce avem de gând să facem? Visurile sunt importante, e adevărat, dar dacă nu faci pasul spre transformarea acestora în realitate, visezi degeaba!

Cum progresezi?

De când e lumea, cunoștința a însemnat putere, iar cine a deținut-o a avut controlul. Cu cât înaintăm mai mult în istorie, cu atât observăm că persoanele care aveau acces la informație erau mai puține. Din fericire, în zilele noastre și în țara noastră nu ne mai lovim de astfel de probleme, educația fiind la îndemâna oricui.

A ști nu e totul, însă! A ști e doar primul pas, dar oh! ce mic și nesemnificativ este! Ce faci cu ceea ce știi, asta contează. Din păcate, foarte mulți dintre noi avem impresia că dacă acumulăm un anumit set de cunoștințe suntem mari. Nimic mai fals! Poate că da, ajungem bine pregătiți într-un domeniu, dar asta ne va duce vreodată departe? Nu, iar lumea e plină de *experți de canapea*, adică de oameni care știu totul din fața televizorului, omorând o canapea confortabilă. În lumea sportului, de exemplu, există atât de mulți comentatori și critici care își dau cu părerea după meciuri sau care analizează prestațiile unor sportivi, de te ia cu rău! Iar dacă doar i-ai asculta, ai avea impresia că sunt foarte pricepuți în domeniu. Și sunt, doar că ei nu activează în alt sport exceptând datul din gură (fără rost).

Dar, înainte de a da cu pietre, trebuie să ne oprim și să ne uităm la noi, fiecare în dreptul lui. Pentru că atunci când vine vorba de a trăi, toți suntem experți în a da sfaturi. Parcă avem idei pentru toată lumea, numai când ajungem la noi rămânem fără inspirație. Și, deși planuri și soluții găsim destule, faptele care să ne recomande sunt prea puține.

Există o singură cale de a progresa cu adevărat: a acționa. Învățatul, pregătitul, găsitul scuzelor și restul nu țin, deși pot ajuta într-o oarecare măsură. Când te arunci în noroi și când te lovești de pereți, atunci faci pași în direcția corectă. Și ajungi să

înveți din mers, să întrebi și să asculți în stânga și-n dreapta, căci trebuie să te descurci. Ai varianta să te umpli de cunoștințe, dar preferi să cazi în gol și să vezi tu cum o scoți la capăt. O nebunie? Poate, dar e nebunia care te duce departe.

Studiile arată că oamenii reține 90% din ceea ce fac și doar 10-15% din ceea ce citesc sau ascultă. Mai bate cuiva la ochi discrepanța? Să ne gândim: cât la sută din timpul fiecăruia e ocupat cu acțiune și cât cu alte prostii? La școală – doar teorie. Abia când ajungi la facultate se introduce, pe ici, pe colo și câteva activități mai practice, dar tot nu e suficient. La job te lovești întâi de dobânditul cunoștințelor. Apoi treci pe modul *robot* și faci aceleași activități oră după oră și zi după zi. Iar progresul unde-i? În buletin, amintindu-ne că timpul trece și trece.

Pentru a deveni mai bun e nevoie de exersare continuă. Iar pentru a trece la următorul nivel trebuie să te ridici la înălțimea acelor standarde. Îmi amintesc de o vorbă care spunea cam așa: „Dacă faci ce face toată lumea, vei ajunge acolo unde ajunge toată lumea". Și, pe cât de logică este informația transmisă, pe atât de puțin e conștientizată. De ce aș ajunge eu mai departe ca alții, din moment ce comportamentul meu nu se diferențiază prin nimic major de al lor? Dacă vreau să am o altfel de viață decât majoritatea, atunci trebuie să fac ceea ce majoritatea nu face, nu?

Scriu aceste rânduri și mă gândesc la cei 8.300 de kilometri pe care i-am pedalat vara trecută. Aș fi putut învăța atât de multe despre viață dacă aș fi stat acasă? M-aș fi bucurat eu de aceleași trăiri, din fața laptopului, pe Internet? Aș fi văzut eu toate acele frumuseți, fără efortul drumului? Răspunul e evident, nu? În niciun caz!

Aș fi putut să citesc despre ture cicloturiste câte cărți mi-aș fi dorit. M-aș fi putut documenta despre traseu și aș fi putut vedea fotografii și viziona pe *YouTube*. Aș fi putut chiar încerca mâncare tradițională, ca să cunosc cultura și obiceiurile locurilor. La televizor aș fi putut urmări competiții cicliste, pentru a-mi îmbunătăți rezistența fizică. Iar dacă aș fi fost cu adevărat hotărât,

aș fi putut beneficia de sfatul persoanelor încercate pe drumuri, care au mai făcut astfel de excursii. Dar nimic din toate acestea nu ar fi contat mai mult decât un vârf de ac sau decât negru sub unghie. Pare o nebunie simpla enumerare a activităților; cum să cred că ar da roade un astfel de program?

Aproape că nu contează ceea ce știi, dacă nu folosești acele informații într-un mod practic, zi de zi. Nimic nu te diferențiază pe tine, care ai cunoștințe fără să le folosești, de cel care nu are deloc acele cunoștințe. Partea interesantă e că cine face fără să știe, ajunge să și știe, pe când cel care știe dar nu face, ajunge nici să nu mai știe!

Dacă nu acum, atunci când?

Așa cum spuneam, nu contează nici ceea ce știi, nici ceea ce spui, dacă nu treci dincolo de gânduri și vorbe. Motivele care se interpun între om și rezultat pot fi multe, dar indiferent dacă sunt întemeiate sau nu, realitatea e că ceea ce nu faci nu va fi făcut. Iar dacă stai și aștepți să te lovească și pe tine o minune, s-ar putea să îmbătrânești așteptând.

Nu există alt moment mai potrivit să treci la acțiune decât cel prezent. Dacă nu te apuci acum de treabă, când crezi că o să o faci? Ce o să fie mâine diferit, de speri că în viitor lucrurile vor fi mai bune? Cine să le facă astfel, dacă tu astăzi stai cu mâinile în sân?

Prea mulți ne pierdem tinerețea, anii și viața așteptând un viitor în care visele noastre vor deveni realitate. Ne obișnuim în mediocritatea cotidiană și ne vindem libertatea pentru o fărâmă de pâine, un pahar cu apă sau ceva mărunțiș prin buzunare. Alegem să îi lăsăm pe alții să ne dicteze cum să trăim, ce să gândim și ce să facem. Ne amăgim la fiecare pas că o să vină și vremea noastră, când totul se va schimba, iar viața mult dorită nu o să mai fie o utopie, ci o realitate palpabilă. Așteptăm, dar vremea nu ne-așteaptă. Ba mai mult, în goana ei, ne jefuiește nu numai anii, ci și speranțele, naivitatea și aspirațiile. Iar târziu – și cât de târziu! – chiar și ea ne părăsește, lăsându-ne zdrențuiți pe-o buză

de mormânt. Tot ce ne rămân sunt amintirile – aproape mereu prea puține – despre cei care am fost și cei care am fi putut fi. Atunci însă nu mai e timp de regrete.

Din fericire, nu e nicidodată prea târziu să punem punct, pentru a o lua de la capăt. Nu contează vârsta, ocupația sau visele, atâta timp cât încă mai suntem pe aici, putem împinge lucrurile pe făgașul dorit de noi. Obstacole vor fi întotdeauna, dar acolo „unde e voință, e și putință", spune o vorbă înțeleaptă. Doar că, cu cât pui piciorul în prag mai devreme, cu atât socoteala pe care trebuie să o dai e mai mică, așa că fiecare amânare mai mult încurcă, decât ajută.

De fiecare din noi depinde să trăim viața pe care ne-o dorim. Dacă vrem să ajungem sus, atunci renunțarea la vorbe e o obligație, nu o alegere. Acțiunile sunt cele care ne definesc, nu dorințele strigate de pe buze.

Ca oameni, toți vorbim. Unii dintre noi mai și gândesc, dar doar puțini sunt cei care trec la fapte. Ei bine, viitorul este al celor care gândesc și lasă faptele să vorbească pentru ei!

Lecția 4
Trăiește altfel!

De multe ori mă surprind că trăiesc cu impresia că există doar un singur mod corect de a vedea lucrurile, deși mă străduiesc demult să mă învăț că realitatea nu e deloc așa. De fapt, suntem atât de diferiți, încât fiecare avem propriile păreri, idei și gusturi, iar a avea pretenția că de unde privești tu e cel mai bine poate constitui un semn de nebunie. Și adevărul e că ne-am învățat fiecare cu propriul stil de viață, fiindu-ne foarte greu să-l schimbăm, în caz de nevoie. Iar acest stil e format din tot ce ne definește – gânduri, obiceiuri, acțiuni etc – încât aproape că se suprapune peste ființa noastră.

Doar că nu ne diferențiem între noi chiar atât de mult pe cât credem. Cu siguranță, fiecare e unic, având propria atitudine față de viață, dar diferențele sunt detalii. În mare, toți suntem la fel: avem nevoie de hrană, adăpost și aer pentru a supraviețui. Ne bucurăm să primim afecțiune și avem nevoie să fim apreciați și iubiți. Tuturor ne place în zona de confort, unde e cald și bine. Ne învârtim în jurul tehnologiei, iar la lucru mergem fie cu mașina, fie cu transportul în comun, dacă mai mult nu ne permitem. Ne mulțumim să avem un loc de muncă cât de cât stabil și nu ne deranjează deloc să ne dăm timpul la schimb pe bani. Cu toții suntem rodul educației pe care am primit-o și al societății în care trăim. Familia își lasă foarte mult amprenta asupra noastră, iar

oamenii cu care ne înconjurăm ne reflectă. Nu, nu suntem deloc atât de speciali pe cât ne place să credem!

Ba mai mult, între anumite limite, ne-am tranformat toți în niște roboței: am ajuns să gândim cum gândește toată lumea și să facem ceea ce face toată lumea.

Ce facem cu cei din afara tiparelor?

Există două extreme prin care ne putem raporta la cei care aleg să trăiască altfel: fie îi admirăm, fie îi desconsiderăm. Uneori atitudinea survine și în funcție de ce reprezintă acest *altfel* și de cum rezonează el cu noi ca ființă – dacă îl considerăm bun sau rău – dar de cele mai multe ori aceasta nu e decât rodul mentalității impuse de societate, de prieteni sau de familie.

Nu de mult, citeam pe Internet despre cazul unei tinere care a fost omorâtă pe o stradă din New York după ce a fost agresată de trei ori – de același bărbat – în nici 30 de minute. Oribil, nu? Dar se pare că asta nu e decât prima parte a poveștii! A doua: totul s-a întâmplat în fața a aproximativ 40 de martori, care priveau scena de la geamurile apartamentelor, dar niciunul nu a intervenit și nici nu a sunat la poliție. De ce? Ei bine, se pare că așa ne comportăm când suntem într-un grup, tindem să adoptăm reacțiile și acțiunile celor din jur. *Dacă celălalt nu intervine, eu de ce aș face-o?* ne scuzăm.

Și tocmai din această cauză, când apar oameni care trăiesc altfel decât o face majoritatea nu sunt priviți cu ochi buni. În general sunt condamnați sau, cel puțin, priviți ca niște ciudați nebuni. Ocaziile în care aceștia sunt admirați nu sunt multe, iar dacă se întâmplă astfel e datorită măreției cauzei sau a unei rezonări interioare a privitorului cu acțiunea în sine.

Când auzeau oamenii de ce avem de gând să facem noi, majoritatea ne numeau curajoși. Au fost și alții mai sinceri care neau spus verde în față că suntem nebuni și că așa ceva nu se face. Am primit și felicitări și încurajări, dar acestea au venit mai ales la sfârșitul aventurii, după ce situația a fost tranșată. Oricum, pentru cei care a face ceva provocator înseamnă să meargă 10 mi-

nute pe zi sau să mai taie din cele 2-3 ore de stat la televizor sau internet, ceea ce voiam să realizăm noi era clar o imposibilitate.

„Și cum o să rezistați?" eram întrebați. Iar apoi interogatoriul curgea în cascadă: „Unde o să vă spălați?" „Corturile unde o să le puneți?" De unde o să luați apă de băut?" „Cu drumurile cum o scoateți la capăt?" „Dacă nu mai puteți?" Și multe altele, că nici nu mi le mai amintesc. Multe cuvinte, aceeași idee: „Cum o să trăiți (altfel)?"

Cum am trăit pe drumuri

Nu a fost deloc ușor să ne luăm lumea în cap pentru un timp atât de lung, căci implicațiile au fost multe și majore. Tot ceea ce știam sigur era că aveam de pedalat un anumit număr de kilometri, dar în rest ne-am lovit numai de variabile. Mâncarea ne-am procurat-o mereu din supermaket-uri, deci și aici flexibilitatea a fost cam mică: căutam magazinele mai ieftine și, la fiecare 2-3 zile, ne făceam aprovizionarea. Apă ceream pe la oameni sau luam de prin benzinării, acolo unde găseam. Mai greu ne-a fost în Ucraina, Slovacia, Polonia și Cehia căci noi nu știam o boabă din limbile lor, iar localnicii care vorbeau engleză erau foarte rari. Și în Spania a fost puțin ciudat, pentru că apa de la robinet nu era potabilă, așa că oamenii ne dădeau din propriile rezerve cumpărate și asta nu era chiar confortabil.

De dormit, am dormit pe unde am apucat, la propriu. Înainte de această excursie aveam foarte puține nopți petrecute în cort, dar acum lucrurile stau cu totul altfel. De obicei, când se apropia timpul să ne oprim, începeam să căutăm un loc potrivit pentru campare. Dacă exista vreo sursă de apă prin zonă era un bonus, iar dacă nu, ne făceam aprovizionarea din ultima localitate.

La camping am tras o singură dată, în Praga, în rest ne-am bucurat de natură și libertate. Pe câmp, în păduri pustii, pe plajă la Atlantic, pe marginea drumului sau în curțile localnicilor, locurile unde ne-am așezat corturile au fost foarte diverse. Cât am avut marea aproape dormeam direct sub cerul liber, deși uneori

țânțarii ne făceau somnul un coșmar. Iar în orașele unde am avut la cine trage, ne-am bucurat de ospitalitatea oferită de cei care ne-au găzduit. E un sentiment fantastic ca, după zile și nopți în șir petrecute departe de confortul secolului XXI, să te poți bucura de un duș fierbinte, o masă caldă și un pat moale! Dar, deși toate acestea sunt binevenite și ești mult mai recunoscător pentru ele în astfel de cazuri decât atunci când le consideri *un dat*, îți dai seama că nu sunt chiar atât de indispensabile traiului, până la urmă.

Cu spălatul ne-am descurcat cum am putut. De obicei găseam o variantă pentru o baie generală la fiecare câteva zile, ocazie cu care aveam grijă să ne spălam și hainele. Am învățat însă să ne descurcăm și cu puțin, așa că reușeam, cu doar 1 litru de apă, să ne spălăm decent în fiecare seară, în cazul în care alte surse lipseau. (Pentru cei care acum strâmbați din nas și faceți mofturi: plecați pe drumuri vreo două săptămâni și vorbim după!). Când vremea era neprietenoasă schimbam rutina igienei, căci atunci avea grijă ploaia să ne spele și să ne clătească. În astfel de perioade era rău însă, fiindcă nu reușeam să ne uscăm hainele și corturile. (Am avut corturi bune, nu trecea apa și vântul prin ele, dar dacă nu prindeam un timp ziua când să le punem la uscat, seara următoare lucrurile deveneau mai puțin plăcute.)

Cam așa am trăit, în mare, timp de 3 luni de zile. Și ne obișnuisem într-atât, încât totul devenise rutină, deși aceasta nu era chiar cea cu care eram învățați acasă. Era un altfel de trai, considerat de neconceput de mulți, pe bună dreptate poate.

Nu ne-a fost ușor, de multe ori devenise chiar stresant, dar dacă cel mai curajos lucru pe care îl faci e să faci ceea ce faci întotdeauna, atunci ce rost mai are viața? Niciunul! Iar împlinirea vine atunci când mergi pe propriul drum, provocându-te la fiecare pas, nu când îți consolezi aspirațiile și renunți la ele! Și nu contează de ce ești laș, contează doar când ai de gând să nu mai fii. Iar dacă nu ai de gând să schimbi nimic, nimic nu va fi schimbat. Dar să nu plângi peste ani că traiul tău nu a fost ce ți-ai dorit, căci atunci o să fie prea târziu.

Se poate trăi și altfel

Da, se poate - deși uneori pare greu, dacă nu chiar imposibil – iar întrebarea care trebuie pusă este: *merită?* Merită să trăiești căutându-ți propria cale? Are rost să te zbați, să alergi și să obosești, într-o luptă pe care s-ar putea să nu o câștigi, dar despre care știi sigur că e a ta? Pentru că a sta pe propriile picioare într-o lume care îți cere și te obligă să te sprijini de ceilalți – ca să faci ce face toată lumea – constituie o decizie care poate fi usturătoare, în multe cazuri. Dar, dacă situația nu pare prea roz și te îndeamnă să dai înapoi, întreabă-te din nou: *merită?* Merită să gândești, să vorbești și să trăiești așa cum trăiesc toți? Are rost să o iei pe același drum, ca să sfârșești în același loc în care ajunge toată lumea? Este traiul pe care îl vezi în jur genul de viață pe care ți-ar plăcea să ți-o creezi? Trage linie, ia o decizie, iar apoi acționează!

Fiecare monedă are două fețe, iar viața e formată dintr-un puzzle de monede care, puse la un loc formează moneda finală – tot cu două fețe – a fericirii. Deciziile pe care trebuie să le luăm la fiecare pas – și care sunt mii în fiecare zi – reprezintă piesele principale ale tabloului. Ele sunt cele care indică direcția în care ne îndreptăm, pe propriul drum sau pe unde ne arată ceilalți. Fiecare e importantă, deși poate că în anumite momente peste unele trecem în grabă, fără să le acordăm atenție. La final însă, toate acestea se vor aranja frumos într-o imagine completă, iar tot ceea ce vom putea face e să stăm și să o privim. Dacă am luat deciziile corecte și ne-am urmat inima vom avea ce admira, căci monedele vor fi pe partea corectă, iar noi vom fi împliniți. Pe verso însă nu e loc decât pentru nefericire și regrete, dar timpul schimbărilor a trecut și nimic nu mai poate fi făcut.

Sfârșitul e inevitabil, iar confruntarea cu trecutul nu sare pe nimeni. Astăzi – și numai astăzi – avem șansa de a acționa în așa fel încât, atunci când va veni momentul, să putem zâmbi liniștiți și împăcați. Tolstoi nota în jurnalul său: „M-am gândit că trebuie să ne pregătim pentru a muri cum se cuvine. Și mi-am amintit că întreaga viață începând cu copilăria este moarte treptată, de aceea trebuie să ne pregătim mereu, fără încetare." Fără a o da în

gânduri sumbre, e păcat că nu conștientizăm că timpul nostru e limitat și că trebuie să îl trăim așa cum ne dorim. Dacă ne-am pregăti zilnic, cu grijă, tabloul de final, cel mai probabil am avea parte de o imagine plăcută și satisfăcătoare. Iar în aceasta, regretele nu își vor găsi locul, cu siguranță.

Îmi vin în minte multe exemple de persoane care dovedesc că se poate trăi și altfel, dar nu vreau să mă rezum decât la două. Nu o să îi pun la socoteală pe cicloturiștii cu care ne-am mai întâlnit pe drumuri și care sunt, cel puțin pentru mine, un model de viață, ci o să mă refer la două cazuri despre care am citit și care m-au marcat.

Primul exemplu este un tânăr care a decis să plece de acasă și să călătorească prin lume. Acțiunea s-a petrecut în jurul anilor '90, iar ținta lui era să meargă în Alaska și să stea câteva luni în sălbăticie. Traiul în societate nu-l împlinea, așa că a ales să pornească pe propriul drum, spre necunoscut. Din păcate, povestea lui s-a terminat trist: a murit prin otrăvire din cauza unor plante care, deși apăreau comestibile în cărțile de specialitate, erau dăunătoare.

Îmi pare rău pentru el, dar îl admir pentru curajul de a-și alege viața dorită. Și, deși era prea naiv în felul său de a fi, faptul că a putut să-și urmeze visul face din el un erou. Nebun în ochii multora, exemplu în ochii altora, el reprezintă, dincolo de tragedia întâmplării, întruchiparea expresiei „totul este posibil!".

Al doilea caz este unul despre care am citit chiar când eram plecat prin Europa: *răsfoiam* Internetul într-una din serile mai lungi, când am dat despre povestea lor. Doi tineri proaspăt căsătoriți au ales să aibă o altfel de lună de miere: au plecat pe jos, din Paris până la Ierusalim, parcurgând în total 6.000 de kilometri. Nu am apucat să le citesc cartea, dar experiența lor a fost, cu siguranță, unică și impresionantă. *Care e rostul unui astfel de voiaj?* ne-am putea întreba. *Fericirea!* ar putea veni răspunsul.

În loc de concluzie

Lumea e plină de oameni care vor să trăiești ca ei, făcând ceea ce fac ei. Dar e o prostie să îi urmezi și să îți sacrifici fericirea. Responsabilitatea cade pe umerii noștri, ai fiecăruia, nu pe ai celui care vine cu sfatul sau cu părerea. Și indiferent că e vorba de părinți, soție, copii, prieteni sau șefi care îți cer să te *gândești mai bine*, tu ești cel care trebuie să iei deciziile. E vorba de viața și fericirea ta, până la urmă, deci de ce te-ai lăsa pe mâna altuia?

Poate că e mai ușor să te iei după ceilalți, făcând ceea ce fac toți. Dar dacă mersul cu gloata nu te împlinește, dacă vei rămâne îți vei rata viața. Dacă vrei să trăiești altfel – orice ar însemna asta – atunci pune mâna și trăiește! Renunță la scuze, explicații sau amânări și permiteți libertatea de a visa și de a-ți transforma acele vise în realitate. E singura cale spre viața adevărată, să trăiești după cum te cheamă inima!

Lecția 5
De probleme nu se fuge!

Doar ce am apucat să montăm corturile și să mâncăm, că s-a și pornit un vânt năprasnic ce mirosea a ploaie. Se întâmpla în Cehia, era seara târziu, iar locul de campare era la intrarea unei localități, gard în gard cu cimitirul. Cel puțin urma să avem vecini liniștiți, deci tot era ceva! Aceasta fusese a doua oară când desfăcusem bagajele în aceeași seară, căci am fost nevoiți să ne mutăm. Primul loc unde am vrut să oprim era chiar lângă calea ferată, iar trenurile pe acolo nu treceau ca la noi, din an în Paște și cu 50 km/h, ci câte 3-4 pe sfert de oră, iar vitezele și zgomotul erau mai mult decât infernale.

Imediat după ce am intrat în cort, am început să mă gândesc la vremea de afară și la ce urma să ne aștepte a doua zi, în cazul în care lucrurile nu se vor îmbunătăți. Și mi-am dat seama, brusc, că mi-aș fi dorit să fiu în altă parte, unde situația să fie mai roz și vremea mai plăcută.

Cu vremea se poate, cu altele nu

Nu ar fi fost greu să plec într-o zonă unde vântul să nu bată și ploaia să nu vină, deși nici foarte ușor nu ar fi fost, ținând cont că deplasarea se făcea cu bicicleta. Dar totuși, atunci când vremea nu e plăcută acolo unde ești, poți oricând să găsești un loc mai pe

gustul tău, dacă asta vrei. În schimb, când vine vorba de probleme mai importante, lucrurile nu mai sunt atât de ușoare.

Cu aspecte neplăcute, nefericiri sau dezamăgiri toți avem de a face. Nu contează unde suntem, cu cine sau cu ce ne ocupăm, viața de zi cu zi e plină de provocări și de situații de care ne-am descotorosi imediat, dacă am putea. Dar lucrurile nu merg atât de ușor, adică nu poți să te urci în mașină și să pleci unde vezi cu ochii, doar ca să scapi. Și nici cu bicicleta nu merge, credeți-mă, am încercat. Am stat 80 de zile pe drumuri, departe de tot ceea ce am lăsat acasă, dar degeaba.

De fapt, oricât de departe m-aș duce, problemele se lipesc scai de mine, nevoind deloc să-mi dea pace. Poate că de asta sunt numite astfel – probleme – pentru că dau bătăi de cap și se lasă greu rezolvate. Iar de ele nu se poate fugi, oricât am încerca. Nu poți – chiar nu poți! – să te urci în avion și să scapi unde vezi cu ochii. Întotdeauna ele vor găsi o cale să se țină de tine și să te facă să le depășești, fie că vrei, fie că nu, și indiferent dacă îți place sau de cât chef ai de ele.

De uitat, da, poți alege să fugi și să le uiți, dar e asta o rezolvare? Nu tot rămân cu tine, oriunde te-ai duce? Ce te face să crezi că le poți șterge din minte și suflet așa, pur și simplu? Și, presupunând că ai putea, cum să trăiești toată viața cu un trecut nerezolvat undeva acasă?

De ce nu poți scăpa?

De ce nu poți scăpa de probleme prin fugă? E simplu: pentru că ele fac parte din tine! Ele nu există, în forma pe care tu o vezi, decât prin tine. O problemă nu e o problemă decât dacă te afectează și dacă, într-o anumită măsură, ține de tine să o rezolvi. Dacă tu n-ai exista, atunci nici ea n-ar exista.

Ca viața oricărui om, și a mea e plină de situații nu chiar roz și de aspecte care se cer îndreptate. Oricât mi-aș dori eu să fiu excepția, nu sunt, ba poate chiar depășesc media, în unele cazuri. Când am știut că urma să îmi îndeplinesc visul de a cutreiera prin țări străine pe bicicletă, nu am putut să nu mă gândesc că,

pe undeva, această excursie avea să fie o evadare. Urma să sparg o fereastră de câteva luni în viața trăită până atunci și să schimb macazul, iar gura de oxigen ce aveam să o inspir era mai mult decât binevenită. Speram la un moment – lung – de respiro, în care să am timp să îmi pun ordine în gânduri și în planurile de viitor. Scopul principal nu era să fug de tot și de toate dar, cu toate acestea, plecarea nu putea să cadă într-un moment mai bun.

Timpul a trecut însă și prin lume am umblat... și am înțeles că de ce las în urmă nu mă pot detașa, decât dacă las în ordine. Am avut când să mă gândesc, când să fac planuri și când să găsesc soluții, dar nu am scăpat. Într-adevăr, problemele păreau puțin mai departe, dar tot acolo erau, așteptându-mă.

Probleme ca probleme, dar soluții?

De probleme ne-am săturat, că și așa ne lovim de ele pe toate drumurile și la fiecare pas. Important e: soluții există? Avem totuși, niște căi de salvare? Ei bine, avem, normal că avem! Și sunt la îndemâna fiecăruia, din fericire. Cum scăpăm de probleme? Rezolvându-le! Nu, nu întorcând spatele și fugind, sperând că după colț o să fie mai bine, ci stând față în față cu provocarea și câștigând lupta. Pentru că fiecare problemă asta reprezintă, de fapt, o provocare pe care noi trebuie să o acceptăm.

Nu știu cu ce probleme te confrunți sau care sunt aspectele din viața ta care îți dau bătăi de cap. Nu știu nici ce nu îți iese și nici care sunt lucrurile pe care trebuie să le schimbi, iar de cât de greu îți este nu am habar. Nu pot să înțeleg cum e să fii în pielea ta și nici ce implică să trăiești unde, cum și cu cine trăiești tu. Și nici nu am cum să știu de ce soluții ai tu nevoie ca să îți depășești problemele de zi cu zi, dar știu o persoană care știe toate acestea și care e în măsură să încerce să rezolve totul: pe tine! Nu mă crezi? Atunci ascultă! Lasă cartea din mână timp de două minute și privește la viața ta de până acum: cine s-a luptat cu toate și cine a fost cel care a scos-o, chiar dacă uneori cu greu, la capăt? Cine a

fost cel care a stat pe baricade și a condus luptele? Nu tu? Atunci cine? Sigur nu vrei să te mai gândești?

Soluția e la noi întotdeauna, iar chiar și atunci când nu suntem în măsură să rezolvăm situația, de noi depinde cum ne raportăm la contextul creat. Iar tocmai această atitudine pe care o afișăm în fața greului e soluția ieșirii din impas și nu rezolvarea problemei, în adevăratul sens al cuvântului. Asta ne diferențiază: cum trecem prin greutăți, nu cum le rezolvăm.

Încă trei vorbe

Din fericire, a doua zi nu a plouat deloc, ba chiar a fost o vreme foarte frumoasă. Nici noaptea nu a fost rău, deci mirosul de ploaie din vânt a fost însoțător cu noi. Am plecat liniștit, dar având încă în minte trista realitate și problemele ei. Aveam deja concluzia unei lecții care era departe de a se fi sfârșit: oriunde te-ai duce, iei problemele cu tine.

Deci nu are niciun rost să faci din fugă un scop, pentru că nu contează cât de tare alergi, trecutul tău aleargă cu tine. Și, cu cât îi dai mai tare și impresia că îl lași în urmă crește, cu atât el e mai în spatele tău, așteptând să îți sară în față, vrând să te sperie parcă. Oricum, important e să înțelegi că doar acceptându-ți viața, așa cu multe și grele probleme cum e ea, poți să trăiești cu adevărat, plecatul departe nefiind în niciun caz o soluție.

Iar ultimele trei vorbe pe care voiam să le mai zic: când vine vorba de probleme, *să nu fugi!*

Lecția 6
Fii flexibil!

Mi s-a spus de multe ori că sunt încăpățânat, că las greu de la mine și că abia accept și punctul de vedere al altora. Și mi s-a spus de când mă știu, deci m-am cam obișnuit să fiu așa, din moment ce toată lumea așa zice. Doar că am învățat, pe parcursul anilor, că modul acesta de a trăi nu e rău deloc. Ba din contră, e un semn de tărie de caracter să o iei la stânga – dacă tu asta vrei – când toți îți spun că ei o iau la dreapta. În plus, dacă nici la principiile și propriul set de convingeri nu ții, atunci ce anume contează pentru tine? Iar dacă accepți fiecare idee pe care o întâlnești doar pentru că nu vrei să fii tare de cap, tot nu e în regulă.

Și totuși, argumentele de mai sus poate că dau bine pe hârtie, dar în realitate e mult mai greu să diferențiezi o persoană încăpățânată de una care are coloană vertebrală. Iar în general, comportamentul e același în ambele situații, doar atitudinea este cea care se schimbă.

În echilibru: Flexibilitate vs. Încăpățânare

Se știe că cea mai bună metodă de a aborda o situație e așa-numita *cale de mijloc*. Când alegi astfel, se creează un echilibru sănătos între variantele extreme ale problemei, variante care aproape

întotdeauna sunt dăunătoare. Dar unde să te plasezi atunci când ești prins între a fi flexibil și a rămâne bine ancorat pe propriile picioare? Cum să te comporți, așa încât nici să nu renunți la ceea ce vrei, dar, în același timp, să fii capabil să accepți și alte puncte de vedere? Ce postură să alegi și cu ce viteză să te miști, ca să nu cazi de pe sfoara subțire a echilibrului pe care trebuie să mergi?

Ei bine, totul se învață, chiar și mersul pe sârmă – ne-o spun oamenii care cu asta se ocupă. Important e să vrei și să fii dispus să depui eforturile necesare, pentru că orice reușită și schimbare implică voință, luptă și sacrificii din plin. Iar când spun asta îmi asum cuvintele, căci las experiența să vorbească. Aș minți cu nerușinare dacă aș declara că am găsit calea de echilibru perfect, dar în schimb nu exagerez deloc dacă declar că am făcut o mulțime de progrese în acest sens. Tot încăpățânat sunt, tot las greu de la mine și tot nu accept ușor alte puncte de vedere, dar atitudinea mea e alta: încerc să vreau să mă las convins. Când cineva vine cu o schimbare de plan sau cu o idee nouă nu mai fug în spatele zidului să îmi apăr convingerile, ci le arunc pe câmpul de luptă să văd dacă rezistă. Nu, nu mai sunt eu cel care le apără ci, tocmai invers, ele devin scuturi care mă protejează de ceilalți.

Vreau argumente solide, într-adevăr, care să sprijine o idee ce îmi contrazice principiile. Vreau un plan mai bun, dacă mi se cere să renunț la al meu. Și vreau o soluție mai eficientă, dacă trebuie să rezolv o problemă altfel decât în felul meu. Dar asta nu înseamnă că sunt încăpățânat, ci arată doar că am ajuns să acord o anumită încredere celui care sunt și că am nevoie de motive întemeiate ca să trec peste ceea ce cred.

Nu mă consider o persoană flexibilă, dar întotdeauna acord, până la proba contrarie, credit oricărei perspective. Pentru că am învățat că idei interesante pot să apară chiar de unde nu te aștepți, fiecare om având dreptul la propriile opinii și la expunerea lor. Iar eu nu sunt obligat să le accept, dar sunt, fără doar și poate, obligat să le ascult. De ce să dau cu piciorul unei idei mărețe, punându-mi ochelarii de cal, când mai bine stau și iau aminte?

Socoteala de acasă și realitatea din târg

Multe din cele pe care le-am gândit noi acasă, înainte de plecare, s-au schimbat total pe parcursul călătoriei. Așa se face că a trebuit să ajustăm constant, din mers, aspecte ca: traseu, ritm și viteză, zile de pauză etc. Și, deși eram conștient că ne vom lovi de situații neprevăzute, nu mi-am imaginat nicio clipă că profilul final al excursiei va fi atât de diferit de cel planificat inițial.

Fără să iau în considerare multele aspecte minore (aspecte care de multe ori sunt cele care dau culoare), socoteala de acasă a fost total diferită de realitatea din târg. Ne planificasem să trecem prin 18 țări și 14 capitale, urmând să parcurgem aproximativ 8.400 de kilometri în 80 de zile. În câte am ajuns, până la urmă? Doar în 13. Iar din cele 14 capitale nu au rămas decât 9, din păcate. S-a dovedit că distanța zilnică pe care ne-o impusesem de acasă era prea mare (aproximativ 120 de kilometri) și că realitatea din teren nu se compară cu cea din fața calculatorului. Așa se face că unele segmente pe care le socotisem dintr-o bucată s-au dovedit a fi prea solicitante și ne-am văzut obligați să le împărțim pe mai multe zile. În plus, deși am scos Italia, Croația și Serbia, traseul final a depășit 8.700 de kilometri, deci cei 8.400 de kilometri pe care ni-i rezervasem s-au dovedit insuficienți. Am aflat, ulterior, și cauza acestei mari diferențe: am folosit hărțile de la Google pe modul *pieton* pentru calculul distanțelor, dar s-a dovedit că multe din drumurile pe care trebuia să o luăm nu erau ciclabile sau implicau o uzură nejustificată a bicicletelor, așa că a trebuit să renunțăm la această variantă. Între Slovacia și Polonia am trecut chiar granița pe niște drumuri forestiere, iar în Cehia ne-am chinuit pe niște dealuri împădurite, având la dispoziție doar o potecă plină de noroi și bălți pentru a înainta, tocmai din această cauză. E adevărat, peisajul care ni s-a deschis în fața ochilor ne-a arătat o Cehie cum altfel nu am fi avut ocazia să vedem, dar nu eram deloc pregătiți pentru mountain-biking, iar bicicletele noastre erau prea încărcate pentru a trece cu brio testul unor astfel de locuri.

În Franța, pe Valea Loirei, cei 180 de kilometri pe care îi repartizasem unei singure zile i-am făcut în trei. Și nici nu am vizitat toate castelele dorite și nici de mers lejer nu am avut parte. Vântul a suflat cu putere aproape tot timpul din față reușind ca, în combinație cu ploaia, să ne obosească destul de serios. În Berlin, tot din cauza vremii și a faptului că nu am găsit un loc ieftin unde să ne cazăm, am renunțat la ziua de vizitat și de odihnă. Și la fel am pățit și în Bruxelles, în Berna, în Viena, în Bratislava și în Budapesta, orașe prin care am trecut doar în fugă, vizitând doar ce s-a putut vizita din mersul bicicletei. Și toate astea deși atunci când gândisem excursia ne rezervasem cel puțin o zi pentru fiecare oraș important prin care urma să trecem.

De ce am povestit toate cele de mai sus? Pentru că am vrut să ilustrez că, atunci când vine vorba de un proiect măreț, a fi flexibil nu e o opțiune. În viață, ca să reușești să te menții pe linia de plutire, trebuie să înveți să îți adaptezi cursul din mers, păstrând însă mereu destinația în minte. Nu ai cum, pur și simplu, într-o lume cu atât de multe necunoscute, să construiești un plan atât de bine pus la punct care să acopere toate situațiile neprevăzute. Ca să reușești, trebuie să îți permiți să fii deschis la minte, adaptabil și dispus să implementezi schimbări neașteptate. Adică să faci două trei zig-zag-uri, dacă e nevoie, numai ca să nu rămâi blocat în fața zidurilor.

Cum ne-am luat țeapă din lipsă de flexibilitate

Știți vorba aceea care spune că oamenii și-o fac cu mâna lor și că sunt responsabili pentru propria nefericire? Fix așa am pățit și noi de câteva ori, iar cauza a fost tocmai această lipsă de flexibilitate de care vorbeam mai devreme. Deci să vă povestesc...

Spuneam în prima parte despre două situații în care au ieșit scântei între noi – cea de după Barcelona și cea de la Cannes cu *Noaptea Șobolanilor* – așa că o să îmi îndrept atenția către un altul.

Trecusem de Bordeaux și ne îndreptam cu toate forțele spre ocean, căci ne doream să ne ținem de planul făcut la Paris, fiindcă

și așa eram în întârziere. Însă, cu tot trasul nostru, era clar că nu avem cum să reușim, relieful cu multe dealuri și ploile nenumărate făcând ca totul să dureze mult mai mult decât ne așteptasem inițial. Așa că am apelat la o soluție alternativă: am schimbat destinația intermediară în așa fel încât să scurtăm distanța până la Atlantic cu câteva zeci de kilometri. Și ar fi funcționat, dacă nu ne-am fi lovit de 3 pene de cauciuc și de o căutare nebună a Decathlon-ului pe o rază de un kilometru pătrat.

În fine, după toate astea, plus un mic conflict între Radu și Andrei, am ajuns să punem și corturile, undeva în jur de ora 23:00. Găsisem un loc bun într-o parcare special amenajată pentru plaja din apropiere, pe o terasă în vecinătatea oceanului. Locul era frumos, iar terenul drept și, deși vântul bătea în noi în plin, nu era chiar atât de frig pe cât ne-am fi așteptat. Am mâncat câte ceva în fugă și ne-am băgat la somn, căci eram epuizați și aveam nevoie de odihnă, chiar dacă următoarele două zile aveau să fie de pauză.

Dimineața ne-am permis să ne trezim fără grabă, iar primul lucru pe care l-am făcut a fost să coborâm la oceam ca să îl simțim mai de aproape. Doar ce ajunsesem – eu și Andrei – că ne-a și strigat Radu să ne întoarcem, căci veniseră niște reprezentanți ai forțelor de ordine și comentau la noi. Se pare că trebuia să plecăm de acolo, în doar câteva minute, că altfel urma să ne alegem cu o amendă. Cred că nu am mâncat și nu am strâns niciodată atât de repede lucrurile. În nici 30 de minute eram pe biciclete și porneam să ne găsim o plajă mai pustie unde să putem campa liniștiți.

Am mers cale de câțiva kilometri pe o pistă frumos amenajată printre pini, încercând să dăm de un loc potrivit unde să petrecem următoarele două zile. Partea proastă era că, pentru a ajunge la ocean, trebuiau parcurse câteva sute de metri prin pădure și nisip, ceea ce nu era chiar ușor cu atâtea bagaje. În plus, trebuia să ne ferim și de autorități, căci nu mai aveam chef să ne mutăm iarăși.

După vreun sfert de oră, am dat de un drum lateral ce ducea spre plajă și am mers să îl inspectăm. Eram eu și Andrei, iar concluziile noastre s-au dovedit diferite: el voia să rămânem acolo, eu voiam să căutăm ceva mai bun. Fiecare am încercat să ne argumentăm punctul de vedere, convinși fiind că dreptatea e de partea noastră. Radu era cel care urma să încline balanța, iar el a decis să mai mergem puțin, că poate găsim altceva. Așa că am mai continuat vreo 15 minute, dar acele minute au fost pline de răbufnirile lui Andrei, cum că trebuia să rămânem acolo și că mai bine ne întoarcem. Se pare că pentru el nu conta că era doar 10:00 dimineața, că nu ne grăbea nimeni și că aveam timp să găsim ceva chiar frumos. Tot ce voia era să dea un posibil *excelent* pe un sigur *mediocru* – adică să nu riște, deși nu aveam mare lucru de riscat, căci mai rău, greu puteam găsi.

Până la urmă, Radu s-a dat de partea lui și ne-am întors, adică am parcurs vreo 10 kilometri degeaba. Am împins de biciclete cei 500-600 de metri prin nisipul fin și moale și am campat. Eram la o depărtare considerabilă de pădure, dar și de ocean, ceea ce nu era chiar bine, căci să lăsăm lucrurile nesupravegheate putea să ne coste. Din fericire, totul a fost în regulă, iar cele două zile de pauză de la Atlantic au fost unele dintre cele mai frumoase, deși au fost lipsite de activități extrordinare sau de acțiune intensă.

Și dacă tot am început, mai zic de unul, doar că de data asta nu a fost vorba de încăpățânarea unuia dintre noi, ci de a unor terțe persoane. Eram tot în Franța, doar ce plecasem de la Paris, ne găseam la Versailles. Vremea era urâta de tot, cu o ploaie mărunță ce ne măcina psihic și cu un frig ce pătrundea până la oase. Cozile la intrare în palat se vedeau lungi, iar înaintarea părea că se face cu încetinitorul și asta ne strica planurile tare. Cum să stăm două, trei ore să așteptăm? În fine, să încercăm măcar, ne-am zis. Și ne pornim să intrăm în curte, când o tanti ne oprește să ne spună că nu avem voie cu bicicletele.

– Bun, dar unde le lăsăm? am întrebat-o noi.

– Undeva afară, în parcare, numai nu în curte, ne-a răspuns. Și a adăugat: Eu v-aș lăsa, dar o să comenteze doamna de la pază.

Așa că mergem la doamna de la pază și îi cerem voie să ne lase să ne legăm bicicletele de gardul interior, în apropierea postului ei, ca să minimizăm șansele ca cineva să ne umble la bagaje. Rezultatul? Un furios „It is forbbiden!" ce ar fi însemnat un mai mult *Nu îmi pasă!*, decât *E interzis!*. Nu am avut ce face decât să ne urcăm pe biciclete și să plecăm, mirându-ne de îngustimea minții unor astfel de oameni.

Prin comparație, în Viena, la Schonbrunn, ne-am aflat în aceeași situație. Am cerut voie paznicilor să legăm bicicletele lângă ei, de poarta principală și nu în rastelul special amenajat la 100 de metri depărtare (la Versailles nu exista niciun loc amenajat unde puteai să îți lași bicicleta), iar ei au fost de acord să ne ajute. Da, nemții, cu obsesia lor enervantă pentru reguli, nu ne-au trimis să parcăm lângă celelalte biciclete, ci au înțeles și au fost amabili. Deci da, se poate să fii flexibil, fără să încalci principii sau reguli, dar numai dacă vrei.

A fi flexibil nu e o opțiune

Când vine vorba de mersul lucrurilor în viață, a fi flexibil nu e o opțiune. Nu ai cum să te așezi la coadă și să aștepți ca totul să meargă fără să faci nimic în acest sens. Trebuie să fii mereu cu ochii în patru, să înțelegi contextul în care te afli și să fii pregătit să renunți la ceea ce crezi, dacă trebuie.

Importantă nu e atât calea, cât destinația pe care ți-o propui. Iar când spun *destinație*, mă refer la orice țintă pe care o alegem în viață. E adevărat, contează și cum ajungi într-un anumit loc, dar dacă uiți de ce ești pe un anumit drum și ții cu dinții de el chiar și atunci când ar trebui să alegi alte variante, nu ai șanse de reușită. Pur și simplu pierzi din vedere valoarea scopului final și tocmai planul pe care îl creasei ca să te ducă acolo îți devine piedică. Nu spun că nu trebuie să ne bucurăm de călătorie și de tot ce implică ea, ci spun că nu trebuie să încurcăm ordinea: mai mult contează finalul, decât parcursul. Iar dacă ajungem să dăm

satisfacția reușitei pe o încăpățânare pe care să o regretăm mai târziu, atunci planurile noastre sunt sortite eșecului.

Nu știu dacă îmi e cineva mai antipatic decât o persoană care se ține cu toată ființa ei de o regulă, neinteresând-o scopul acesteia sau contextul în care trebuie să o aplice. E important, în orice situație te-ai afla, să fii în stare să gândești și să îți asumi responsabilitatea pentru o schimbare, dacă e nevoie de ea. Doar că e mai ușor să te transformi în robot, să îți setezi mintea după cum ți se spune (sau după cum ți-ai spus chiar tu la un moment anterior) și să nu îți mai pese de nimic, atitudinea ta devenind ceva de genul: *Dacă e albă, albă să fie! Dacă e neagră, neagră să fie! Dacă e gri... ce gri, dom'le?*

Doar că astfel de oameni nu ajung departe, decât dacă se pune ca progres și înaintarea spre fundături. Nu ai cum să te dezvolți și să crești, dacă nu ești deschis spre a înțelege și a accepta noul în viața ta. Gândește-te că, orice plan ai avea – oricât de bine pus la punct – tot vulnerabil ai fi în fața realității din teren. În majoritatea cazurilor e imposibil să anticipezi totul, astfel încât să existe o suprapunere perfectă între idee și realizare. Sau, după cum se spune: „harta nu e același lucru cu suprafața pe care o delimitează", așa că mare atenție în a nu le confunda.

Când intri în joc, realizezi că ce gândeai tu din afară e mult diferit de ce găsești la fața locului. Iar dacă nu ești adaptabil, cum ai putea să câștigi? Da, se poate și să îi dai înainte cu ceea ce știi și crezi tu, doar că niciodată realitatea nu se modelează după imaginea pe care ne-o creem noi despre ea. Dacă zidul din față e maro și mare și gros, degeaba îmi zic eu că pot să continui ca și când n-ar fi acolo, că nu merge. Singura cale de reușită pe care o pot urma e să accept că zidul există și să găsesc soluția potrivită încât să îl depășesc cu minim de efort și de ocol. E de preferat o modificare temporară de plan, decât o renunțare totală la îndeplinirea scopului.

Povesteam în prima parte despre peripețiile prin care am trecut în ultima noapte petrecută pe plajă, la Cannes. Aceea a fost o situație care se pliază foarte bine ca exemplu pentru ceea

ce vreau să ilustrez: contează să scoți maximum din orice eveniment, chiar dacă asta implică o abandonare a planurilor inițiale! În cazul nostru, invadați fiind de șobolani, tot ce se putea face era să strângem și să găsim un loc bun de dormit. Ne convenea să ne mutăm în miez de noapte și să pedalăm iarăși, pierzând ore importante de somn? Normal că nu, dar cum era mai bine? Să nu dormim păzindu-ne de rozătoare sau să facem un efort în plus și să plecăm, urmând ca mai târziu să ne bucurăm și de odihnă? Și nu mai continui, căci știți ce a urmat... dar ideea e aceeași: trebuie să fii flexibil, dacă vrei să fie bine!

De fapt, flexibilitatea nu e o obligatorie, dar, dacă vrei să reușești, atunci nu ai de ales decât să te adaptezi. Doar așa – ne ținând la propriile planuri și opinii mai mult decât trebuie – vei putea reuși cu adevărat să îți atingi țintele.

Un pas mai departe

Sunt situații în care viața vrea mai mult de la tine decât o schimbare temporară de plan. Și atunci nici măcar păstrarea destinației în minte nu mai e de dorit, căci se cere ca aceasta să fie înlocuită cu o alta. Pur și simplu, sunt situații în care realizezi că trebuie să fii flexibil nu doar cu privire la planuri, ci și la ținte. Înțelegi că, din diferite motive, anumite scopuri nu merită atinse: fie că te schimbi tu, fie că se schimbă ele, compatibilitatea dispare.

Nu ar avea niciun rost să continui să alergi după ceva ce știi că, odată prins, nu îți va oferi satisfacția sperată. Ci, din contră, trebuie să renunți la visele pe care nu le mai dorești – sau care nu mai pot fi împlinite – și să îți canalizezi energia în alte direcții mai potrivite. De ce să îți irosești forțele purtând un război deja pierdut? La ce bun să te chinui spre nicăieri?

Acestea sunt clipele cele mai dificile, când înțelegi că ce ai vrut cândva nu vei mai vrea niciodată. Dar sunt și momentele cele mai productive, căci îți oferă posibilitatea să faci schimbări majore și să pornești pe alte căi, de la zero. Îți oferă ocazia să te recreezi și să te regăsești. Dar, în acest caz mai mult decât în oricare altul, ai nevoie să fii adaptabil la maximum. Pentru că altfel

nu ai avea curajul să îți schimbi contextul și să o apuci într-o altă direcție, mai bună.

De abia atunci când realizezi că ai greșit destinația, descoperi cât ești de flexibil – dacă ești – acesta fiind și unul din motoarele care te împing înainte. E, ca să spun așa, testul suprem în domeniu: renunțarea la ani de efort și muncă într-o direcție – fără regret – pentru a te încadra pe calea cea bună. Restul – zig-zag-urile minore printre neprevăzuturi – sunt doar cazuri copilărești și simple, dacă le iei prin comparație. Flexibil cu adevărat nu ești decât atunci când ai curajul să schimbi totul. Iar dacă acest *tot* implică și să renunți la tine, o vei face cu zâmbetul pe buze.

Lecția 7
Frumosul așteaptă să fie descoperit

Nu știu de ce, dar atunci când vine vorba de a călători, aproape nimeni nu se dă deoparte. Se pare că toți putem trece dincolo de oboseala cauzată de împachetat și despachetat, de cea de pe drum sau de bătăile de cap cu găsitul o destinație și un traseu care să ne satisfacă. După o bună perioadă de muncă, parcă oricine merită o vacanță pe cinste, nu?

Și parcă plăcerea e mai mare cu cât concediul e mai pompos. Destinația trebuie să fie de top și serviciile de primă mână. Iar dacă e și departe de casă, ca să te poți lăuda prietenilor cât de la capătul pământului ai ajuns tu, e și mai bine. Că o fi frumos, că nu o fi, parcă nu mai contează așa tare.

Explicații, explicații, explicații...

Înainte de a trece mai departe, mă simt dator să aduc niște lămuriri, atât despre mine cât și despre cum văd eu viața. Nu de alta, dar să nu dați cu parul în necunoștință de cauză, iar dacă e să dați, măcar să aveți motive suficiente.

De când mă știu, am fost genul de persoană căreia îi place să călătorească și să exploreze. Fie că era vorba de o plimbare prin pădurea din fața casei, fie că era vorba de un traseu lung cu mașina, atât timp cât era ceva de vizitat, eram și eu prin preajmă. Doar că timpul a trecut, iar această pasiune a intrat într-un con de umbră pentru câțiva ani. Încă îmi plăcea natura și mersul prin

locuri noi, dar nu mai petrecem atât de mult timp pe drumuri. Totul până la un moment dat, când am început să explorez iarăși aceleași păduri de odinioară – doar că de data asta o făceam pe bicicletă. Nu aveam nimic profesional, nu știam cu ce se mănâncă și ce implică dar, pentru mine și fratele meu tot ce conta era să fim pe vechiturile noastre în mijlocul naturii. Și astfel, focul pasiunii uitate s-a reaprins, doar că acum era mai canalizat și într-o altă haină. Iar acum urma să îl și întreținem mai bine, ca să dureze.

Plăcerea de a călători a rămas dar, dacă aș avea de ales între o zi într-un oraș și una undeva în sălbăticie, aș alege fără mult stat pe gânduri a doua variantă. Am ajuns, cu timpul, să mă încarc mai mult sufletește într-un loc liniștit, poate deloc spectaculos, decât în mijlocul unei metropole în care n-am mai fost și care poate că are multe de oferit. Pur și simplu, rezonez mai bine cu banalitatea naturii decât cu spectaculosul creat de mâna omului. Iar dacă s-ar încerca vreo comparație între a merge să vizitez ceva departe și o simplă pedalare prin zone pe unde am mai fost de multe ori, nu ar exista nicio diferență notabilă, căci plăcerea ar fi aceeași.

Și totuși, am ales depărtarea atunci când am fost pus în fața faptului împlinit. Credeam, în viitor privind, că necunoscutul o să fie mai frumos, mai spectaculos. Atracția pentru ceva ieșit din comun a fost prea mare ca să îi rezist, așa că am ales să plec după iluzii frumos ambalate. Ca să nu conturez o imagine greșită, au fost multe motivele care au înclinat balanța către o excursie prin Europa și nu pe undeva mai aproape, prin vecini. Și, deși nu credeam că dorința de a mă bucura de o aventură ieșită din tipare mă cheamă, am constatat pe parcurs că speram ca pe *acolo* să fie mai frumos. Dar m-am înșelat, într-o mare măsură, iar concluziile pe care le-am tras sunt destul de interesante.

Frumosul se găsește la fiecare pas, dacă ai ochi să-l privești

Am înțeles, tot umblând pe bicicletă, că nu trebuie să pleci în lume ca să descoperi frumuseți nebănuite. Paradoxal poate, cu cât ajungeam mai departe și mă loveam de peisaje mai frumoase,

cu atât realizam că nici frumusețile de acasă nu sunt de neglijat. Ba din contră, uneori părea că ceea ce lăsasem în țară strălucește mai puternic decât ceea ce vedeam în fața ochilor, pe unde mă plimbam. Și nu, nu e loc de presupuneri cum că pe unde am fost nu m-am lovit de peisaje superbe – căci am avut parte de ele din plin – doar că sentimentele trezite de acestea nu erau cu nimic diferite de cele izvorâte din alte surse de frumos.

Și aici e ideea, de fapt: locuri de care să te bucuri se găsesc peste tot, dacă te oprești să le privești. Și nu e nevoie să colinzi lumea, ca să le găsești. Într-adevăr, cu cât mergi mai departe, cu atât te deschizi mai mult ca să le observi, dar faptul că tu nu ești receptiv la ele nu implică în niciun caz absența lor din locul în care trăiești. Iar dacă ar fi să menționez un unic beneficiu pe care această aventură mi l-a adus ar fi acesta: m-a învățat să deschid larg ochii să trăiesc cu admirație pentru tot ceea ce mă înconjoară și să fiu recunoscător pentru frumosul din viața mea.

Pentru că asta e problema cu noi – iar de aici și dorul de plecat departe după cai verzi prin vacanțe – nu mai suntem în stare să ne bucurăm de frumusețile care ne înconjoară. Mici, mari, multe sau puține, adevărul e că ele sunt la tot pasul, dar cine să le vadă dacă noi nu avem ochi pentru ele? Și e păcat, pentru că am putea beneficia de aceeași stare de bine cu mult mai puțină cheltuială și efort investit.

De ce nu mai avem timp de privit?

Motivele pentru care nu ne bucurăm de lumea care ne înconjoară pot fi multe, diverse și cu siguranță că sunt altele în cazul fiecărei persoane. Și totuși, sunt anumite linii directoare între care ne trăim cu toții viețile, deci există niște cauze comune pentru acest comportament aproape peste tot întâlnit. Ezit să generalizez – spunând doar *aproape* – căci am speranța că mai există oameni care au învățat să deschidă ochii și să se umple cu frumusețile din jur, chiar dacă sunt puțini.

Principala problemă de care ne lovim e că vrem ca viețile noastre să fie spectaculoase. Și se crează o antiteză aici, trăind atât

de banal, în timp ce visele noastre sunt atât de măreţe. Poate de asta o dată sau de două ori pe an nu mai gândim şi ne aruncăm către o vacanţă exotică, ca să mai ştergem din frustrările strânse buluc pe capetele noastre. Oricum, tot ciudată rămâne situaţia, căci de ce ai vrea să evadezi din viaţa pe care o trăieşti? Înseamnă că lucrurile nu sunt în ordine şi că traiul pe care ţi l-ai croit nu te împlineşte, ci te stoarce de energie şi resurse. Concediul ar trebui să fie perioada anului în care schimbi o pasiune cu alta, nu timpul în care – în sfârşit – scapi de toate şi te poţi bucura puţin şi de ceea ce îţi place, nu?

Dar din păcate, discrepanţa între viaţa pe care o trăim şi cea pe care ne-o dorim există şi este mare de tot. Şi totuşi, prea puţine sunt cazurile în care aceasta doare atât de tare încât să determine construirea unui pod care să lege realitatea de viziune. Aşa că rămânem în aceleaşi situaţii de doi bani, iar pentru a ne exterioriza nefericirea apelăm la diferite tertipuri. E ca şi cu o persoană complexată care, pentru ca să îndepărteze atenţia celorlalţi de la ea, face glume pe seama celor din jur. Ne cumpărăm tot felul de lucruri de care nu avem nevoie, ne îmbrăcăm ca să ieşim în evidenţă şi, de ce nu, plecăm în vacanţe răsunătoare. Ne fac toate acestea mai fericiţi? Nu, dar aruncă peste nefericire o iluzie de împlinire.

Şi alergăm, în stânga şi în dreapta, mult şi repede, după tot şi nimic, că poate, poate o să vină şi momentul nostru de glorie. Când? Unde? Cum? Nu ne gândim atât de departe, căci suntem prea ocupaţi ca să visăm. Doar că aşa am fost învăţaţi, că luând-o pe drumul X ajungem în gara Y, aşa că de ce să mai pierdem timpul şi să nu ne aruncăm înainte? În plus, din moment ce aproape toată lumea urmează aceeaşi cale, cine suntem noi să vrem să facem altfel? Avem nevoie de tot ceea ce societatea ridică la rang de cinste – bani, posesiuni, influenţă, putere – deci cum să mai facem rost de timp şi pentru altele? Căci de oprit ne-am opri, dar dacă ne calcă în picioare cei care vin din urmă, cum să o mai scoatem la capăt?

Nu știi despre alții, dar tu ajungi să alergi într-un cerc din care îți e imposibil să mai scapi, oricât de mult te-ai lupta. De fapt, nu e chiar imposibil, dar cam pe aproape. Muncești pe brânci ca să câștigi niște bani cu care să trăiești tu și ai tăi. Dacă ești norocos, o să îți și rămână o parte, așa că îi pui în contul de economii. Poate că vei reuși cândva să ai atât de mulți încât să nu mai fii dependent de ei, gândești. Așa că muncești mai mult, timpul liber ți se limitează și mai tare, dar banii intră și totul pare în regulă. Chiar și în vacanța de peste an îți iei de lucru, că nu se știe cum or să stea treburile. La un moment dat, realizezi că ești prins în sistem și că acea zi mult sperată de libertate nu o să apară niciodată, dacă nu faci ceva în sensul acesta.

Unii se trezesc la timp, alții se trezesc târziu, iar majoritatea nu se trezește deloc! Să presupunem că te trezești, așa că renunți la tot, brusc. Schimbi macazul și îți construiești o nouă viață, apucând de nebun pe un drum neumblat, al tău. Și atunci înțelegi că viața nu a fost niciodată despre ce spun ceilalți, ci despre ce îți spune sufletul. Banii, societatea sau locul de muncă nu mai contează, ci important e să fii fericit, să te bucuri de ceea ce te înconjoară și să visezi. Atunci parcă ți se deschid ochii și realizezi cât de bătut în cap ai putut fi, de ai trăit atât de mult timp cum nu ai vrut.

Căci sunt puțini oamenii care chiar fac cu viața lor ceea ce trebuie să facă, adică să și-o croiască după bunul plac. Aproape nimeni nu își iubește jobul sau școala, ci s-au îndreptat în acea direcție pentru că asta *se caută* sau pentru că acolo au nimerit. Vorbesc prostii? Nu cred, așa că te provoc la un exercițiu de imaginație: câte din persoanele pe care le cunoști s-ar mai duce mâine la muncă dacă ar ști că trebuie să lucreze gratis? Și, te rog, fără contraargumentul că au nevoie de bani ca să trăiască, doar gândește-te! Toți? Jumătate? Puțini? Aproape nimeni? Deci despre ce vorbim aici, dacă nu despre o mulțime de oameni care s-au învățat cu un trai nefericit, doar pentru că altă variantă mai bună nu au? Iar ca să își păstreze intactă propria ființă au nevoie

de clipe, zile, perioade de evadare, în care să uite de ceea ce visau odată. Căci și ei au visat, doar că acum nu mai știu cum se face.

Nu mai avem timp de privit în jur, fiindcă nu ne facem, iar ochii s-au deprins, cu timpul, să nu mai vadă, de atâta nefolosire, deci nu e nimic de mirat că trecem pe alături fără să ne bucurăm de frumos. Ne-am obișnuit să luăm lumea înconjurătoare de-a gata și am găsit un loc în tablou pentru fiecare aspect, încât nimic nu ne mai surprinde. Alergăm într-un sistem care ne golește sufletește, deci oare de ce nu ridicăm capetele, ca măcar să fie alergarea mai plină? De ce nu ne luăm, din când în când, clipe să observăm natura, să ascultăm vântul sau să mirosim aerul? De ce am ajuns atât de prinși, încât nu îndrăznim să facem mici schimbări de direcție în programul cotidian, încât răul să fie mai suportabil? Oare pentru că așa ne-am învățat și nu mai știm cum e să trăiești altfel? Sau pentru că ne-am abandonat speranțele, iar clipele de liniște ne macină, provocându-ne nefericire?

Dacă nu te bucuri de frumosul de aproape, atunci nu te bucuri de frumosul de nicăieri

Spuneam cu câteva pagini în urmă că plecatul departe nu te scapă de problemele de acasă, oricât ai crede și ți-ai dori asta. Ba din contră, deși îți dă impresia că acestea se uită, ele se întorc mai puternic asupra ta, când nici nu te aștepți. De asta evadarea din viața cotidiană nu produce rezultate notabile pe termen lung, pentru că nu tratează cauzele, ci doar efectele.

La fel este și cu frumusețile de pe lumea asta, nu te poți bucura cu adevărat de ele decât în contextul potrivit. Nu contează că ești în vacanță în Caraibe sau doar la o plimbare prin parcul orașului, situația e aceeași. Dacă nu apreciezi ceea ce îți oferă viața, bucuria nu există. Într-adevăr, nu e nimic spectaculos în a umbla de nebun prin parcuri, dar cine zice că mulțumirea sufletească trebuie să fie spectaculoasă? Nu cumva tocmai asta e problema, că ne lovim de prea mult zgomot, iar pacea aproape că nu mai există?

Și probabil că da, departe – într-un cu totul alt context decât cel obișnuit – are loc o altfel de deschidere a sufletului cu privire la lumea în care trăim. Ajungi să apreciezi la adevărata valoare faptul că ești în viață și că te poți bucura de toate oportunitățile pe care aceasta ți le oferă. Doar că e aproape imposibil ca atunci când vine vorba de mersul obișnuit al lucrurilor să nu observi frumusețea, iar cum ieși în lumea largă aceasta să te lovească dintr-o dată. E adevărat, există și cazuri în care *te trezești* tocmai datorită unui eveniment deosebit – o călătorie poate fi un astfel de eveniment – dar acelea sunt excepțiile, mai degrabă. De obicei, dacă nu ți-ai învățat ochii – și sufletul – să stea deschiși, nici nu o să-i înveți într-o secundă.

Ce avem de făcut

Dacă vrem să trăim mai bine, trebuie să depunem eforturi în acest sens. Nu putem obține rezultate notabile peste noapte, oricât de mult ne-ar plăcea să fie așa. Deci, dacă vrem să trăim mai frumos, trebuie să aducem frumosul în viața noastră. Iar dacă ne privăm de cel care ne înconjoară – căci, cel puțin lumea naturală te lasă fără respirație – atunci pierdem ocazii importante de a ne îmbunătăți traiul.

Trebuie să ne facem timp să fim recunoscători pentru ceea ce suntem, ceea ce avem și ceea ce ne înconjoară. Trebuie să învățăm să iubim pe de-a-ntregul, nu cu jumătăți sau sferturi de măsură. Recunoștința, aprecierea și recunoașterea valorii celorlalți nu sunt opționale. Ruperile de ritm și pauzele de respiro nu trebuie să lipsească, căci numai cu treburi nu se poate. Clipele de odihnă, plimbările prin natură și puțină noutate în rutina de zi cu zi, pot contribui la fericire. Astăzi, găsește un aspect pe care îl poți face altfel – și fă-l! Ca să înțelegi că nu ești un robot și că se poate. Zilnic, permite-ți să zâmbești mai mult și, de ce nu, chiar să râzi. Renunță la a te lua în serios și dă-ți voie să experimentezi și să greșești. Și, mai mult decât orice, strânge curajul de care ai nevoie pentru a-ți urma propria chemare. Și vei fi fericit, iar viața îți va apărea în adevăratul ei chip, adică va fi frumoasă.

Important e să nu uiți că datoria supremă a omului nu e să supraviețuiască, ci să se bucure de perioada petrecută pe pământ. Restul – cu frustrări, evadări și ascunziș după degete – nu contează! Așa că deschide ochii și permite-ți construirea viitorului pe care ți-l dorești acum, cât încă mai e timp.

Despre călătorii și destinații

Lăsând puțin la o parte umblatul prin lume, toți avem în viață propria călătorie de făcut. Nu, nu e vorba despre vacanțele și excursiile la care ne înjugăm câteodată, ci la drumul pe care-l parcurgem cu trecerea anilor. Spre ce ne ducem, o să aflăm, dar cert e că mergem cu toată viteza înainte. Și, deși poate că unii dintre noi ar dori – cel puțin uneori – să încetinească goana aceasta nebună, constatăm că nu e putință.

E păcat să ne perindăm pașii prin viață așa, fără rost, din destinație în destinație. Căci, de multe ori, într-o astfel de cursă ne transformăm trăirea, în care alergăm de la o țintă la alta. Uităm să ne bucurăm de drumul propriu-zis și parcă doar ajungerea la scopul propus ne poate aduce satisfacția dorită.

Dar nu destinația te face fericit, ci călătoria. Și, în ciuda faptului că cea mai mare realizare e să ajungi la final, ce rost ar mai avea totul, dacă efortul depus până acolo a fost marcat de nefericire? Câtă satisfacție ar putea să îți ofere acea reușită, încât să arunce peste călătorie suficient praf încât durerea să nu mai conteze? Adică, dacă împlinirea nu e treptată și la fiecare pas, să ajungi acolo unde ți-ai propus nu va însemna aproape nimic.

Căci scopurile nu au menirea să aducă fericire, ci să te ajute să menții direcția corectă. Sunt ca farul în noapte pentru vase – arată cursul de urmat. Deci, mai important decât să le atingi, e să te bucuri de drumul pe care îl parcurgi până la ele.

Viețile ni le cheltuim pe drumuri, nu omorându-ne timpul prin destinații. Așadar, de ce am călători în nefericire, doar pentru cele câteva clipe de pală satisfacție de la final? Merită să dăm frumosul ce ne înconjoară pe râvnitele frumuseți ce credem că le

vom găsi la capătul drumului? Căci da, de unde visăm noi garanția că vom și găsi ceea ce căutăm?

Pas cu pas

Umblăm. Cu toții. Pe drumuri. Ale noastre sau ale celorlalți. Depinde. Depinde dacă ne-au fost arătate, sau dacă le-am descoperit singuri. Nu, nu contează atât de mult dacă descoperirea lor a fost din cauza unei greșeli sau a unei căutări calculate. Important e că mergem spre undeva. Iar spre unde, parcă nici nu mai are o așa mare importanță. De ce nu? Pentru că doar prezentul contează. Pasul acesta, pe care îl facem chiar acum. Da, doar rândul pe care îl scriu acum e important, nu întreaga poveste. De ce? Căci orice lucru mare e format din altele mai mici. Iar viața, cu întreg cursul ei sinuos, e construită din drumuri și poteci simple, fără semnificație poate. Așa că nu contează deloc ce urmează după, căci doar prezentul ne aparține.

Mă uit în jur și aș vrea să văd mai mult. Și să înțeleg, căci a vedea nu e suficient. Și să schimb, căci a înțelege nu ajunge. Iar schimbarea să dureze, căci trei zile e prea puțin.

Călătoria dă frumusețea, nu destinația. Acțiunea dă culoare lucrurilor, nu scopul. Iar ceea ce contează e unde te afli, nu unde ai de gând să ajungi. Pas cu pas, așa se trăiește viața. Fără derulări masive înainte și fără săriri peste etape. Fără goană nebună într-o direcție, adică. Și cu bucurie, căci e mai bine în roz. Și cu ochii deschiși, căci frumosul e peste tot, așteptând să fie găsit, gustat și apreciat.

Așa se trăiește frumos viața: în prezent.

Încheiere
Alte lecții de pe drum

Această călătorie a fost una din cele mai bogate în lecții experiențe prin care am trecut. De la cele despre care am vorbit, până la cele care vor urma, ariile acoperite au fost diverse, dar învățăturile au fost toate bine-venite. Unele au provocat durere, altele frustrare sau regrete, dar important e ca în viitor greșelile să nu se mai repete. Dar nu pot da la o parte aspectele care m-au făcut să iubesc viața mai mult, să îmi apreciez libertatea și să fiu recunoscător pentru oportunitățile pe care le am la fiecare pas. Și acestea tot lecții sunt, dar sunt din cele frumoase. Oricum ar fi, diferența apare în comportamentul de zi cu zi (dacă apare). Cum se schimbă viața mea în urma acestor experiențe trecute? Pentru că dacă totul rămâne la fel, iar învățătura nu a fost asimilată decât la nivel intelectual, atunci efortul depus nu are niciun rost. Acțiunea e cea care diferențiază oamenii, spuneam într-unul din capitolele anterioare, deci trebuie pus umărul la treabă. Doar când ajungem să facem din ceea ce învățăm un stil de viață, abia atunci putem spune că lecțiile și-au atins adevăratul lor scop.

Am încercat în ultimele capitole să merg dincolo de ecranul poveștii, analizând aventurile prin care am trecut și extrăgând ce era de învățat. Dar, deși am rezervat șapte capitole pentru această secțiune, realizez că am trecut pe lângă multe din aspectele care meritau menționate. Așa că am adăugat aceast ultim capitol unde

voi trata, mult mai pe scurt, alte câteva lecții pe care le-am învățat în cele 80 de zile de umblat prin țările Europei.

Viața nu e niciodată o competiție

Mulți dintre noi trăim într-o cursă, văzându-i pe ceilalți ca adversari pe care trebuie să îi învingem. Și ne luptăm zi de zi și clipă de clipă – chiar și cu noi – ca să devenim mai buni și să le luăm fața celor care ne înconjoară. Așa am fost învățați de mici, că dacă nu calci pe cadavre nu ai nicio șansă să nu fii tu cel călcat. Deci singura șansă e să te zbați până la capăt, dacă vrei să reușești.

Doar că ceea ce ni se spune nu e deloc adevărat. Deși viața e grea și cam toți oamenii trag pentru ei înșiși, tu și eu nu vom fi niciodată într-o competiție, în adevăratul sens al cuvântului. Cum am putea să concurăm de la egal la egal, din moment ce nu plecăm din același punct de start și cu același bagaj de calități? Și chiar dacă am putea – și putem, căci ne alergăm unul pe altul prin orice mijloace – ce rost ar avea toată această nebunie? Care ar fi rezultatul unui astfel de comportament, dacă nu distrugerea unei relații și scoaterea la iveală a celor mai rele părți din noi?

Ar trebui să ne trăim viața ca o echipă, în care toți să tragem pentru fiecare. Abia atunci am realiza cât de frumoase pot fi lucrurile, pentru că situația s-ar schimba dramatic. Nu ar mai exista câțiva oameni în față care trag pentru ei și restul urmărindu-i, ci toți am fi un grup compact, ajutându-ne unii pe alții la nevoie. Uneori însă e greu să te gândești la cel de lângă tine ca la un prieten sau, cel puțin, ca la cineva care nu îți vrea răul. Din diferite motive, tendința e să îl consideri dușman, iar riscul ca viața să devină o luptă apare instantaneu. Și stresul crește, zbaterea se amplifică și ajungi să sfârșești singur, într-un colț, căci ai vrut tu să cucerești lumea. Ai vrut-o doar pentru tine – asta e problema – căci dacă o voiai pentru toți, deznodământul ar fi fost cu totul altul.

Privind la mine, îmi dau seama că sunt o persoană care iubește competiția și victoria. Îmi place, atunci când practic un sport sau particip la un concurs să obțin rezultate cât mai bune și să

mă clasez cât mai sus în clasament. Dar niciodată nu trag pentru satisfacția de a fi peste X sau Y, ci lupt să mă depășesc pe mine, cel din trecut. Vreau să devin mai bun, să progresez, iar adevărata bătălie aici se duce. A fi astăzi mai bun ca ieri și mâine mai bun ca azi.

Pedalam undeva pe Coasta de Azur, în apropiere de Saint-Tropez, trăgând de zor pe una din multele cățărări de pe acea porțiune a traseului. Ne apropiam de vârf, când am fost depășiți de doi bătrânei pe cursiere și care, în plus, mai mergeau și relaxați și povesteau. Cum puteau fi ei mai buni ca noi? Așa că am grăbit instinctiv pasul și, pentru că a urmat o coborâre destul de lungă, iar ei nu erau atât de aventuroși ca noi, am trecut pe lângă și i-am lăsat mult în urmă. Am fost satisfăcuți... dar doar pentru puțin timp. Căci după câteva minute ne-au ajuns iarăși, și iarăși ne-au depășit. Am mărit și noi ritmul, ne-am apropiat și am trecut de ei, iar apoi am continuat în viteză ca să fim siguri că nu repetăm istoria. Nu ne-au mai prins...

Dar ce am rezolvat cu asta? Exceptând că ego-ul nostru a crescut puțin și că ne-am obosit mai tare decât ar fi trebuit, care au fost rezultatele acestui comportament? Parcă îmi imaginez o discuție între cei doi:

– Ia uită-i și pe ăștia, ce buni se dau!

– Da, dacă am mai fi și noi la vârsta lor, am juca altfel...

– Lasă, îi prindem oricum, se sufocă, nu rezistă, nu vezi?

– Ba da, văd, dar ce-or vrea să demonstreze? Că sunt mai buni ca doi moși de 70 de ani? Halal ambiție!

Și pe bună dreptate, ne găsisem și noi cu cine să concurăm. Oare nu ar fi fost mai frumos să stăm în ritm cu ei și să încercăm să legăm o conversație cale de câțiva kilometri? Ar fi fost, doar că nu a fost.

Asta e marea problemă când consideri viața o luptă: că pierzi chiar și atunci când câștigi. Și care mai e bucuria, dacă ești singur pe scenă? Poate oare o astfel de victorie, în care ți-ai înșirat adver-

sarii unul câte unul, să te împlinească total? Puțin probabil, căci orice succes neîmpărtășit își pierde mult din strălucire.

Viața nu e despre a-i învinge pe ceilalți, ci despre a câștiga în fața ta; nu e despre a fi mai bun ca restul, ci despre a fi mai bun decât cel care ai fost ieri. Viața adevărată înseamnă să îi tratezi pe toți ca pe niște prieteni, nu dușmani, și să ajuți pe oricine, atunci când e la răscruce. Se spune că învingătorul este întotdeauna singur, dar știți de ce se întâmpla astfel? Pentru că și-a distrus toți adversarii și nu a mai rămas nimeni să fie alături de el, la final.

Până la urmă, totul se rezumă la ce fel de viziune adopți: *mănânci sau ești mâncat* sau *hai să mâncăm împreună.* E o chestie definită de o alegere măruntă, dar care îți influențează fiecare decizie de pe parcurs.

Viața nu e niciodată o competiție, deși uneori alegem să o transformăm într-o luptă cu ceilalți. Haideți să schimbăm lucrurile și să fim prieteni, căci „o coajă de pâine mâncată în pace [împreună cu ceilalți] este mai bună decât un banchet la care iei parte cu frică".

Nu e totul despre tine

Nu, nu noi suntem centrul universului, deși așa ne place să credem. Și, cu toate pretențiile noastre că suntem cei mai importanți pe aici, lucrurile nu stau deloc așa. De fapt, noi ca indivizi suntem atât de puțin semnificativi în economia totală a planetei, încât nici nu știu de unde ne vin idei de genul celor de mai sus.

Din păcate, egoismul e cel care ne conduce de multe ori, spunându-ne că noi suntem totul. Da, e adevărat, nimeni nu se minte că el ține lumea pe umeri, dar fiecare are pretenția că e *cel mai cel* dintr-o parcare, nu? Și ne place ca și ceilalți să știe acest lucru și să se păzească, atunci când trecem pe stradă.

Spuneam că viața nu trebuie privită ca o competiție, ci ca o călătorie în echipă, unde toți suntem prieteni și nu dușmani. Ei bine, niciodată nu se pot vedea lucrurile astfel, dacă nu se fac eforturi ca altruismul să câștige controlul. Nu ai cum să te crezi superior celor din jur și, totuși, să mergi la braț cu ei, căci te-ai

înjosi. Și nici nu poți să te gândești la ceilalți, punându-te în locul lor, dacă tu te uiți doar la tine. Există o logică și în relații, cum să mai ai loc pentru altul, dacă tot spațiul îl consideri al tău? Și cum să ții cont și de părerea, nevoia sau rugămintea lui, din moment ce tu nu dai două cepe degerate pe el, ca persoană? Adică da, poate că nu ai nimic cu nimeni, dar să ai prea multe cu tine, crezi că nu contează?

Sunt unii oameni care se văd mai mici decât sunt, dar nu despre ei vreau să vorbesc, pentru că acolo e o altă poveste și ei fac parte mai degrabă din excepții, decât din majoritate. Nu de alta, dar nu de subestimare ne lovim de obicei în propriile vieți, ci de prea multă supraestimare. Avem o părere foarte bună despre noi, ne vedem mai capabili decât suntem și imediat sărim când cineva îndrăznește să spună sau să facă altfel decât considerăm noi corect. Și chiar și celor care par umili tare în proprii ochi, ia să le arunci în față unele din părțile pe care le spun despre ei, și să vezi cum e cu stima de sine…

Dar să mă întorc la ceea ce spuneam, că nu totul e despre tine, aducând și câteva argumente. Începi să cunoști pe cineva doar petrecând timp împreună și trecând prin anumite situații. Situații care, cu cât sunt mai diverse, cu atât mai bine, iar cu cât timpul e mai lung, cu atât ceea ce descoperi e mai relevant. Am petrecut aproape trei luni în aceeași formulă, schimbările sau interacțiunile cu persoane din afară fiind minime sau de cele mai multe ori lipsind în totalitate. Cu toate acestea, nu am reușit să devenim o echipă, ci între noi a fost doar o relație de tolerare. Și știți care a fost factorul principal care a împiedicat atmosfera să fie mai bună? Exact cel despre care vorbeam, egoismul exacerbat. Iar în combinație cu o lipsă acută de flexibilitate și cu credința că doar ca mine e corect, lucrurile nici nu ar fi putut sta altfel. Da, știu, e trist să stai atât de mult timp cu aceiași oameni și, în loc să te apropii, mai mult să te distanțezi, dar așa au mers lucrurile.

Și în viață se întâmplă la fel, dacă tot continui să aștepți ca totul să graviteze în jurul persoanei tale. Îi distanțezi pe ceilalți.

Căci cine și-ar dori să fie în preajma unui astfel de om, pe care nu-l interesează decât ceea ce are legătură cu propria ființă?

Nu, nu e totul despre tine! E și despre ceilalți, fie că îți place, fie că nu. Așa că deschide ochii și scapă din iluzia în care trăiești. Învață să renunți la tine și înțelege că există milioane de unghiuri din care pot fi privite lucrurile, nu doar de acolo de unde ești tu. Învață să îți pese de ceilalți, și ei, la rândul lor, vor învăța să le pese de tine. Căci viața a fost să fie un sport de echipă, nu o cursă solitară, așa că hai să jucăm – și să câștigăm – împreună!

Nu trăiești cu adevărat decât simțind

Pentru mulți rațiunea e sfântă, pe lângă ea neîncăpând mare lucru. Lor, dacă nu le dai argumente logice, degeaba le spui ceva. Nu poți să apelezi la sentimente sau la experiențe proprii, care ies din baza statistică, căci nu vei fi luat în considerare. Pentru aceștia totul e rece, distant, importantă fiind regula și aplicarea ei. Oamenii trec pe locul doi, ideile fiind cele care ocupă prima poziție.

Dar ei nu trăiesc, cel puțin nu cu adevărat. De ce nu? Pentru că a trăi nu înseamnă să raționezi, ci să simți. După cum spune și cunoscuta sintagmă: „Gândesc, deci exist!", gândind nu faci altceva decât să exiști. Dar, scuzați-mă, *a trăi* trece mult peste ceea ce definește verbul *a exista*. Cu rațiunea nu contează dacă vrei sau nu, te oprești la atât, la o existență searbădă. Poate că da, e vorba de o existență bine ancorată în realitate și bazată pe argumente, dar sufletul, sufletul cui îl lași? Căci a trăi înseamnă să treci dincolo de rațiune și să te bucuri de fiecare frumusețe pe care lumea o oferă. De ce să te limitezi la a exista, când poți mult mai mult de atât?

Tabloul nu e complet doar cu rațiunea în prim plan. Dacă inima, sentimentele lipsesc din peisaj, atunci culoarea dispare. Iar călătoria nu e completă, dacă nu te deschizi să te bucuri de ceea ce te înconjoară. Un apus special de soare, un cântec de privighetoare sau un parfum adus de vânt, toate aduc lumină în suflet,

dacă deschizi ochii să le privești. Și, mai mult decât a deschide ochii, trebuie să le lași să te transforme și să te schimbe într-o persoană mai bună. Trebuie să vrei să le simți și, mai apoi, să vrei să le dai mai departe.

De prea multe ori trecem prin viață fără să dăm atenția cuvenită locurilor pe unde ne perindăm alergarea. Suntem atât de fixați pe țintă, încât frumusețea obișnuitului ne scapă din priviri. Vrem extraordinar, nu banal cotidian…

Nu pot să nu mă întreb, oare cum ar sta lucrurile, dacă am simți mai mult? Cum am fi noi și relațiile noastre, dacă am acorda atenția cuvenită mediului înconjurător? Să simți emoție când plouă, sau să rămâi mut în timp ce te plimbi pe o plajă pustie. O nebunie? Sau să te bucuri de întâlniri cu oameni frumoși, de la care să ai ce învăța și să te umpli cu energie după ce îi părăsești. Oare cum ar fi? Nu am ajunge noi la un nivel de profunzime adevărată, care să ne transforme în persoane mai bune, dacă am fi mai deschiși către tot ceea ce se găsește în jurul nostru? Ia să ne mai gândim…

Lumea are nevoie de mai mulți din cei puțini. De oameni care se opresc, privesc și ajută, de oameni care știu să se pună pe locul doi și care înțeleg că mai întâi ajungi la sufletul unei persoane și abia apoi la minte. Lumea are nevoie de sentimente, nu de argumente, căci doar iubirea poate pătrunde acolo unde toate ușile sunt închise. Așadar, nevoia e de mai multă culoare, nu de mai multă existență.

Ai două variante pentru restul vieții tale: fie să exiști, fie să trăiești. Ori te bazezi pe rațiune, sentimentele nefiind pentru tine, ori înțelegi că cele două se pot completa frumos, ajutându-te să treci la un alt nivel de împlinire. Din nou, e doar o chestie de alegere și de viziune: sau, sau.

Doar de tine depinde, dar nu uita că, mai târziu, regretele te-ar putea măcina încetul cu încetul.

Mai puțin înseamnă mai mult

Am înțeles în această călătorie prin Europa că se poate trăi cu mult mai puțin decât avem noi impresia că e posibil. Problema e că ne-am învățat cu un anumit grad de confort sub care pare imposibil să ne coborâm traiul. Și, deși acest nivel depinde de la persoană la persoană, el tot ca un prag acționează. Vestea bună e că aceasta nu este decât o limitare psihologică, deci se poate trece dincolo, dacă asta e ceea ce îți dorești.

Nu mi-am dorit să îmi învinge starea de confort la care ajunsesem, dar am făcut-o. Timp de trei luni am schimbat direcția, iar rutina zilnică a fost cu totul alta decât cea de acasă: lucruri care înainte păreau importante și care mâncau timpul au căzut pe planuri secundare, iar aspecte care din căldura casei păreau banale s-au dovedit de o importanță covârșitoare. Pe drum, tot ceea ce conta era să fii bine fizic, să ai ce mânca și să îți găsești un loc uscat unde să dormi. Acasă, majoritatea zilelor treceau cu mine în fața laptop-ului pe Internet, dar în călătorie abia dacă aveam acces la tehnologie de 2-3 ori pe săptămână. (Chiar a fost ciudat când m-am întors, să o iau de la capăt cu statul în fața monitorului ore în șir... dar m-am reobișnuit, din păcate.)

Nici haine nu am avut multe – deși, dacă privesc în urmă, îmi dau seama că mă puteam descurca cu mai puține – iar dacă ar fi să mă refer la mâncare, pot să spun că a fost decent și traiul doar prin supermarket-uri. Tot referitor la îmbrăcăminte, Wouter *belgianul* purtase aceeași pereche de șosete timp de 15 zile, de la Bruxelles până în Viena. În plus, avea doar două tricouri, două perechi de pantaloni, un set de protecție împotriva ploii, o geacă groasă și o ținută de stradă, deși plecase la drum pentru mai bine de 60 de zile! Deci se poate și cu puțin, dacă vrei.

Ce e interesant la toată povestea asta? Că eliminând lucrurile inutile, am făcut loc pentru cele care contează cu adevărat. Pentru un timp, cel puțin, viața a devenit mai puțin aglomerată și astfel mai încărcată de ceea ce contează. Apare un paradox interesant aici căci, dând afară elemente din viața ta nu devii mai gol, ci mai plin, iar prin această eliberare dai voie acelor aspecte care

contează să acapareze întregul spațiu și tu ajungi mai împlinit. E ca și atunci când faci curățenie într-o cameră. După ce termini de aruncat toate cele nefolositoare, te apuci și aranjezi ceea ce ți-a rămas în așa fel încât să te poți bucura la maximum de ele.

Din păcate, toți ne dorim mai mult, nu mai puțin; vrem să ne umplem viața, nu să o golim. Pentru că nu am înțeles că problema e tocmai pe dos. Nu că avem prea puțin e rău, ci că avem atât de mult. Dar poate că această lecție nu se poate învăța decât practic, dând la o parte din calea fericirii tot ce poate constitui o piedică. Eu unul, nu cred că aș fi fost atât de conștient de acest adevăr pe cât sunt acum, dacă nu aș fi avut această experiență în spate. Pur și simplu, nu aș fi crezut că se poate să trăiesc așa cum nu se trăiește (cel puțin cum oamenii obișnuiți nu trăiesc) și pentru atât de mult timp. Dar am putut și, mai mult, am realizat că acest trai e de preferat față de cel aglomerat de acasă.

În plus, am învățat să apreciez așa cum trebuie ceea ce am. Am renunțat la risipă, la a lua totul de-a gata și la situațiile de *nu am chef* din viața mea. Am înțeles că, dând la o parte noroiul, rămâne doar ceea ce e de valoare, dar și că trebuie să depui eforturi susținute dacă vrei ca acesta să nu se adune din nou.

Am privit fiecare moment cu alții ochi și cu o inimă mai plină de mulțumire, căci am înțeles că ești bogat doar atunci când strângi lucruri pe care banii nu le pot cumpăra. Și am mai înțeles că nu contează ceea ce ai, ci ceea ce ești, căci nu posesiunile sunt cele care ne definesc, ci noi suntem cei care ne punem amprenta asupra lor.

Să ai puțin înseamnă, de fapt, să ai mai mult. Pentru că doar atunci când ai pierdut totul devii liber să încerci orice, oricum, oricând. Astfel, mai puțină aglomerație se traduce prin mai multă libertate. Iar mai puține lucruri în viață implică mai multă apeciere pentru cele pe care le ai deja...

Mai puțin înseamnă întotdeauna mai mult. Calitativ, nu cantitativ.

Trai pe timp împrumutat

Am lăsat discuția despre fragilitatea vieții la sfârșit, deși ea mi-a fost ilustrată încă de la începutul aventurii, tocmai ca o antiteză și ca ceva la care merită gândit mai mult. S-a întâmplat a doua zi să iau prima căzătură din această călătorie, când coboram unele din multele dealuri de pe marginea barajului Vidraru. Și a fost una destul de serioasă, ținând cont că juliturile m-au ținut peste jumătate din timpul petrecut prin străinătate. În plus, tricoul rupt stă ca un martor tăcut care spune totul. Puteam să o pățesc mai grav dar, nu știu cum, am putut să-mi continui drumul. Remorca, bicicleta și bagajele aproape că nici nu s-au zgâriat – deși viteza cu care rulam se apropia de 40 km/h!

Aceasta a fost experiența care mi-a tras semnalul de alarmă și care m-a făcut să fiu mai atent și mai responsabil pe parcursul zilelor ce au urmat. Am înțeles că într-o fracțiune de secundă de neatenție sau neprevăzut, tot viitorul se poate schimba ireversibil. Și nu e vorba doar de faptul că urma ca aventura mea să se termine urât și prematur, ci de implicațiile pe care astfel de evenimente le pot avea pentru întreaga viață ulterioară.

Nu știu de ce, dar parcă nu înțelegem cât de fragili sunt pașii noștri prin această lume. În fiecare clipă ne expunem la atât de multe pericole, iar noi nici măcar nu conștientizăm. Pe de o parte, e de bine, căci în ce s-ar transforma viața noastră, dacă am încerca să evităm fiecare risc care ne iese în cale? Dar pe de altă parte, când nu ne raportăm la ceea ce ne înconjoară cu atitudinea corectă, poate să ne coste. Așa cum puteam să plătesc eu pe Transfăgărășan, așa trebuie să plătim cu toții, dacă ne credem mai mult decât suntem.

E atât de simplu să pierdem contextul din vedere. Mai ales la tinerețe, când te uiți la cât drum mai ai în față, parcă nu îți vine să fii pesimist și să te gândești la rele. Dar, totuși, finalul nu e opțional, pentru nimeni. Indiferent de parcurs, mai devreme sau mai târziu, ajungem cu toții față în față cu o ușă care, odată închisă, închisă rămâne.

Dar tristețea din această ecuație nu e dată de inevitabilitatea sfârșitului, ci de faptul că acesta întotdeauna ne ia prin surprindere. Nu puține sunt situațiile în care, pe negândite și într-o clipită, întreaga viață se schimbă, din cauza unor evenimente neprevăzute. Și nu e întotdeauna vorba despre cazul extrem – moartea – căci destinele se pot schimba și prin aspecte mai mărunte. O accidentare la picior poate împiedica o persoană care iubește alergatul să practice acest sport. O boală descoperită târziu poate să te împiedice să te miști cum trebuie sau să trăiești cum trebuie. O excursie pe un munte care se lasă cu degerături îți poate schimba cursul, făcându-te să te reorientezi sau să te adaptezi. Și tot așa, evenimente care să te oblige să schimbi macazul apar indiferent de domeniu și indiferent dacă ești pregătit pentru ele sau nu.

Cred, însă, că e imposibil să fii gata pentru neprevăzut, ca să îl eviți, deoarece nu poți să îl prevezi, deci cum să te pregătești? În plus, acesta lovește atât de rapid și în momentele cele mai puțin așteptate, încât șansele de reacție în timp util sunt minime. Pur și simplu, nu poți face mare lucru. Pe lângă a încerca să fii pregătit și atent, ce ai mai putea adăuga?

Trăim, cu toții, pe un timp împrumutat. Nu, nu e al nostru, deși așa ne place să ne mințim. Și nici nu știm al cui e – căci, dacă am ști, poate am încerca să-l negociem cât de cât – așa că ne vedem obligați la a ne continua traiul orb către viitor. Că vom ajunge la un final e cert, dar când va fi acesta, cine poate să spună? Tot ce avem de făcut e să ne vedem de drum înainte, sperând că împrumutul acesta va mai dura un timp. Deci, dincolo de vorbe, ce putem face? Din păcate, nu avem multe opțiuni la îndemână. Din fericire însă, ceea ce avem e mai mult decât suficient.

Dacă am trăi la maximum ar fi de ajuns. Dacă ne-am trezi în fiecare dimineață recunoscători pentru ziua ce ne stă în față și dacă am profita de fiecare pas de pe drum, nu ne-ar mai trebui mare lucru. Am realiza atunci că, da, viața e scurtă și poate lua oricând turnuri neprevăzute, deci de ce să nu ne bucurăm de ea cât mai mult posibil? De ce să ne autolimităm la a trăi nefericit între tipare, când am putea să o luăm pe propriul drum și să ne

descoperim? De ce să ne irosim, când am putea să ne creăm? Dacă am trăi astfel, nu ne-am mai permite să ne batem joc de zile, minute și clipe, ci le-am investi cu grijă în fericire. Nu ne-ar interesa nici să le dăm cu piciorul, dar nici să le păstrăm, căci am înțelege că nu sunt ale noastre. Pentru că, de fapt, aceasta este concluzia: a trăi pe timp împrumutat înseamnă a trăi din plin!

În Olanda am căzut iarăși, doar că de data asta mai ușor puțin. Radu a oprit să se uite pe GPS, iar eu nu l-am văzut, fiindcă mă uitam după indicatoare, și am intrat în el. Nimic grav, din nou. În Germania, Andrei a vrut să vadă cum e și pe lângă asfalt, căci drumul i se părea prea lat. Mergeam pe o șosea în lucru, aveam la dispoziție patru benzi dar, tot din cauza privitului în altă parte, a ieșit în decor, fiind foarte aproape să intre în marcajele de pe margine. Mai apoi, în Franța, pe o coborâre de 10-12%, a sărit peste bordura trotuarului, la peste 50 km/h! Curba pe care trebuia să o ia a fost prea strânsă pentru modul în care a abordat-o și a fost împins cu mult în exterior. A reușit – încă nu realizez cum, deși am văzut totul cu ochii mei – să își păstreze echilibrul și pe balastrul de pe margine, în timp ce remorca zbura, la propriu, prin aer în spatele bicicletei.

La întoarcere, în Germania, pedalam cu Radu pe un drum secundar foarte liber, când am văzut moartea cu ochii. Și nici măcar nu e adevărat că viața îți trece într-o clipă prin fața ochilor, în astfel de situații. După însă, da, realizezi cât de important e că ai scăpat și că încă te mai poți bucura de tot ce te înconjoară. Eram pe carosabil – deși aveam pistă, dar prin Germania pistele nu sunt atât de bune cum se spune – iar din față venea încet o mașină. Eu eram în frunte, iar Radu mă urma la câteva zeci de pași. Mergeam cu capul în pământ, căci vremea era mohorâtă și plictiseala atinsese cote maxime. Și atunci, în starea mea de semi-adormire, am auzit un motor turat neobișnuit și un scârțâit de roți. Am ridicat brusc ochii și am văzut că un alt vehicul tocmai depășea mașina de mai devreme, îndreptându-se cu viteză maximă spre mine. Nu am apucat decât să trag din toate puterile

de ghidon spre șanț și să îmi aștept sfârșitul. Dar totul a trecut, căci se pare că avusese loc pe lângă mine fără să mă atingă. Șoferul nebun nu a avut treabă, și-a văzut de goană mai departe, doar oamenii din mașina depășită s-au întors să vadă dacă suntem în regulă. Eram bine, doar speriați de moarte – nu îmi amintesc să mai fi fost vreodată într-o astfel de situație limită. Dar nici în ziua de astăzi nu pot să realizez care ar fi fost cursul lucrurilor dacă nu apucam să virez instinctiv către exterior.

De ce am povestit toate acestea? Ca o ilustrare a ceea ce spuneam mai devreme, că viața nu ne aparține. Și e plină lumea de cazuri mai puțin fericite decât cele de mai sus, în care oamenii nu au fost atât de norocoși.

Când înțelegi că timpul pe care îl petreci pe pământ nu e al tău, ți se deschid în față două opțiuni: fie te închizi într-un glob de sticlă în încercarea de a minimiza riscurile, fie te arunci cu toate puterile spre înainte, ca să îți maximizezi traiul. Însă, partea interesantă este că doar a doua variantă dă roadele scontate. Doar luptându-te să scoți cât mai mult din fiecare experiență afli ce înseamnă să trăiești.

Și, în ciuda faptului că această cale este mai periculoasă, e singura care aduce satisfacția căutată. E și acesta unul din multele paradoxuri ale lumii: viața nu poate fi conservată ci, ca să o înmulțești, trebuie să o consumi. Iar oricât de ciudat ar părea, a trăi nu înseamnă să te protejezi de neprevăzut, ci să îi ieși în întâmpinare și să îl învingi!

Epilog

E ora 6:06 seara și nu îmi vine să cred că am ajuns să scriu și ultimele rânduri ale acestei cărți. Au trecut aproape două luni de când am început, iar călătoria părea atât de lungă privind-o de la linia de start. Amânasem deja de câteva ori să mă apuc de treabă, pe motiv că nu sunt pregătit suficient și că nu sunt eu în măsură de astfel de realizări. Adică totuși, *a scrie o carte nu e o treabă pe care o face oricine*, îmi spuneam. Cel puțin așa credeam atunci, căci acum sunt sigur că să scrii o carte nu e așa mare lucru, dacă asta e ceea ce îți dorești și îți face plăcere.

Am crescut enorm de la primul rând până la cel care ia ființă acum, sub ochii mei. Am investit ore după ore și zile după zile, căci a ajunge la final s-a dovedit a fi mai greu decât anticipasem. Dar uitându-mă în urmă realizez că fiecare clipă consumată a meritat din plin, iar eforturile vor fi răsplătite însutit. Înțeleg că aceasta a fost o călătorie pe care trebuia să o fac, nu atât pentru voi, cei care citiți, cât pentru mine, cel care a scris.

Nu am pornit cu gândul acesta în minte – să scriu pentru mine – deși eram conștient că aceasta urma să fie o provocare ce urma să mă solicite. Și nici nu am vrut să arăt cât de mari și tari am fost noi de am avut curajul să plecăm de nebuni prin lume. Nu, ci ceea ce am vrut să transmit este că se poate să îți îndeplinești visul, oricare ar fi acela. Adică totuși, dacă trei tineri obișnuiți ca noi au reușit să vadă o bună parte din Europa de pe biciclete, tu de ce nu ai putea să realizezi ceea ce îți propui?

Despre asta mi-ar plăcea să fie cartea pe care tocmai ai citit-o, un material pentru visare. Dar și un exemplu la care să te întorci din când în când pentru a te motiva să mergi mai departe.

Nu sunt scriitor, deși mi-ar fi plăcut să fiu unul. Nu sunt nici mare cicloturist, deși mi-ar plăcea ca într-o zi să ajung un astfel de om. Sunt însă, cu siguranță, o persoană obișnuită care a înțeles că viața poate fi trăită și altfel, urmându-ți propriile vise. Și, în ciuda greutăților de pe drum și a rezultatelor care pot întârzia să apară, știu că doar urmându-mi propria cale o să-mi găsesc propria destinație. Ce îmi rămâne de făcut? Să merg înainte, luptând să obțin ceea ce îmi doresc și să nu mă uit în urmă.

Și asta îmi doresc și pentru tine. Să îți trăiești viața așa cum consideri tu mai bine!

EUROPA ÎN *80 de zile*

"Dacă te numeri printre cei care consideră că nu există o „rețetă' pentru îndeplinirea viselor noastre, ar trebui să parcurgi această carte. Apoi să visezi măreț, să planifici minuțios și să acționezi imediat. Eul tău viitor îți va fi profund recunoscător pentru asta!"

- Andrei Roșu, sportiv de anduranță

"Mereu am considerat că bicicliștii care pleacă „de nebuni" au o putere mentală incredibilă, pe care mereu am considerat-o „super-putere". În cartea sa, Bogdan vorbește, indirect, despre puterea pe care fiecare dintre noi și-o poate descoperi dacă încalecă în șa."

- Ariel Constantinof, fondator Tribul

"Mi se pare jurnalul unui Hucklberry Fin modern și cu bicicletă. Se știe că fiecare avem călătoria „noastră" și că suntem pe drumul nostru sau pe drumurile altora. Mulțumesc că ai decis să ne iei alături de tine, scriind cartea aceasta."

- Robert Hajnal, alergător montan

"Este o carte despre depășirea propriilor limite, despre aventură, despre cunoașterea de sine, despre ce merge bine și ce nu merge bine într-o echipă, despre renunțări, dar și despre micile bucurii de zi cu zi, ce ți le aduce o astfel de călătorie."

- Andrei Gligor, ultramaratonist de fapte bune